

Střední odborná škola
a Střední odborné učiliště,
Poděbradská 94,
530 09 Pardubice – Polabiny

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Pardubice – Polabiny, Poděbradská 94

Zřizovatel: Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

Název ŠVP: Management obchodu a služeb

Kód a název oboru vzdělání: 63-41- M/01 Ekonomika a podnikání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium

Jméno ředitele: Mgr. Ctirad Kreml

Kontakty pro komunikaci se školou: tel.: + 420 466 415 554 – 5
fax: + 420 466 415 738
e-mail : info@sospce.cz
<http://www.sospce.cz>

Platnost ŠVP: od 1. září 2009 počínaje 1. ročníkem

PROFIL ABSOLVENTA

Kód a název oboru vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Název ŠVP:	Management obchodu a služeb
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 1. září 2009 počínaje 1. ročníkem

Certifikace: vysvědčení o maturitní zkoušce, certifikát TTBIz, certifikát Poznej svoje peníze, certifikát Aplikovaná ekonomie

Pracovní uplatnění absolventa:

Absolvent oboru Management obchodu a služeb se uplatní na trhu práce především v ekonomické sféře jako ekonom, mzdový referent, účetní asistent, finanční referent, administrativní pracovník, obchodní zástupce, organizační pracovník, fakturant, rozpočtář, pracovník marketingu, referent ve státní správě, bankovní a pojišťovací pracovník, uplatní se i v dalších ekonomicko-administrativních funkcích a pozicích v obchodních firmách, živnostech v pozici zaměstnance i zaměstnavatele.

Absolvent oboru Management obchodu a služeb je schopen používat dva cizí jazyky jako prostředek profesní komunikace, ovládá programové vybavení počítače při řešení ekonomických úloh včetně práce s internetem. Mezi jeho odborné dovednosti patří znalost podnikových činností včetně účetnictví. Orientuje se v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a zná jednotlivé produkty finančního trhu. Rozumí jednotlivým tématům makroekonomie. Ovládá klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou a umí vyhotovit základní druhy písemností v normalizované úpravě. Absolventi jsou v průběhu studia vedeni k přesnosti, samostatnosti, slušnému chování, dodržování právních norem a obchodní etiky.

Po složení maturitní zkoušky je absolvent rovněž připraven nastoupit do některé z forem terciálního vzdělávání, zejména ke studiu na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a ke studiu na vyšších odborných školách zaměřených na ekonomiku, podnikání, finančníctví, veřejnou správu, služby.

Výsledky vzdělávání

V oblasti výkonu profese:

- komunikuje v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo veřejného i pracovního života, v mluveném i psaném projevu, na všeobecná i odborná témata
- efektivně pracuje s cizojazyčným textem včetně odborného, zpracuje ho a využívá jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností
- využívá jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřuje se srozumitelně a souvisle
- orientuje se v činnosti živností, obchodních společností včetně bank, pojišťoven a penzijních fondů
- prakticky aplikuje poznatky z ekonomiky, práva a marketingu při řešení ekonomických problémů
- zná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- efektivně hospodaří s finančními prostředky

- provádí finanční řízení podniku (finanční plán, zdroje financování, kalkulace, rozpočty)
- provádí základní činnosti spojené se zabezpečením podniku oběžným majetkem (nákup, evidence, prodej)
- provádí základní činnosti spojené s dlouhodobým majetkem (pořízení, odepsání, využití kapacity dlouhodobého majetku)
- provádí základní mzdové výpočty (výpočet hrubé mzdy, čisté mzdy, zákonného pojištění, daň z příjmů)
- účtuje běžné účetní a hospodářské operace (pohledávky, závazky, náklady a výnosy), zjistí daňovou povinnost k dani z přidané hodnoty a k dani z příjmů
- provádí účetní závěrku a uzávěrku
- pracuje se zdroji ekonomických a právních informací, vyhledá potřebné informace, pracuje s nimi, správně je interpretuje a využívá pro svoji práci
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- je schopen posuzovat a prakticky využívat informace komunikačních technologií
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace
- ovládá klávesnici počítače a vyhotovuje základní druhy písemností v normalizované úpravě
- řeší samostatně, pohotově a zodpovědně úkoly na svěřeném pracovišti
- pracuje v týmu, upevňuje interpersonální vztahy a adekvátně jedná s lidmi
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v ekonomické oblasti
- sleduje aktuální dění v národní, unijní a světové ekonomice, odhadne dopady opatření hospodářské politiky u nás i v Evropské unii
- uplatňuje mediální gramotnost při řešení svých profesních úkolů
- jedná odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný
- myslí kriticky – tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi
- chápe význam životního prostředí pro člověka a nutnost jeho ochrany
- správně odhaduje své možnosti a schopnosti, respektuje možnosti a schopnosti jiných lidí
- dodržuje občanskou a profesní etiku
- rozvíjí dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, kompromisu, k obhájení svého stanoviska, přijímání stanoviska jiných
- dodržuje zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce, zná pracovní rizika spojená s výkonem svého povolání
- adaptuje se na nové podmínky, je schopen tvořivě do těchto podmínek zasahovat, učí se k flexibilitě a kreativitě
- má aktivní přístup k pracovnímu životu a své profesní kariéře, včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce
- cítí potřebu aktivně se zapojit do občanského života, spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování
- je připraven celoživotně se vzdělávat
- dovede řešit své existenční otázky a hledá uplatnění na trhu práce

Žák je veden tak, aby:

- využíval prostředky výpočetní techniky a jejich programové vybavení, moderní informační zdroje a další prostředky ICT
- získané informace uměl zpracovat
- uměl řešit různé komunikační společenské i pracovní situace adekvátně komunikačnímu záměru a podmínkám komunikace i jazykovým a společenským normám
- uplatňoval verbální i neverbální prostředky, společenskou a řečovou etiketu

- pracoval pečlivě a svědomitě a snažil se o co nejlepší výsledky, odstraňoval případné nedostatky po konstruktivní kritice
- prezentoval vhodným způsobem výsledky své práce, uměl zjistit možnosti svého profesního uplatnění v regionu a dalšího profesního růstu a vzdělávání, uplatňoval své reálné možnosti
- pracoval s ohledem na zdraví své i ostatních a na životní prostředí

Předpoklady absolventa pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě:

- dovede se vyjadřovat v mateřském i ve dvou cizích jazycích v situacích každodenního a pracovního života, reagovat v rozhovorech
- získává informace z přečteného nebo vyslechnutého projevu, zejména odborného charakteru, má všeobecný rozhled
- řeší praktické úkoly, umí je popsat
- rozumí matematické terminologii i symbolice a aktivně ji používá, provádí numerická i grafická řešení, dokáže najít chybu
- s jistotou ovládá ekonomické pojmy, zákony a teorii, je schopen odborných poznatků využívat při řešení praktických úkolů
- je vybaven znalostí základních právních předpisů tržního hospodářství využívaných v oblasti podnikání, orientuje se na trhu práce
- ovládá daňovou evidenci i účetnictví, zpracovává běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty, samostatně vede ekonomickou agendu
- chápe principy fungování demokratické společnosti
- uplatňuje ekologické zásady vztahu člověka k životnímu prostředí a zásady zdravého životního stylu včetně relaxace a regenerace fyzických i psychických sil
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi, pracuje v týmu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- byl pozitivně ovlivňován v hodnotové orientaci
- získal kladný vztah k práci
- jednal a komunikoval slušně a odpovědně, vážil si vytvořených hodnot a lidské práce
- byl svědomitý a poctivý ve své práci
- využíval informační zdroje, pracoval s počítačem a dalšími prostředky ICT, orientoval se v potřebných informacích a uvážlivě s nimi pracoval
- chápal význam sebepoznání a sebevýchovy, snažil se sebevýchovu uplatňovat
- byl vybaven základními dovednostmi a sociálními návyky potřebnými pro styk s lidmi
- měl předpoklady pro aktivní občanské jednání a uplatnění v praxi

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání:

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia ve středních školách. Stupeň dosaženého vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Podle § 78 Školského zákona

- Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 3 zkoušek:
 - Český jazyk
 - Cizí jazyk

- volitelná zkouška z nabídky: Matematika / Informační a komunikační technologie
- Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 3 povinných zkoušek:
- ústní zkouška z Ekonomiky
 - ústní zkouška z Účetnictví
 - písemná praktická maturitní zkouška z odborných předmětů

- Nepovinná maturitní zkouška :

ústní zkouška z nabídky předmětů stanovené ředitelem školy (Cizí jazyk, Matematika, Právní nauka, Marketing a management)

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Kód a název oboru vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Název ŠVP:	Management obchodu a služeb
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 1. září 2009 počínaje 1. ročníkem

Podmínky přijetí ke studiu:

- splnění povinné školní docházky
- úspěšné ukončení základního vzdělávání před splněním povinné školní docházky
- splnění podmínek pro přijetí při přijímacím řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti.

Pojetí vzdělávacího programu:

Záměrem vzdělávání v oboru Management obchodu a služeb je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Metody pasivní, kdy žák pouze přejímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové. Velký důraz je v průběhu celého studia věnován jazykovému vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. To vytváří dostatečný prostor pro zvládnutí cizího jazyka, resp. cizích jazyků na úrovni odpovídající požadavkům maturitní zkoušky.

Vzdělávání je v průběhu studia masivně podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů Informační a komunikační technologie a Písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, např. Aplikovaná ekonomie, Marketing a management, Praxe a Účetnictví. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními programy nebo prací na internetu. Zde jde především o výuku cizích jazyků, hospodářského zeměpisu, ekonomiky a dalších. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třdit a zpracovávat informace z moderních zdrojů.

Velký význam pro rozvoj žáků mají předměty, v nichž se prakticky procvičují teoretické poznatky získané v průběhu studia, včetně praxe v reálném prostředí, kterou nahrazuje předmět Aplikovaná ekonomie realizovaný formou „studentských společností“. Žáci si v tomto předmětu skutečně vyzkoušejí činnost reálné firmy od začátku činnosti až po její ukončení. Praktická výuka je systematicky doplňována účastí žáků na nejrůznějších marketingových, společenských a prezentačních akcích na veřejnosti, což žákům umožňuje bezprostřední kontakt s realitou. Kromě toho studenti absolvují v 2. a 3. ročníku povinnou 14-ti denní praxi v konkrétním podniku. Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků ve formě referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů. V průběhu studia jsou sestavovány žákovské týmy pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. veletrh studentských společností, prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v týmových soutěžích, charitativní akce apod. Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle jejich věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje. Podobným způsobem jsou začleněna i průřezová témata, která se vážou k obsahu jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem ho rozvíjejí. Metody a postupy výuky se vyví-

její v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci svého odborného vzdělání. Jde převážně o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, pro které jsou upraveny vyučovací metody a metody prověřování učiva. Žáci s tělesným postižením nebo znevýhodněním jsou vzděláváni stejně jako ostatní žáci, jen v oblasti tělesné výchovy se přihlíží ke stanovisku odborného lékaře. V každém případě je uplatňován individuální přístup k žákům, který respektuje jejich individuální vlohly a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

Metodické přístupy a formy výuky:

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou začleněny další organizační formy výuky jako jsou projektové dny nebo organizace Dnů otevřených dveří v naší škole. Dle témat jednotlivých projektů jsou žáci rozděleni do vícečetných skupin, ve kterých se učí týmové práci. V projektu se také učí informace sumarizovat, vyhodnocovat a také zpracovat tak, aby je mohli prezentovat ostatním. Při Dni otevřených dveří, kdy nedílnou součástí je společenský oblek, se žáci učí komunikovat a prezentovat se zájemci o studium naší školy.

V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou to především sportovní dny, ve kterých soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách a podle možností a aktuálních podmínek nácvik lyžování, plavání či bruslení, turistika a sport v přírodě. Měřit své znalosti mohou žáci i v matematice, a to v celostátní matematické soutěži odborných škol a v mezinárodní matematické soutěži Klokán.

V rámci odborného vzdělávání škola spolupracuje s neziskovou organizací Junior Achievement, o.p.s. akreditovanou u MŠMT. Ta organizuje oblastní a národní kola Soutěže o nejlepší Studentskou společnost. Žáci během roku realizují svůj předmět podnikání, který si zvolili v rámci studentské společnosti, projdou přijímacím pohovorem před odbornou komisí, kde si vyzkouší odborné i jazykové znalosti. Na konci školního roku sestavují výroční zprávu společnosti a připravují se na prezentaci své studentské společnosti před ostatními studenty z Čech i profesionální odbornou komisí topmanagerů z praxe. Další aktivitou jsou oblastní a národní kola soutěží ekonomických simulací MESE a BIA, ve kterých studenti porovnávají znalosti z oblasti trhu, podnikání a bankovníctví. Studenti po absolvování programů Junior Achievement, o.p.s. získají certifikáty Aplikované ekonomie, Poznej svoje peníze a TTBiz.

V oblasti ekonomického vzdělávání je to systém poznávacích exkurzí do ČNB, Poslanecké sněmovny ČR a místních firem, které žákům umožní lépe poznat systém řízení a financování. Exkurze jsou zaměřeny tématicky na bankovníctví v ČR a politické systémy a jsou organizovány systematicky podle ročníků. Žáci jsou seznamováni i se zajímavostmi města Prahy, zejména muzeem a architektonickými památkami.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů.

V oblasti výuky cizích jazyků jsou podle možností a zájmu organizovány výukové a poznávací zájezdy do německy případně anglicky mluvících zemí.

Ve 3. ročníku žáci zpracovávají žákovský projekt odborného zaměření podle vlastního výběru. V průběhu 2. a 3. ročníku je do výuky zařazována odborná praxe žáků v reálných pracovních podmínkách firem pardubického regionu celkem v rozsahu čtyř týdnů. Cílem zařazení praxe je seznámení žáků s reálnými provozy a pracovišti a získání informací pro jejich rozhodování o budoucím uplatnění a studiu.

Na základě Dohody o zabezpečení odborné praxe vykonávají žáci různě náročné administrativní činnosti (opisy textů, třídění dokladů, psaní a rozesílání pozvánek, inventarizace, skladová evidence atd.), seznamují se s organizační činností na jednotlivých úsecích podniku.

Na závěr praxe žáci vypracují zprávu, jejíž minimální obsah (předmět činnosti organizace, organizační schéma organizace, činnost žáka v jednotlivých dnech, vlastní zhodnocení žáka) i rozsah je jim sdělen před nástupem na odbornou praxi. Součástí zprávy je rovněž hodnocení odpovědným pracovníkem organizace, kde žák praxi vykonával. Žákovská zpráva je součástí klasifikace předmětu Praxe (hodnotí se formální náležitosti, obsah, ukázky činností).

V průběhu praxe jsou žáci na pracovištích kontrolováni. O provedení kontroly se pořizuje Záznam o kontrole odborné praxe.

Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu je pro žáky prvního ročníku organizován adaptační kurz zážitkové pedagogiky v příjemném přírodním prostředí. Kurz je připravován a veden na profesionální úrovni a zúčastňuje se ho zpravidla třídní učitel a další dozor.

Charakteristika obsahových složek:

Obsah vzdělávání je vymezen jedenácti okruhy. Učivo jednotlivých vyučovacích předmětů je organicky spjato, žáci si je osvojují v souvislostech a v návaznosti na praktickou stránku oboru.

Jazykové vzdělávání a komunikace - učivo je obsaženo v předmětech Český jazyk a literatura a dva cizí jazyky.

Společenskovední vzdělávání - učivo je obsaženo v předmětech Občanská nauka, Dějepis, Právní nauka a Hospodářský zeměpis.

Přírodovědní vzdělávání - učivo je obsaženo v předmětech Fyziky, Chemie a Biologie a ekologie.

Matematické vzdělávání - učivo je obsaženo v předmětech Matematika a Hospodářské výpočty.

Estetické vzdělávání - učivo je obsaženo v předmětech Český jazyk a Praxe – propagace a aranžování.

Vzdělávání pro zdraví - učivo je obsaženo v předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávání v ICT - učivo je obsaženo v předmětu Informační a komunikační technologie.

Ekonomika – učivo je obsaženo v předmětu Ekonomie.

Účetnictví a daně - učivo je obsaženo v předmětech Účetnictví a Daně a daňová evidence.

Obchodní činnost - učivo je obsaženo v předmětech Marketing a management, Praxe – obchodní provoz a Zbožíznalství.

Komunikace - učivo je obsaženo v předmětech Aplikovaná psychologie, Praxe – rétorika a Písemná a elektronická komunikace.

Rozvíjení kompetencí a začleňování průřezových témat:

Během studia je žák veden tak, aby uměl pracovat samostatně i v týmu, aby se rozvíjela jeho osobnost a vytvářely se předpoklady k jeho zapojení do společnosti, aby měl možnost dalšího rozvoje a byl připraven na změny na trhu práce i ve společnosti se schopností se na ně adaptovat a celoživotně se vzdělávat. Při práci v kolektivu žáci uplatňují své schopnosti, učí se respektovat druhé a spolupracovat s nimi a tím rozvíjejí své sociální, komunikativní a další kompetence. Pedagogové jednotně působí v požadavcích na chování žáka ve škole a na akcích organizovaných školou. Rozvíjení klíčových kompetencí je zařazováno vhodně do všech předmětů.

Také průřezová témata jsou zařazována do všech ročníků a předmětů podle vhodné vazby na učivo. *Občan v demokratické společnosti* - témata, metody a postupy směřující k pochopení postavení člověka ve společnosti, k formování postojů žáků a jejich charakteru, k formování názorů mladých lidí a jejich hodnotových preferencí, zdravého životního stylu. Práce s problémovými žáky a výchovné poradenství v této oblasti. *Člověk a životní prostředí* - vztah k přírodě a správné chování k životnímu prostředí. Důraz na pochopení závislosti člověka na přírodě, jejich zákonitostech a surovinách, správné hospodaření s nimi, odpovědnost člověka za udržitelný rozvoj. *Člověk a svět práce* - formování dobrého vztahu ke zvolenému oboru, řešení problémů spojených s výkonem zvolené profese, snaha o odborný růst, získání dovedností a znalostí nutných při hledání zaměstnání. *Informační a komunikační technologie* - zdokonalování práce s prostředky ICT a jejich využívání v různých předmětech, práce s informacemi.

Hodnocení žáků:

Je používáno slovní a numerické hodnocení žáků, jehož kritéria vycházejí ze Školního řádu SOŠ a SOU, Poděbradská 94, Pardubice. Učitelé používají k hodnocení různé druhy zkoušek - písemné, ústní nebo praktické zkoušení, testy, sledují také průběžně výkon žáka, jeho aktivitu při vyučování a přípravu na výuku. Hodnotí také jeho schopnost využívat a uplatňovat získané poznatky a zkušenosti při praktických činnostech a v mezipředmětových vztazích. V předmětech praktického zaměření hodnotí vztah k práci, k pracovnímu kolektivu, osvojení si dovedností a návyků, aktivitu, samostatnost a iniciativu. V odborných předmětech a při formách výuky typu her a simulačních metod vyučující využívají skupinového hodnocení a sebehodnocení žáků. V matematice a informačních technologiích se využívá jako doplňková forma hodnocení bodové. Výstupem z odborné praxe je zpráva žáka a hodnocení pracovníka z praxe. U zpráv z odborné praxe a žákovských projektů se hodnotí formální a obsahová úroveň zpracování a vlastní prezentace.

Ukončování vzdělávání:

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou konanou podle příslušných právních předpisů. Maturitní zkouška se skládá ze státní a školní části. Státní část má písemnou a ústní formu. Školní část se skládá ze zkoušky z odborných předmětů Ekonomie, Účetnictví a písemné praktické maturitní zkoušky z odborných předmětů. Praktická maturitní zkouška z odborných předmětů obsahuje předměty Ekonomie, Účetnictví, Daně a daňová evidence, Písemná a elektronická komunikace a Informační a komunikační technologie. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce, obor poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami:

Vzdělávání žáků se SVP probíhá v souladu se Školským zákonem č. 561/2004Sb. a s Vyhláškou MŠMT č. 73/2005 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Žáci zdravotně znevýhodnění jsou integrováni do školního kolektivu. Škola jim prostřednictvím třídního učitele a vyučujících jednotlivých předmětů zajišťuje speciální individuální přístup (specifické vyučovací metody, preference metod vhodných pro konkrétního žáka, vhodně volené výukové a výchovné prostředky, úzká spolupráce s rodiči žáka a s výchovnými poradci, eventuálně s vychovateli na Domově mládeže apod.) V péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s Pedagogicko - psychologickou poradnou v Pardubicích, s Oddělením sociálně - právní ochrany dětí MÚ Pardubice, s výchovnými poradci základních škol, ze kterých tyto děti při-

cházejí, s dětským klinickým psychologem, případně i s praktickými lékaři pro děti a dorost nebo s Dětským domovem v Pardubicích.

Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a na hygienu práce:

Výchovně vzdělávací práce vychází z požadavků platných právních předpisů, zákonů, vyhlášek a norem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro danou oblast teoretické výuky a odborného výcviku. Ty jsou doplněny informacemi o možném riziku a ohrožení, se kterými by se žáci mohli setkat při teoretickém i praktickém vyučování, a poučením o opatřeních na ochranu před nimi. Problematika bezpečnosti práce, hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování a škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci možných rizik. Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci musí být prokazatelné. Prostory pro výuku musejí odpovídat svými podmínkami požadavkům stanoveným předpisy – na základě § 65 odst.3 zákona č. 561/2004 Sb. V souladu s tímto ustanovením se na žáky středních škol při praktickém vyučování vztahují také ustanovení Zákoníku práce, která upravují bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

V souvislosti s bezpečností práce, ochranou zdraví při práci a požární ochranou probíhá:

1. Seznámení se Školním řádem SOŠ a SOU Poděbradská 94, Pardubice.
2. Proškolení k předpisům požární ochrany, vyhláška č. 246/2001 Sb.
3. Důkladné seznámení žáků s platnými předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, s technologickými a pracovními postupy, se všeobecnými zásadami BOZP, § 65 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.
4. Proškolení k vyhlášce č. 64/2005 Sb. o evidenci pracovních úrazů.
5. Dodržování maximálního počtu žáků ve skupinách v souladu s přílohou č. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb.
6. Vykonávání stanoveného dozoru nad žáky ve škole i na pracovištích a práce žáky pod dohledem.

TRANSFORMACE Z RVP DO ŠVP

Škola:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Pardubice, Poděbradská 94 Pardubice - Polabiny				
Kód a název RVP:	63 - 41 - M/01 Ekonomika a podnikání				
Název ŠVP:	Management obchodu a služeb				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyuč. hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	týdenních	celkový		týdenních	celkový
Jazykové vzdělávání:					
Český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	5 + 2	224
Cizí jazyk	16	512	1. Anglický jazyk, Německý jazyk	10 + 3	416
			2. Anglický / Německý / Ruský jazyk	6 + 3	288
Společenskovední vzdělávání:	5	160	Občanská nauka	3 + 1	128
			Dějepis	2	64
			Právní nauka	+3	96
			Hospodářský zeměpis	+4	128
Přírodovědné vzdělávání:	4	128	Fyzika	2	64
			Chemie	1	32
			Biologie a ekologie	1	32
Matematické vzdělávání:	8	256	Matematika (MAT)	8 + 2	320
			Hospodářské výpočty	+2	64
Estetické vzdělávání:	5	160	Český jazyk a literatura	5	160
			Praxe - Propagace a aranžování	+1,5	48
Vzdělávání pro zdraví:	8	256	Tělesná výchova	8	256
Vzdělávání v ICT:	4	128	Informační a komunikační technologie (ICT)	4 + 3	224
Ekonomika:	9	288	Ekonomie	9 + 2	352
Účetnictví a daně:	6	192	Účetnictví	6 + 3	288
			Daně a daňová evidence	+2	64
Obchodní činnost:	6	192	Marketing a management	4	128
			Praxe - Obchodní provoz	1 + 0,5	48
			Zbožiznalství	1 + 1	64
Komunikace:	6	192	Aplikovaná psychologie	2	64
			Pisemná a elektronická komunikace (PSK)	4 + 4	256
			Praxe - Rétorika	+0,5	16
Disponibilní hodiny:	46	1472	Aplikovaná ekonomie	+3,5	112
			Praxe - Účetnictví na počítači	+3	96
			Seminář z MAT / ICT	+2	64
			Seminář na státnici z PSK (nepovinný předmět)	+2	64
Celkem	128	4096		128	4096
Odborná praxe			Odborná praxe	4 týdny	
Kurzy			Kurzy	1 týden	
Celkem					

UČEBNÍ PLÁN

Kód a název oboru vzdělání: 63 - 41 - M/01 Ekonomika a podnikání

Název ŠVP: Management obchodu a služeb

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní

Datum platnosti: od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
A. Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12
1. cizí jazyk (ANJ / NEJ)	3	3	3	4	13
2. cizí jazyk (ANJ / NEJ / RUJ)	3	2	2	2	9
Občanská nauka	0	1	1	2	4
Dějepis	2	0	0	0	2
Fyzika	2	0	0	0	2
Chemie	0	1	0	0	1
Biologie a ekologie	0	1	0	0	1
Matematika	3	3	3	1	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	2	2	2	1	7
Ekonomie	2	3	3	3	11
Účetnictví	0	3	3	3	9
Daně a daňová evidence	0	2	0	0	2
Marketing a management	0	0	2	2	4
Aplikovaná ekonomie	0	1,5	2	0	3,5
Písemná a elektronická komunikace	3	2	2	1	8
Hospodářský zeměpis	2	2	0	0	4
Právní nauka	0	0	1	2	3
Hospodářské výpočty	2	0	0	0	2
Aplikovaná psychologie	0	0	2	0	2
Zbožiznalství	2	0	0	0	2
Praxe	0	1,5	2	3	6,5
Seminář z MAT / ICT	0	0	0	2	2
Celkem	31	33	33	31	128
B. Nepovinné vyučovací předměty					
Seminář ke státní zkoušce z PSK	0	0	2	0	2

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Ve výuce cizího jazyka pokračují žáci ve studiu toho jazyka, kterému se učili na ZŠ.
2. K zařazení nových poznatků a aktuálních otázek může vyučující provést v ŠVP jednotlivých předmětů úpravy obsahu učiva až do výše třiceti procent.
3. Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je v pravomoci ředitele školy, který postupuje v souladu s předpisy stanovenými MŠMT ČR.
4. Maturitní zkoušky se připravují a organizují podle platné legislativy.
5. V souvislosti s konkrétním obsahem učiva každého vyučovacího předmětu se musí každý učitel průběžně zabývat otázkou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce, zaměřovat se soustavně a důsledně na výchovu žáků k ochraně životního prostředí a aktualizovat učivo o nové poznatky vědy a techniky.
6. Tematika ochrany člověka za mimořádných situací, včetně poskytování první pomoci při zraněních, se do vyučování začleňuje v souladu s pokynem MŠMT ČR č.j. 12 050/03-22 ze dne 4. března 2003.
7. Estetické vzdělávání je realizováno v předmětu Český jazyk a literatura a je začleněno do složky odborného vzdělávání.
8. Učivo všech vyučovacích předmětů je v každém ročníku rozvrženo do 33 týdnů, zbývající doba se využije podle přehledu využití týdnů ve školním roce podle uvedené tabulky:

Přehled využití týdnů ve školním roce:

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	33	30
Adaptační kurz*	1	0	0	0
Odborná praxe	0	2	2	0
Maturitní zkouška	0	0	0	2
Časová rezerva **	6	5	5	5
Celkem týdnů	40	40	40	37

* Dle rozhodnutí ŘŠ v délce trvání 3 – 5 dnů.

** Rezerva je věnována projektovým dnům, sportovním dnům, odborným akcím, exkurzím, návštěvě akcí kulturních a jiných dle aktuální nabídky.

Učební osnova předmětu**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****Hodinová dotace : 12 hodin týdně (3 – 3 – 3 - 3)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

- utvářet kladný vztah k duchovním i materiálním hodnotám
- formovat postoje žáka
- estetickým vzděláváním prohlubovat jazykové znalosti a kultivovat jazykový projev žáků
- přispívat k rozvoji sociálního cítění
- chápat význam umění, mít přehled o kulturním dění v regionu
- vést žáky k tvořivé činnosti
- vážit si práce druhých
- samostatně vyhledávat informace a pracovat s nimi
- umět využívat prostředky masové komunikace, naučit obraně proti manipulaci
- rozvíjet čtenářské dovednosti
- porozumět uměleckému i odbornému textu
- znát základní jazykové normy a uplatňovat tyto znalosti v praxi
- rozvíjet individuální slovní zásobu

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání z obsahových okruhů Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a Estetické vzdělávání. Učivo je rozděleno do tří oblastí. Výuka literatury je postavena na četbě a následném rozboru literárních děl a vybraných textů. Žák tak získá přehled o klenotech české i světové literatury, dovede interpretovat text a porovnat filmové či dramatické zpracování s literární předlohou. Náplní literárních hodin by mělo být utváření pozitivního vztahu k různým formám kultury a sledování nabídky kulturních akcí v regionu. Výuka mluvnice prohlubuje znalosti pravopisných zásad získané na ZŠ, rozvíjí slovní zásobu a vede ke správnému užívání obou podob národního jazyka. Hodiny stylistiky přispívají ke zdokonalování jazykového projevu, učí žáky vyjadřovat se věcně, srozumitelně a bez zbytečného ostychu. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s občanskou naukou, dějepisem, ICT a odbornými předměty.

Metody a formy výuky:

- výklad a práce s učebnicí
- samostatná práce
- práce ve skupinách
- exkurze
- návštěva kulturních akcí
- diskuse
- frontální opakování
- vyhledávání informací (odborná literatura, internet)
- výukové videofilmy

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Žák si vytváří odpovědný postoj k vlastní profesi, uvědomuje si význam vzdělání. Dokáže prezentovat svoje názory a podepřít je věcnými argumenty. Je tolerantní k názorům druhých. Uznává tradice svého národa, chápe jeho minulost a není mu lhostejná budoucnost národa a jeho postavení v evropském a světovém společenství. Žák je mediálně gramotný a umí posoudit rozdílnou hodnotu informací.

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení
- dílčí písemné zkoušení
- testování po ukončení tematického celku
- mluvní cvičení
- samostatná práce a prezentace
- sledování aktivity žáků
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Pojetí výuky i způsob hodnocení je v souladu s rozvojem **klíčových kompetencí**. Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí dovednosti **komunikativní** (žák se přiměřeně vyjadřuje v projevech mluvených i psaných, srozumitelně formuluje své myšlenky, aktivně se zapojuje do diskusí). **Občanské** kompetence jsou naplňovány budováním pozitivního vztahu k národním tradicím a kulturním památkám. V oblasti **sociální a personální** se žák zapojuje do práce v kolektivu, vystupuje asertivně. **K řešení problémů** žák přistupuje aktivně, volí vhodné způsoby vedoucí ke splnění úkolů. Uvědomuje si význam vzdělávání a celoživotního učení. Informační a komunikační technologie umožňují žákům **získávat informace** z otevřených zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- umění jednat s lidmi
- historická zkušenost národa
- jednotlivec a společenské skupiny

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- schopnost písemně i ústně jednat s možným zaměstnavatelem, úřady apod.
- sestavit žádost, formulovat průvodní dopis, vytvořit profesní životopis

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - orientuje se v soustavě jazyků - vysvětlí funkce jazyka - uplatňuje řeč lidského těla	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - obecné poznatky o jazyce - vznik lidské řeči - funkce jazyka - druhy komunikace - jazykové skupiny, postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - upevňování učiva	5
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty, stylově příznakové jevy - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	2. Národní jazyk a jeho útvary - útvary národního jazyka - vývojové tendence současné spisovné češtiny - normativní jazykové příručky - jazyková kultura - získávání a zpracování informací - upevňování učiva	5
- pracuje s normativními příručkami - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	3. Nauka o slovní zásobě - typy slovníků - obohacování slovní zásoby - slovní zásoba z hlediska stylistického - slovo a jeho význam - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - syntéza poznatků	5
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	4. Komunikační a slohová výchova - jazykový styl - styl, stylistika - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - funkční styly - psaný a mluvený projev - stylová příznakovost slovních prostředků - slohové útvary a postupy - syntéza poznatků	5

<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	5. Hlavní principy českého pravopisu	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý propagační útvar - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní - přednese krátký projev 	6. Projevy prostě sdělovací <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti prostě sdělovacího stylu - stavba útvarů prostě sdělovacího stylu - mluvené jazykové útvary prostě sdělovacího stylu (blahopřání, kondolence, telefonní hovor, připitek, omluva) - psané útvary prostě sdělovacího stylu (soukromý dopis, oznámení, plakát, pozvánka, zápis z jednání) - slohová práce 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vystihne charakteristické znaky uvedeného slohového útvaru - přednese krátký projev - vyjadřuje se jasně a srozumitelně - ovládá techniku mluveného slova - vhodně se prezentuje 	7. Vypravování <ul style="list-style-type: none"> - znaky, jazyk, výstavba - vypravování v umělecké literatuře - cvičné ústní i písemné práce - významná slohová práce 	5
<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů a přistupuje k nim kriticky - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu i jeho části - pořizuje z odborného textu výpisky, dělá si poznámky z veřejných projevů 	8. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none"> - získávání a zpracovávání informací z textu - zpětná reprodukce textu 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam umění pro člověka - rozezná umělecký text od neuměleckého - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - pozná brakovou literaturu - rozliší literární žánr 	9. Literatura a ostatní druhy umění - úvod do studia literatury <ul style="list-style-type: none"> - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - druhy umění - funkce literatury - literární druhy s žánry - struktura literárního díla - forma literárního díla (poezie, próza) - upevňování učiva - práce s literárním textem 	12
	10. Kultura	2

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí nabídku kulturních institucí 	<ul style="list-style-type: none"> - knihovny, jejich služby 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem - klasifikuje konkrétní díla nebo texty podle druhů a žánrů - zhodnotí význam díla pro dobu, v níž vzniklo, i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl 	<p>11. Základy evropské kultury a vzdělanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší slovesné projevy - orientální literatury - antická literatura - upevňování učiva - práce s literárním textem 	14
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje historické souvislosti z dějepisu - samostatně vyhledává informace v této oblasti - zařadí typická literární díla do příslušného historického období 	<p>12. Středověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská středověká literatura (eposy, kurtoazní lyrika) - staroslověnské písemnictví - středověké latinské písemnictví na území Čech a Moravy - středověká česky psaná literatura od počátku do doby Karla IV. - česká literatura v období husitství - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	13
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní literární díla a jejich autory - zhodnotí význam daného autora pro dobu, v níž autor žil, i pro budoucí generace - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm 	<p>13. Renesance a humanismus v literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění a kultura - italská renesanční literatura - francouzská renesanční tvorba - španělská renesance (tzv. zlatý věk) - anglická renesanční literatura - humanismus a renesance v Čechách - upevňování poznatků - práce s literárním textem 	13
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si souvislosti mezi tvorbou autorů a společenskou situací - zhodnotí význam autora - vystihne základní znaky různých literárních textů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - je veden k tomu, aby v textu našel potřeb- 	<p>14. Baroko v české a světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění a kultura - pobělohorská literatura - baroko ve světové literatuře - upevňování učiva - práce s literárním textem 	7

né informace a vyjádřil hlavní myšlenku textu		
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí typická literární díla do příslušných historických období - zhodnotí význam daného díla i jeho autora - interpretuje text a diskutuje o něm 	15. Klasicismus, osvícenství, preromantismus <ul style="list-style-type: none"> - umění a kultura - hlavní představitelé a jejich tvorba - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	7

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na dění ve společnosti - vyjadřuje své postoje (neutrální, negativní, pozitivní) - obhajuje svá stanoviska - orientuje se v denním tisku - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - sestaví jednoduché zpravodajské útvary - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi 	1. Publicistický styl <ul style="list-style-type: none"> - funkce, základní zdroje informací, jazyk, kompozice - mluvená a psaná publicistika - útvary publicistického stylu - cvičné slohové práce 	6
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší způsoby tvoření slov v češtině - pozná zkratky a zkratková slova - aplikuje poznatky v písemném projevu - nahradí běžné cizí slovo v češtině - pracuje s kodifikačními příručkami 	2. Tvoření slov a sousloví <ul style="list-style-type: none"> - odvozování, skládání, zkracování - tvoření sousloví - cizí slova v češtině - upevňování učiva 	9
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v uměleckém textu popis a charakteristiku - vybírá jazykové prostředky podle stylistického záměru - objasní rozdíly mezi jednotlivými druhy popisu 	3. Slohový postup popisný <ul style="list-style-type: none"> - výstavba popisu - popis a charakteristika - cvičné práce - slohová práce 	7
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí běžná slova k slovním druhům - pracuje s jazykovými příručkami - určí mluvnické kategorie jmen a sloves - odhalí a opraví jazykové nedostatky a chyby - v písemném i mluveném projevu využívá 	4. Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, mluvnické kategorie - vývojové tendence - tvarosloví současné češtiny - cvičné práce a upevňování učiva 	8

poznatků z tvarosloví		
- v písemném projevu uplatní znalosti českého pravopisu	5. Hlavní principy českého pravopisu - cvičné práce a upevňování učiva	3
- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů a přistupuje k nim kriticky - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu i jeho části - pořizuje z odborného textu výpisky, dělá si poznámky z veřejných projevů	6. Práce s textem a získávání informací - získávání a zpracovávání informací z textu - zpětná reprodukce textu	průběžně
- promítá společenské události do tvorby autorů - zhodnotí význam autora i literárního díla - text interpretuje a debatuje o něm - vyjádří vlastní prožitky z recepce daného uměleckého díla	7. Národní obrození v české literatuře - periodizace NO - jazykový program ČNO - obrozenecká věda - zájem o historii - myšlenka slovanské vzájemnosti - ohlasová poezie - tajemství RKZ - syntéza poznatků - práce s literárním textem	11
- rozezná znaky romantické literatury - charakterizuje romantického hrdinu - zařadí typická díla k příslušnému uměleckému směru - při rozboru textu uplatní znalosti z literární teorie - porovná literární zpracování s filmovým	8. Romantismus ve světové literatuře - umění a kultura - anglický romantismus - francouzský romantismus - ruský romantismus - syntéza poznatků - práce s literárním textem	9
- zařadí typická literární díla do literárního směru a historického období - vystihne hlavní myšlenku textu - vyjádří vlastní prožitky z recepce vybraného uměleckého díla - diskutuje o filmovém zpracování literární předlohy	9. Česká literatura 30. - 50. let 19. století - subjektivní romantismus - sepětí s národním obrozením - počátky realismu u nás - syntéza poznatků - práce s literárním textem	14
- vyjádří souvislosti mezi tvorbou autorů a historickými událostmi - je připraven porovnat realismus s romantismem - na základě vlastní četby doloží základní rysy uměleckých směrů	10. Realismus a naturalismus ve světové literatuře - umění a kultura - francouzská literatura - ruská literatura - anglická literatura - upevňování učiva	9

<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje nad vybranými texty - vystihne hlavní myšlenku vybraného díla - při rozboru textu využívá znalostí z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s literárním textem 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí autora k příslušné literární skupině - interpretuje text - samostatně vyhledá informace k danému období - hodnotí odlišné vidění venkova - vysvětlí význam minulosti pro pochopení současnosti - rozliší poezii a prózu - porovná umělecké hodnoty jednotlivých děl 	<p>11. Česká literatura 2. poloviny 19. století - májovci, ruchovci a lumírovci, český kritický realismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění a kultura - programy literárních generací - hlavní představitelé a analýza jejich tvorby - historická beletrie - venkovská próza - realistické drama - realismus v české vědě - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	23

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se zásadami správné výslovnosti - pracuje s normativními příručkami 	<p>1. Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková podoba věty - hlavní zásady spisovné výslovnosti - upevňování učiva 	2
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší věty podle složení - uplatní znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - aplikuje pravopisné zásady v písemném projevu 	<p>2. Skladba - 1. část</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba věty jednoduché - větné členy - věty z hlediska modality - věty podle členitosti - věty kladné a záporné - řeč přímá, nepřímá - čárka ve větě jednoduché - cvičné práce a syntéza poznatků 	7
<ul style="list-style-type: none"> - v textu odliší specifickou odbornost odborného stylu - vysvětlí na ukázce rozdíl mezi textem odborným, uměleckým a publicistickým - vyjadřuje se výstižně a věcně - dovede z odborného textu pořádat výpisky 	<p>3. Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba odborného stylu - syntax odborného stylu - druhy odborného stylu - výklad - odborný referát - odborný popis 	8

	<ul style="list-style-type: none"> - úvaha, esej - cvičné práce - slohová práce 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatní znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - rozliší větu jednoduchou a souvětí - zdůvodní postup při rozboru souvětí 	4. Skladba - 2. část <ul style="list-style-type: none"> - stavba souvětí - souvětí souřadné, podřadné, složité - čárka v souvětí - aktuální větné členění - odchylky od pravidelné větné stavby - větné rozборы - upevňování poznatků 	8
<ul style="list-style-type: none"> - používá spisovný jazyk - dbá na grafickou úpravu - sestaví základní projevy administrativního stylu - vyjadřuje se jasně a srozumitelně 	5. Styl administrativní <ul style="list-style-type: none"> - forma, jazyk - úřední dopis - objednávka - životopis - cvičné práce - slohová práce 	6
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje pravopisné znalosti v písemném textu 	6. Vlastní jména v komunikaci <ul style="list-style-type: none"> - osobní jména - zeměpisná jména - jména podniků a výrobků - procvičování pravopisu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů a přistupuje k nim kriticky - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky, dělá si poznámky z veřejných projevů 	7. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none"> - získávání a zpracovávání informací z textu - zpětná reprodukce textu 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé umělecké směry - zařadí typické ukázky k jednotlivým uměleckým směrům - vysvětlí souvislosti mezi tvorbou autorů a jejich životem - vyjádří prožitky z daných uměleckých děl 	8. Moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století <ul style="list-style-type: none"> - historická situace - impresionismus, symbolismus, dekadence - tzv. prokletí básníci - Česká moderna a její představitelé (J. S. Machar, Ant. Sova, O. Březina) - buřiči a anarchisté (V. Dyk, F. Gellner, Fr. Šrámek, K. Toman, P. Bezruč) - syntéza poznatků 	18

	- práce s literárním textem	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu jednotlivých směrů - vyjádří vlastní prožitky z čtených textů - diskutuje o textu - samostatně vyhledává informace k dané problematice 	9. Z moderní světové literatury 1. poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> - futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus - významní představitelé moderních směrů (G. Apollinaire, A. Breton) - výběr ze světové prózy - upevňování učiva - práce s literárním textem 	6
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže časově vymezit dané období - klasifikuje ukázky podle druhů a žánrů - vyhodnocuje použité umělecké prostředky - porovná filmové zpracování s literární předlohou 	10. Odráž 1. světové války v literatuře <ul style="list-style-type: none"> - historická situace - francouzská literatura (R. Rolland, H. Barbusse) - německá literatura (E. M. Remarque) - americká literatura (E. Hemingway) - humorný a satirický pohled na válku (J. Hašek) - tzv. legionářská literatura - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	11
<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatné rysy významných uměleckých směrů - zhodnotí význam autora a jeho díla - uvědomuje si vliv společenských událostí na tvorbu autorů - analyzuje vybrané texty - uplatňuje znalosti z literární teorie 	11. Česká poezie 1. poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> - proletářská poezie a hlavní představitelé - poetismus a hlavní představitelé - surrealismus a hlavní představitelé - autoři proti válce - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	11
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vliv společenských událostí na tvorbu autorů - využívá znalostí z jazykové výchovy - porovná filmovou či divadelní podobu s literární předlohou - interpretuje vybrané texty - zhodnotí význam autorů a děl pro další generace 	12. Česká próza 1. poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> - demokratický proud - společenská literatura - psychologická próza - imaginativní proud - ruralisté a katolicky orientovaná literatura - upevňování učiva - práce s literárním textem 	17

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zvláštnosti avantgardní divadelní scény - rozpozná umělecké hodnoty dramatického díla - zhodnotí význam autora i jeho tvorby - uvědomuje si vliv společenských událostí na rozvoj dramatu - rozpozná humor a politickou satiru - využívá znalosti z literární teorie při rozboru textu - vyjádří vlastní prožitky z uměleckých textů - vyhledá informace k dané problematice 	<p>13. České drama 1. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - avantgardní divadla (Osvo- bozené divadlo, D 34) - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	3
--	---	----------

Ročník: 4.**Počet hodin celkem:90**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků - uvědomuje si význam péče o národní jazyk - sleduje změny v jazyce - pracuje s normativními příručkami 	<p>1. O vývoji češtiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - od praslovanštiny k češtině - upevňování poznatků 	2
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost kultury osobního projevu pro společenské i pracovní uplatnění - vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem - porovná účinnost monologu a dialogu - ovládá techniku mluveného slova - vyjadřuje se věcně správně a srozumitelně - přednese krátký projev 	<p>2. Základy rétoriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy řečnických projevů - charakteristické znaky řečnických projevů - způsob přednesu - osobnost řečníka - řečnická cvičení 	2 průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - uvědomuje si význam grafické a formální úpravy jednotlivých textů 	<p>3. Umělecká literatura a literatura faktu</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura uměleckého textu - jazyk uměleckého stylu - syntéza poznatků 	4
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<p>4. Hlavní principy českého pravopisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - syntéza poznatků 	2 průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů a přistupuje k nim kriticky 	<p>5. Práce s textem a získávání informací - syntéza poznatků k maturitní zkouš-</p>	průběžně

<ul style="list-style-type: none"> - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu - pořizuje z odborného textu výpisky, dělá si poznámky z veřejných projevů - zajímá se o denní tisk 	<p>ce</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - techniky a druhy čtení - získávání a zpracování informací z textu - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - ve vlastním projevu volí adekvátní prostředky - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky - uplatňuje znalosti z tvarosloví, skladby 	<p>6. Syntéza poznatků k maturitní zkoušce</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poznatky o jazyce - lexikologie - slovoslov - tvarosloví - skladba 	20
<ul style="list-style-type: none"> - popíše význam minulosti pro pochopení současnosti - posuzuje uměleckou hodnotu díla - samostatně vyhledá informace k dané problematice - interpretuje text a diskutuje o něm - porovná filmovou podobu s literární 	<p>7. Reflexe 2. světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> - historická situace - světová válka ve světové literatuře (srovnání západní a východní literatury) - vlna válečné literatury - židovská tematika - vlna válečné literatury - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	14
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná uměleckou hodnotu díla - vysvětlí nadhodnocování některého díla či autora v souvislosti se situací ve společnosti - využívá komunikační dovednosti při obhajobě svých názorů - interpretuje text a debatuje o něm - získává další informace o dané problematice - porovná filmová zpracování s literární předlohou 	<p>8. Česká a světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - historická situace - žánrová a tematická pestrost světové literatury - ideologizace české literatury v daném období - rozdělení literárního vývoje na literaturu oficiální, samizdatovou a exilovou - trendy v současné české literatuře - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	13
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní význam umění pro člověka - aplikuje pravidla společenského chování při návštěvě divadelního představení - hodnotí probíranou problematiku se zamě- 	<p>9. Vývoj dramatu a divadelní scény po r. 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - divadla malých forem - absurdní drama - prohlubování učiva 	4

řeniím na region	- práce s literárním textem	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi sci-fi a fantasy literaturou - přiřadí typické ukázky k autorům - hodnotí typické jazykové prostředky - porovná filmové a literární zpracování některých děl - vyhledá informace k dané tematice - vyjádří vlastní prožitky z daných textů či děl - zhodnotí význam autora i vybraného díla 	10. Vývoj vědeckofantastické literatury <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika žánru - předchůdci sci-fi - hlavní představitelé - analýza textů - syntéza poznatků - práce s literárním textem 	3
<ul style="list-style-type: none"> - porovná filmové a literární zpracování - hodnotí užité umělecké prostředky - chápe význam filmové hudby - posuzuje práci režiséra, kameramana, herců - vyhledá informace o filmových festivalech - využívá komunikační dovednosti při obhajobě svých názorů 	11. Česká a světová kinematografie <ul style="list-style-type: none"> - analýza ukázek - syntéza poznatků 	3
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje získané vědomosti 	12. Závěrečné shrnutí, opakování literární historie a interpretace literárních děl	23

Učební osnova předmětu**ANGLICKÝ JAZYK I****Hodinová dotace : 13 hodin týdně (3 – 3 – 3 - 4)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Výuka cizího jazyka je na středních školách nezbytnou součástí studia. Komunikace v rámci současné multikulturní společnosti vyžaduje znalost alespoň jednoho či dvou cizích jazyků pro uplatnění v praktickém životě. Tato znalost vede žáky k získávání jak obecných, tak komunikativních jazykových kompetencí k porozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života, připravuje žáky k přístupu k informačním zdrojům, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život, rozšiřuje všeobecné znalosti, umožňuje chápání jiných kultur. Současně má i výchovný aspekt, protože člověk se stává tolerantnější k odlišnostem jiných kultur. Studium cizího jazyka umožňuje lepší pracovní zařazení. Výuka anglického jazyka navazuje na výuku základní školy na úroveň A2. Požadovaná výstupní úroveň pro střední školy dle RVP je B1. Tato úroveň vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia. Výukou žáci získávají informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky, včetně odborných ze svého oboru, mohou využívat ke komunikaci.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Obsahem vyučování cizímu jazyku dle RVP je systematické osvojování řečových dovedností (produktivních i receptivních) v návaznosti na jazykové prostředky – výslovnost, slovní zásobu, gramatiku včetně grafické stránky jazyka a pravopisu, v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií. Žák si osvojí minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 procent.

Učivo je zaměřeno na následující tematické okruhy - jednotlivá témata nejsou probírána na jednu, ale postupně doplňována tak, aby bylo dosaženo úrovně B1:

osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas a zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, anglicky mluvící země, tematické okruhy dané odborným zaměřením studijního oboru. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli

- používat cizí jazyk jako prostředek komunikace v životě osobním, veřejném i na pracovišti v projevech mluvených i psaných, dokázali komunikovat na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- využívat znalostí jazyka jako prostředku získávání informací o světě, o zemích studovaného jazyka, rozvoje svého vzdělání, své osobnosti, získané poznatky včetně poznatků odborných využívat ke komunikaci
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CDROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami a využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie
- používat základy odborného jazyka s ohledem na jejich budoucí pracovní zařazení
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně textu odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností

Metody a formy výuky:

- výklad
- frontální výuka
- skupinová výuka
- výukové videofilmy k tématu
- popisy a porovnání obrázků
- ukázky a názorné pomůcky
- exkurze
- cvičení typu: gap-filling (doplňování), multiple-choice (výběr z možností)
- slohové práce

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Žáci budou vedeni tak, aby pocítovali potřebu osvojit si jazyk a aby využívali všech prostředků, které jim k tomu dopomohou. Při výuce bude uplatňován princip komunikativnosti, podle možností bude využívána multimediální technika. Dobří žáci budou motivováni k účasti v soutěžích. Pedagog povede výuku tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Budou využívány mezipředmětové vztahy, tzn. budou využívány znalosti mateřského jazyka, dějepisu, hospodářského zeměpisu, sportu, chemie, ekologie, výrazy nabyté v ICT, do vyučování odborných předmětů budou zařazovány anglické termíny. Žáci budou vedeni k rozvoji schopnosti sebehodnocení. Výuka cizího jazyka bude mít i svoji složku výchovnou. Komunikace mezi učitelem a žákem bude probíhat dle možností v anglickém jazyce. Učitel poskytne individuální konzultaci žákům v případě potřeby, výuka povede k odbourávání jazykové bariéry, žáci budou vedeni ke vzájemné spolupráci a k tvorbě jednoduchých projektů. Bude uplatňován komunikativní princip a princip zpětné vazby. Návuk dovedností potřebných pro nové maturity se bude provádět průběžně (viz rozpis učiva a realizace kompetencí).

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí **komunikativní dovednosti**, jako jsou schopnost porozumět textu, vhodná ústní a písemná prezentace vlastních názorů a myšlenek, schopnost zpracovávat a využívat všechny dostupné informace atd. Mezi velmi důležité kompetence, které cizí jazyk pomáhá rozvíjet, patří **interpersonální, sociální** kompetence, schopnost uplatnit se v práci přiměřeně své kvalifikaci. Učitel vede žáky k tomu, aby prakticky používali

komunikativní dovednosti v dalším životě, rozvíjí u žáků umění efektivně se učit a využívat zkušeností ostatních, vystupovat adekvátně na veřejnosti. Vede je k pozitivnímu vztahu k práci, ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím, řešení problémů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti -

vychovává k mezilidským vztahům adekvátním demokratické společnosti, zahrnuje osobnost a její rozvoj komunikace, řešení konfliktů ve společnosti. V anglickém jazyce je toto téma zařazováno průběžně při nácviku dialogů v různých situacích.

Informační a komunikační technologie -

práce s těmito technologiemi probíhá průběžně dle časových možností.

Člověk a životní prostředí -

toto téma je zaměřeno na základy ekologie. Je mu věnována příprava k ústní části maturitní zkoušky.

Člověk a svět práce -

zaměřuje se na identifikaci a formulování vlastních priorit, práci s informacemi, odpovědné rozhodování, verbální komunikaci při důležitých jednáních a písemném vyjadřování při úřední komunikaci.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1. - 4.**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí mluvenému projevu učitele (pokynům v cizím jazyce, jednoduchým větám a kratší souvislým projevům) - rozumí kratším souvislým projevům a jednodušším diskusím rodilých mluvčích v pomalejším tempu - zachytí hlavní myšlenky z vyslechnutého rozhovoru - rozumí frázím, které se vztahují k běžným tématům každodenního života, jsou-li sdělovány jasně a srozumitelně - porozumí přiměřeným projevům přizpůsobeného obecně odborného charakteru - rozumí jednoduchým pokynům zprostředkovaným technikou ve veřejných budovách – hlášení v obchodním domě - čte plynule, správně a s porozuměním (nahlas i potichu) jednoduché texty se známou slovní zásobou, orientuje se v nich, umí z nich vybrat hlavní myšlenky a důležité informace - rozumí nápisům a pokynům na orientačních tabulích v hotelu, místním popiskám ve městě, plánu města - dokáže jednoduchými slovy vyjádřit svůj názor na text a tvořit otázky k textu - orientuje se v jednoduchém odborném textu - odhadne význam neznámých slov v psaném krátkém odborném textu nebo stručně požádá o vysvětlení neznámého výrazu - dokáže pracovat s překladovým slovníkem - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého ústního sdělení v běžných životních situacích a na veřejnosti – v hotelu, v informační kanceláři, v obchodě, na nádraží, v restauraci - zdvořile požádá o vysvětlení cesty k určitému místu, vysvětlí cestu ve městě - je schopen vést běžnou telefonickou komunikaci, telefonicky přivolat pomoc v případě nehody - zdvořile požádá o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či zpomalení tempa řeči - samostatně zformuluje vlastní myšlenky ve 	<p>1. Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>receptivní řečové dovednosti:</i> poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení s porozuměním - <i>produktivní dovednosti:</i> ústní vyjadřování, písemné vyjadřování, překlad 	průběžně

<p>formě rozsáhlejšího písemného sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní stručný osobní dotazník - napíše blahopřání k narozeninám, svátkům, krátký osobní dopis - napíše seznamovací inzerát - napíše vlastní strukturovaný životopis - písemně odpoví na inzerát s nabídkou zaměstnání - napíše úřední dopis - umí přeložit přiměřený text v tištěné a elektronické podobě 		
<ul style="list-style-type: none"> - má dostatečnou slovní zásobu obecnou a odbornou, kterou vhodně používá v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů (již v 1. ročníku existuje podíl odborného jazyka, cca 20 %) - pohotově ovládá a správně používá tvoření slovní zásoby – skládání, odvozování, užívání předpon a přípon - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - znalosti gramatiky přiměřeně uplatňuje v jazykové praxi - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, umí opravovat chyby 	<p>2. Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její tvoření - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - gramatika - grafická podoba jazyka a pravopis - stylistika a sloh (úřední dopis) 	
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně sestaví formálně i obsahově správný text na základě osnovy - popíše své pocity, zdůvodní svůj názor - zformuluje otázku, vyjednává - pohotově ovládá tvoření slovních druhů - používá přiměřené gramatické prostředky v rámci komunikačních situací - vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti - v písemné komunikaci dodržuje správnou grafickou podobu jazyka a pravopis 	<p>3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>tematické okruhy:</i> osobní údaje, dům a domov, každodenní život a volný čas, zdraví, jídlo a nápoje, nákupy, služby, cestování, Česká republika, země dané jazykové oblasti, rodina, vztahy, vzdělávání, kariéra, angličtina pro obor podnikání - <i>komunikační situace:</i> sjednání schůzky, uvedení do společnosti, objednávka služby, vzkaz, blahopřání, telefonování, nakupování, objednávka v restauraci, informace v cestovním ruchu, na ulici - <i>jazykové funkce:</i> zahájení a ukončení rozhovoru, vyjád- 	

	ření prosby, pozvání, odmítnutí, zklamání, rady, vyjádření obavy, projevu radosti, souhlasu, nesouhlasu	
<ul style="list-style-type: none"> - prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti a dokáže je porovnat s realitami své země /zejména geografické, demografické, hospodářské a politické, kulturní realie/ - zná základní společenské zvyklosti a sociokulturní specifika zemí studované jazykové oblasti 	4. Poznatky o zemích studovaného jazyka <ul style="list-style-type: none"> - má všeobecný rozhled o realitách a zvyklostech zemí studované jazykové oblasti 	průběžně

Ročník: 1.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - se dokáže představit, pozdravit, reagovat na pozdrav, zeptat na jméno a osobní údaje druhé osoby - pojmenuje a zeptá se na názvy věcí - reprodukuje intonaci a přízvuk - na základní úrovni podá informace o rodině a o sobě - popíše jednoduchým způsobem daný obrázek na základě dané slovní zásoby a svých gramatických znalostí 	1. Osobní údaje, osobní charakteristika a rodina, základy gramatiky <ul style="list-style-type: none"> - opakování základních znalostí ze základní školy a zjištění úrovně jednotlivých studentů (použití členů, základních tvarů modálních sloves, infinitivů a rozkazovacích způsobů, základních gramatických časů a dalších gramatických kategorií) - četba krátkých článků - základní reakce na dotazy učitele - jednoduché rozhovory - popis obrázků v učebnici i v jiných materiálech - krátké poslechy 	30
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže sdělit základní údaje o svém životním stylu a porovnat je se způsobem života ostatních za použití dané slovní zásoby - jednoduše vypráví o trávení svého volného času, koníčcích a zálibách a správně použije potřebné slovesné vzory pro vyjádření svých myšlenek - nalezne v textu důležité informace 	2. Každodenní život, prohlubování gramatických znalostí <ul style="list-style-type: none"> - slovosled anglické věty (zápory a otázky, tázací zájmena) - rozšíření použití přítomného času prostého a průběhového - frekvenční příslovce 	38

	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba a základní užití minulého času prostého, nepravidelná slovesa - použití –ing tvarů v různých situacích - práce s textem 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše nejznámější typy domů - dokáže základním způsobem seznámit ostatní ústně a písemně s místem, kde bydlí - pohovoří o běžných domácích činnostech - vyjádří, co rád či nerad dělá - vhodně užívá vazeb některých sloves 	3. Dům a domov, bydlení, prohlubování gramatických znalostí <ul style="list-style-type: none"> - úvodní seznámení s předpřítomným časem-there is/are (typické časové výrazy) - použití vazeb některých nejběžnějších sloves - některá frázová slovesa 	31

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o trávení svého volného času, koníčcích a zálibách na vyšší úrovni za použití dříve probraných časů a dalších slovesných vzorů pro vyjádření svých myšlenek - prokáže, že má potřebnou slovní zásobu k popisu osoby (charakteru a vzhledu) 	1. Volný čas a zábava, slavné osobnosti, gramatika - tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> - minulý prostý a průběhový čas, srovnání použití - časové údaje pro oba časy - charakteristika a vnější popis osoby za použití vhodných gramatických kategorií a potřebné slovní zásoby - rozšíření použití frázových sloves - rozšíření znalostí a dovedností použití členů, opakování podstatných jmen (kategorie počitatelnosti a nepočitatelnosti) 	25
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat nejběžnější povolání a jednoduše sdělit informace o daných oborech - je schopen vyjádřit představy o svém budoucím povolání - umí se vyjádřit o své osobě z hlediska povolání, o svých schopnostech a dovednostech, případně nedostatcích 	2. Práce a povolání, zaměstnání, gramatika - tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> - rozšíření použití předpřítomného času - srovnání použití všech dosud probraných časů - časové věty - další frázová slovesa 	20

- zná a správně používá principy tvoření slovní zásoby	- předpony a přípony slov	
- dokáže si zdvořile objednat jídlo v restauraci a vést jednoduchý dialog s obsluhou s použitím vhodných modálních sloves - seznámí se s nejběžnějšími názvy potravin a jídel - zná názvy nejběžnějších stravovacích zařízení a je schopen je stručně charakterizovat - vhodně užívá tvary stupňovaných přídavných jmen	3. Jídlo a nápoje, stravování, gramatika – tvarosloví - rozšíření použití známých modálních sloves - další modální slovesa - stupňování přídavných jmen	30
- dokáže vyjádřit, jaké běžné služby potřebuje, objednat se - dokáže pojmenovat běžné druhy oblečení - je schopen dotázat se na ceny výrobků a služeb - správně používá číslovky a neurčitá zájmena	4. Služby, nakupování, gramatika - tvarosloví - číslovky základní a řadové - neurčitá zájmena a číslovky - počitatelnost a nepočitatelnost - vyjadřování cen, procenta	24

Ročník: 3.

Počet hodin celkem: 99

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dokáže mluvit o svých rodinných příslušnících a nejbližších kamarádech a využít přitom svých znalostí z předcházejících témat - vhodně užívá souvětí s větami podmínkovými	1. Mezilidské vztahy, gramatika - syntax - podmínkové věty - rozšířené použití nejběžnějších slovesných vazeb - opakování přivlastňovacího pádu a samostatných přivlastňovacích zájmen	20
- seznámí se s nejběžnější slovní zásobou nových technologií a dokáže se o nich jednoduše vyjádřit - je schopen v angličtině sestavit obsahově jednoduchou internetovou stránku - zná základní typy vzdělávání a typy škol - dokáže pohovořit o uplatnění angličtiny v praxi	2. Vzdělávání, gramatika – slovní zásoba - vyjadřování budoucnosti v návaznosti na předcházející základní seznámení s potřebnými vazbami - použití běžných příslovcí - nová slova v angličtině	25
- pojmenuje běžné dopravní prostředky - dokáže mluvit o jejich výhodách a nevýhodách - vyjádří své preference	3. Cestování a doprava, počasí, gramatika - opakování předpřítomných časů - slovesa pohybu	30

<ul style="list-style-type: none"> - mluví o různých typech dovolených - je schopen mluvit v běžných frázích o počasí - dokáže charakterizovat roční období 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšíření použití předložek - další frázová slovesa 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná nejzákladnější údaje o hlavních anglicky mluvících zemích - seznámí se s nejběžnějšími zvyky a tradicemi daných zemí - dokáže napsat formální a neformální dopis - sestaví svůj životopis 	4. Anglicky mluvící země (reálie), stylistika <ul style="list-style-type: none"> - trpný rod - základní formy korespondence 	24

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 120**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjádřit o svém zdravotním stavu v základních frázích - zná běžné nemoci a dokáže jednoduše popsat jejich symptomy - je schopen mluvit o běžných denních hygienických úkonech - uplatní své znalosti při návštěvě lékaře 	1. Péče o tělo a zdraví, hygiena, komplexní opakování gramatiky <ul style="list-style-type: none"> - opakování časů a tvarů sloves - opakování tvorby otázek ve všech časech 	40
<ul style="list-style-type: none"> - prokazuje nejzákladnější znalosti vlastní země (geografie, kultura, zvyky a tradice) - dokáže napsat žádost o zaměstnání 	2. Česká republika, anglicky mluvící země, stylistika <ul style="list-style-type: none"> - použití členů u geografických názvů - psaní velkých písmen - žádost 	46
<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu svého studijního oboru 	3. Odborná témata	24
	4. Komplexní opakování gramatických jevů	10

Učební osnova předmětu**NĚMECKÝ JAZYK I****Hodinová dotace : 13 hodin týdně (3 – 3 – 3 - 4)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Výuka podporuje úlohu německého jazyka jako prostředku dorozumívání. Žáci získají základní znalosti německého jazyka. Výuka cizího jazyka podporuje rozvoj základních myšlenkových operací, trénuje paměť a schopnost koncentrace. Nedílnou součástí výuky tvoří estetické vzdělávání, které nejen prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje celkový projev žáků, ale vede je k přestování estetického citění, formování vkusu, k porozumění hodnotám kulturního dědictví. Úkolem komunikace v německém jazyce je úspěšné začleňování žáků do společnosti. Uplatnění znalosti cizího jazyka umožní, aby žáci uspěli v mezinárodní konkurenci a našli lepší uplatnění na trhu práce. Jazyková výuka se podílí na procesu utváření kladných vlastností osobnosti a působí na sociálně odpovědné chování žáků a jejich vztahy mezi lidmi. Žáci hlouběji pochopí kulturu zejména německy mluvících zemí a poznávají takové hodnoty, jakými jsou tolerance a respekt k cizím národům. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák dovedl

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního života, v projevech mluvených i psaných, především na všeobecná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem, umět jej zpracovat a využít jako zdroj poznání i jako prostředek ke zkvalitnění svých jazykových znalostí a dovedností
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky využívat ke komunikaci
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu a se slovníky, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností
- využívat vybrané metody a techniky efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání, využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Obsahem vyučování cizímu jazyku je systematický výcvik v řečových dovednostech (produktivních, receptivních) v návaznosti na osvojované jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásobu, gramatiku včetně grafické stránky jazyka a pravopis v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií.

K obsahu učiva se řadí tyto složky:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů, produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně a tematicky zaměřené.

Jazykové prostředky

- používání lexikálních prostředků včetně vybrané frazeologie, gramatických prostředků, základních pravidel o stavbě slov, zvukových prostředků, pravopisu a interpunkce.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy týkající se běžných témat z oblasti osobní, veřejné a vzdělávací, reálie,
- svět kolem nás – město a region, lidé a společnost, příroda a životní prostředí, tradice a zvyky, srovnání života u nás a v německy mluvících zemích.

Obsah učiva je mezipředmětově provázán se znalostmi předmětů Občanská nauka, Informační a komunikační technologie.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- práce s textem
- výukové videofilmy k tématu
- ukázky a názorné pomůcky (fotografie, obrázky, mapa)

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel cizího jazyka se podílí na procesu utváření kladných vlastností osobnosti a působí na sociálně odpovědné chování žáků a jejich vztahy k lidem. Žáci hlouběji pochopí kulturu zejména německy mluvících zemí a poznávají takové hodnoty, jakými jsou tolerance a respekt k cizím národům. Při hodinách cizího jazyka se kultivuje celkový projev žáků, formuje se estetické cítění a tříbí vkus. V procesu výuky se utváří u žáků kladný vztah k přírodě a zodpovědný přístup k životnímu prostředí.

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák si má během hodin německého jazyka osvojit znalosti a dovednosti, které se dají charakterizovat jako kompetence všeobecné a komunikativní.

Všeobecné kompetence - žák dovede uplatnit znalosti reálií dané jazykové oblasti a je schopen je porovnat s reáliemi mateřské země.

Komunikativní kompetence - chápeme je jako způsobilost ke komunikativnímu chování, které umožní člověku realizovat komunikativní potřeby a záměry, a to v souladu s konkrétní situací.

Komunikativní kompetence zahrnují tyto kompetence:

Kompetence jazyková – žák zná a je schopen používat zvukové a grafické prostředky jazyka, slovní zásobu, frazeologii v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů, vybrané jevy morfologické a syntaktické, základní způsoby tvoření slov, vybrané jevy ze stylistiky.

Kompetence pragmatická – žák dovede používat osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a v obsahových celcích, které odpovídají komunikačnímu záměru.

Kompetence strategická – žák je schopen vhodně reagovat na partnerovy podněty, odhadovat významy neznámých výrazů, pracovat se slovníkem – překladovým, používat informační zdroje.

Kompetence sociolingvistická – žák dokáže komunikovat v různých společenských rolích v běžných komunikačních situacích.

Průřezová témata:

Těžiště realizace průřezového tématu *Občan v demokratické společnosti* se předpokládá ve vytvoření demokratického klimatu školy, v cílevědomém úsilí o dobré znalosti a dovednosti žáků při výuce cizího jazyka.

Téma *Člověk a životní prostředí* přispívá k naplňování zejména těchto cílů: učit se poznávat svět a lépe mu rozumět, vytvářet úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi, respektovat život jako nejvyšší hodnotu a aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání.

Hlavním cílem průřezového tématu *Člověk a svět práce* je vybavit žáka v cizím jazyce znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Průřezové téma *Informační a komunikační technologie* má podpůrný charakter ve vztahu ke všem stupňům a oborům vzdělávání. Je důležité v jazykové výuce naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí kratším souvislým projevům a jednodušším diskusím rodilých mluvčích, pokud jsou pronášeny v pomalejším tempu - dokáže odhadnout význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření v přiměřených textech - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky - dovede sdělit hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého textu a jednoduchými slovy vyjádří svůj názor na text - v běžných, předvídatelných situacích se vyjadřuje bez větších chyb - dokáže pracovat se slovníkem 	<p>1. Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné - vyjadřování situačně a tematicky zaměřené, překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis 	15
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - má dostatečnou slovní zásobu (cca. 570 lexikálních jednotek za rok, již v 1. ročníku existuje podíl odborného jazyka) - znalosti gramatiky přiměřeně uplatňuje v jazykové praxi - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, umí opravovat chyby 	<p>2. Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba): - člen určitý a neurčitý, osobní a přivlastňovací zájmena, časování pravidelných sloves, pořádek slov, skloňování podstatných jmen, zápor, předložky, tázací a ukazovací zájmena, míra, hmotnost a množství po číslovkách, užití „doch“, předpona „-un“, odlučitelné a neodlučitelné předpony, zvrtná slovesa, přítomný čas některých silných sloves, časové údaje, některé stupňované tvary přídavných jmen a příslovcí, všeobecné podmínky, vedlejší věty se spojkou „dass“, způsobová slovesa a sloveso „wissen“, vazba „es gibt“ - grafická podoba jazyka a pravopis 	40

	- jazykové reálie související s osvojenými jazykovými prostředky	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat, ústně i písemně, k tématům veřejného a osobního života - domluví se v běžných situacích, získává a podává informace - postupně tříbí stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje – jméno, věk, škola, zaměstnání, vnější vzhled, vlastnosti, záliby - nakupování, jídlo a nápoje v restauraci - bydlení, dům a domov, byt, zařízení, návštěva - záliby (kultura, sport, četba) - popis cesty (do školy,...) - orientace ve městě - prázdniny - běžné komunikační situace (pozdravy, zdvořilostní fráze, zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti...) 	35
<ul style="list-style-type: none"> - má základní zeměpisné znalosti z německy mluvících zemí a je schopen o nich hovořit - ke spontánnímu projevu využije i případnou návštěvu německy mluvící země, jakož i informace z videa a internetu 	4. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - poznatky všeobecného charakteru k poznání německy mluvících zemí (srovnává s českými reáliemi) 	9

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavnímu smyslu reprodukováného projevu, pochopí téma, základní informace a hlavní myšlenky, některé podrobnosti – rozumí pokynům rodilého mluvčího - rozlišuje odlišné jazykové styly - písemně zaznamenává podstatné myšlenky a informace z textu - uplatňuje různé techniky čtení textu - čte kratší texty s tematikou přiměřenou jeho věku, zájmům a potřebám oboru - čte upravené literární texty za pomoci slovníku a s užíváním logického odhadu na zá- 	1. Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně a tematicky zaměřené, překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních 	15

<ul style="list-style-type: none"> - kladě kontextu a probrané gramatiky - volí strategii čtení (orientační, informativní, studijní;..) - pochopí téma, umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky i důležité podrobnosti - rozeznává různé názory a odlišná stanoviska - zdokonaluje se v používání slovníků, včetně odborných, využívá jazykové a jiné příručky, internet, výukové programy 	<p>a produktivních činností, dialogy, dopis</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - má dostatečnou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů (570 lexikálních jednotek za rok, z toho 20 procent z oblasti odborného jazyka) - ovládá základní způsoby tvoření slov v jazyce a vhodně je uplatňuje - dále zdokonaluje pravopisné normy v písemném projevu, umí opravovat chyby - dokáže znalosti z gramatiky postupně uplatňovat ve své komunikaci, jeho projev se dále kultivuje (znalosti minulého času, souvětí apod.) 	<p>2. Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba): - časování slovesa „werden“ a jeho použití, tázací zájmena, zájmena neurčitá a záporná, skloňování přídavných jmen v přívlastku, préteritum pravidelných, pomocných a způsobových sloves, podmět „man“ a „es“, vedlejší věty, préteritum některých silných sloves, sloveso „tun“, zájmenná příslovce a vazby sloves, stupňování přídavných jmen a příslovčí, nepravidelné tvary stupňování, vlastní jména osob, zeměpisné názvy, užití slov „selbst“ a „allein“ - grafická podoba jazyka a pravopis - jazykové reálie související s osvojenými jazykovými prostředky 	40
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se, ústně i písemně, k tématům veřejného a osobního života - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché situace týkající se osobního života - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňu- 	<p>3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - životopis - plány do budoucna - volný čas a záliby, zábava - péče o tělo a zdraví, nemoc, u lékaře - cestování, různé dopravní 	35

jící nekonfliktní vztahy a komunikaci	prostředky, cesta do zahraničí - dialogy o zaměstnání, studiu, nakupování - běžné situace každodenního života (žádost o dovolení, udání důvodu, různé návrhy, vyjádření nutnosti, hodnocení)	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit základní zeměpisné informace o německy mluvících zemích - shromáždí podrobnější informace z oblasti kultury, historie, politiky a sportu k německy mluvícím zemím a k České republice - ke spontánnímu projevu využije i případnou návštěvu německy mluvící země 	4. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí a jejich kultury, umění, literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice 	9

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům a jednodušším diskusím rodilých mluvčích, pokud jsou pronášeny v pomalejším tempu - dále pokročí v odhadování neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, výrazně pokročí v orientaci v textu, umí nalézt hlavní (důležité informace) a vedlejší myšlenky - sděluje obsah, hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, formuluje svůj názor na text, vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - překládá i složitější text a s jistotou používá slovníky - zvládne základní orientaci v jednoduchém odborném textu - dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky a informace z textu - uplatňuje s větší jistotou různé techniky čtení textu 	1. Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně a tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, anotace apod.), překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis, e-mail 	15

<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejlíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - má dostatečnou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru (570 lexikálních jednotek za rok, z toho 20 procent z oblasti odborného jazyka) - ovládá základní způsoby tvoření slov v jazyce a vhodně je uplatňuje - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, umí opravovat chyby 	<p>2. Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba): - postavení příslovečných určení, užívání vedlejších vět, skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, zdokonalení v záporu, systém neurčitých zájmen, řadové číslovky, užití data, ukazovací zájmena, předložky s 2. pádem, nepřímá otázka, další vedlejší věty, vztahné věty, perfektum pravidelných, pomocných, způsobových sloves, vazba dvou infinitivů, perfektum vybraných silných sloves, závislý infinitiv na podstatném a přídavném jménu, na slovesu, použití „haben, sein + zu“, věty časové - grafická podoba jazyka a pravopis - jazykové reálie související s osvojenými jazykovými prostředky 	40
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat, ústně i písemně, k tématům veřejného a osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<p>3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - odívání, móda - nakupování a služby - naše hlavní město - místo, kde bydlím (studuji) - srovnání života ve městě a na venkově - německy mluvící země (1-2) - odborné téma (1) - roční období, počasí - každodenní život, denní program - mezilidské vztahy – příbuzní, přátelé, známí - vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, zkla- 	35

	mání, naděje	
<ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti především o geografických, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	4. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti především o geografických, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná specifika daných zemí - orientuje se v mapě, v plánu města 	9

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 120**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí kratším souvislým projevům a jednodušším diskusím rodilých mluvčích, pokud jsou pronášeny v pomalejším tempu - dokáže odhadnout význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní (důležité informace) a vedlejší myšlenky - dovede sdělit obsah, hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, vyjádřit svůj názor na text, vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - překládá text přiměřené obtížnosti a zdokonaluje se v používání slovníků - zvládne základní orientaci v jednoduchém odborném textu - dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky a informace z textu - uplatňuje různé techniky čtení textu - umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem - píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která 	1. Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, - čtení textů včetně odborných, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné - vyjadřování situačně a tematicky zaměřené - písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, anotace apod.), překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis, e-mail 	20

<p>ho zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány - rozumí hlavním myšlenkám složitějších textů, které pojednávají jak o konkrétních, tak o abstraktních tématech, včetně odborných diskusí v jeho oboru - konverzuje s určitou mírou plynulostí a spontánností, která umožňuje běžné rozhovory s rodilými mluvčími bez napětí pro některou ze stran - píše srozumitelně podrobné texty o řadě různých témat a vysvětluje svůj názor na aktuální problémy a uvádí výhody a nevýhody různých možností 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - má dostatečnou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru (570 lexikálních jednotek za rok, z toho 20 procent z oblasti odborného jazyka) - ovládá základní způsoby tvoření slov v jazyce a vhodně je uplatňuje - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, umí opravovat chyby - rozšiřuje si znalosti z tvoření slov 	<p>2. Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba): - porušování větného rámce po „wie“ a „als“, stupňování přídavných jmen v přívlastku, tvary příslovců na –(e)stens, -st, slovesa „machen“ a „tun“, infinitivní konstrukce, obyvatelská jména, skloňování zeměpisných názvů, přičestí minulé a přítomné, konjunktiv préterita, opis s „würde“, rozšíření vazeb sloves, trpný rod dějový i stavový, směrová příslovce, vynechávání členů u podstatných jmen, vedlejší věty se spojkou „aby“, jejich krácení, spojky souřadící, dvojicové spojky, infinitivní vazby „um...zu, ohne...zu, statt...zu“ - grafická podoba jazyka a pravopis jazykové reálie související s osvojenými jazykovými prostředky 	50
	3. Tematické okruhy, ko-	40

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se bez přípravy vyjadřovat, ústně i písemně, k tématům veřejného a osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - porozumí základním informacím v některých rozhlasových a televizních pořadech k aktuálním událostem nebo tématům z žánrově profese, jsou-li proneseny pomaleji a zřetelně - jednoduchými souvislými větami je schopen popsat zkušenosti a události, sny, naděje nebo cíle - své názory a plány stručně vysvětlí a zdůvodní - popíše děj filmu a své reakce 	<p>komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém školství, vzdělávání - služby – restaurace, hotel, pošta a banka, opravy - německy mluvící země - Česká republika - odborná otázka (1) - život v Evropské Unii - ochrana životního prostředí, ekologie - německé osobnosti - kultura (kino, divadlo) - svátky a tradice - rozšíření řečových situací z každodenní praxe, získávání a předávání informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu 	
<ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - v komunikaci vhodně uplatní vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>4. Poznátky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - znalosti o geografických, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti uplatňuje v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná specifika daných zemí - orientuje se v mapách, v plánu města 	10

Učební osnova předmětu**NĚMECKÝ JAZYK II****Hodinová dotace : 9 hodin týdně (3 – 2 – 2 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Tento vzdělávací program je určen pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na jeho předchozí studium. Slovní zásoba bude doplněna o základy odborného jazyka. Cílem předmětu je doplňovat a prohlubovat jazykové vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty (Český jazyk a literatura, Matematika, Dějepis, Hospodářský zeměpis, Písemná a elektronická komunikace, Ekonomie, Občanská nauka) a zdroji informací (internet, tisk). Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit komunikační situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět pracovním postupům, zpracovat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému či adaptovanému uměleckému textu. Všeobecně vzdělávací cíl je zaměřen zejména na znalost reálií, společenské kultury a dovednosti sociokulturního chování. Znalost cizího jazyka nejen prohlubuje všeobecné vzdělávání žáků a napomáhá jejich lepšímu uplatnění na trhu práce, ale připravuje je na život v multikulturní Evropě.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomie a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v dalším cizím jazyce. Obsahem výuky zaměřené k plnění komunikačního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků obsažených v těchto kategoriích:

- řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné)
- jazykové prostředky, jazykové funkce
- základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření
- komunikační situace

Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování ústního i písemného vyjadřování, tzn. práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí uvedených kategorií jsou jazykové reálie. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k reáliím České republiky i zemí studovaného jazyka, reagují na věk a zájmovou orientaci žáků i na aktuální události.

Žák se dokáže vyjádřit k následujícím tématům

- osobní údaje, rodina, přátelé, společenský styk, denní program
- bydlení, dům a byt
- město (místo, ve kterém žijeme), orientace ve městě, jeho okolí
- obchody a nákupy, móda a oblékání
- počasí
- jídlo a stravování
- cestování, turistika
- lidské tělo, péče o zdraví, zdravý životní styl

- škola, budoucí povolání, vzdělávání
- volný čas a jeho organizace – umění, záliby, sport
- tradice, svátky a výročí
- Česká republika a země příslušné jazykové oblasti
- Evropská unie
- životopis, strukturovaný životopis
- v komunikačních situacích si žák osvojuje a upevňuje řečové dovednosti související se studovaným oborem
- získávání informací o možnostech ubytování a stravování
- nakupování a komunikace v obchodě
- sjednání schůzky, pozvání přítele na oslavu, zakoupení vstupenky a návštěva kulturní akce
- vyplnění jednoduchého formuláře
- jednání na úřadě
- popis pracovního postupu (např. příprava jídla)

Metody a formy výuky:

Kognitivně komunikativní pojetí výuky. Základní používanou metodou je metoda slovní-dialogická i monologická, k základním používaným metodám patří metoda sdělovací i samostatná práce žáků. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hraní rolí, skupinová práce, párové rozhovory, samostatné vystoupení žáků), multimediální výukové programy a internet, frontální výuka, skupinová výuka, párová výuka, diskuse o životě v německy hovořících zemích, práce s odbornou literaturou, referáty žáků, výukové videofilmy k tématu, ukázky a názorné pomůcky. Výuka je prakticky orientovaná na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k rozvíjení komunikačních kompetencí a užívání jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové a estetické vzdělávání se podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni v komplexním rozvoji všech čtyř řečových dovedností (ústně i písemně). Hodnotí se zvuková stránka jazyka, lexikální rozsah, správná aplikace probraných gramatických pravidel s ohledem na plynulost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, lexikální rozsah, správná aplikace probraných gramatických pravidel s ohledem na srozumitelnost. Kritéria hodnocení vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby

- využívali zeměpisné, hospodářské, dějepisné, společensko-politické a demografické informace o zemích daného jazyka
- znali kulturu a pravidla společenského chování, respektovali a tolerovali tradice, zvyky a odlišné kulturní hodnoty národů jiných jazykových oblastí
- komunikovali v situacích každodenního života a zapojili se do komunikativních činností
- řešili pohotově a jazykově správně obvyklé pracovní situace

- pracovali s informacemi a využívali odpovídající zdroje k jejich získávání (internet, slovníky, učebnice, cizojazyčné knihy a pomůcky)
- rozuměli souvislejším projevům a vyslechnutý sdělením
- chápali téma, hlavní myšlenky projevu a důležité podrobnosti, rozlišovali podstatné a nepodstatné informace
- rozuměli jednoduchým projevům s odbornou tematikou
- určili téma textu a vyhledávali hlavní myšlenky
- dovedli odhadovat významy neznámých výrazů podle kontextu a podle znalosti tvoření slov
- využívali multimediální výukové programy
- pracovali s odbornou literaturou
- zpracovávali jednoduché texty a odborná témata s využitím odborné terminologie
- hovořili samostatně
- aktivně se účastnili dialogu
- efektivně využívali prostředků informačních a komunikačních technologií v běžném každodenním životě
- se uplatnili na trhu práce a přizpůsobili se jeho změnám
- aktivně se účastnili diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, respektovali názory druhých
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- rozvíjeli komunikativní kompetence (prezentace, monolog, referáty, anotace, diskuze)
- dokázali zkombinovat znalosti ze všech studovaných předmětů

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie – tato oblast má podpůrný charakter ve vztahu k jazykovému vzdělávání, je vhodné naučit žáky pracovat s informacemi o dané jazykové oblasti.

Člověk a životní prostředí – žák si má uvědomit ekologické souvislosti pracovní činnosti člověka, vytvářet si úctu k živé a neživé přírodě, respektovat život jako nejvyšší hodnotu a aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí.

Občan v demokratické společnosti – žák se vyjadřuje (ústně i písemně) k probíraným komunikačním situacím, vyvíjí úsilí o dobré znalosti a dovednosti ve výuce cizímu jazyku.

Člověk a svět práce - žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout i kritické názory a přiměřeně na ně reagovat. Žáci jsou vedeni k pracovnímu uplatnění v zemích dané jazykové oblasti.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznamuje se správnou výslovností německého jazyka - seznamuje se s novým jazykovým portfoliem - poznává osobní zájmena v 1. pádě - časuje slovesa v přítomném čase včetně slovesa <i>sein</i> - utváří větu oznamovací a umí formulovat otázku - zvládá silné skloňování podstatných jmen - rozlišuje případy podstatných jmen bez členu - časuje sloveso <i>haben</i> v přítomném čase - používá vhodný záporný tvar - užívá základních číslovek při vyjadřování letopočtu, při udávání času a měny - rozlišuje předložky pojící se s daným pádem - rozpoznává a správně skloňuje osobní zájmena - rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov v oznamovací větě - rozpoznává přivlastňovací zájmena - správně časuje slovesa se změnou kmenové samohlásky a rozpozná nepravidelnost slovesa - tvoří rozkazovací větu - ptá se na čas a správně určí čas 	<p>1. Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý - osobní zájmena v 1. pádě - časování sloves v přítomném čase - vykání - časování slovesa <i>sein</i> - pořádek slov ve větě oznamovací a tázací - silné skloňování podstatných jmen po členu určitém a neurčitém v jednotném čísle - vynechávání členu u podstatných jmen - časování slovesa <i>haben</i> v přítomném čase - zápor (<i>nein, nicht, kein</i>) - základní číslovky - předložky se 3. pádem - předložky se 4. pádem - skloňování osobních zájmen - pořadí předmětů v německé větě - nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací - skloňování tázacích zájmen <i>wer a was</i> - přivlastňovací zájmena - vyjadřování českého „svůj“ - časování sloves se změnou kmenové samohlásky v přítomném čase - rozkazovací způsob - určování času 	70
<ul style="list-style-type: none"> - říká něco o sobě - představuje se - ovládá pozdravy, rozloučení, vyjádření prosby - navazuje první kontakt - mluví o své rodině, o jednotlivých členech - formuluje základní obraty potřebné v obchodě při nákupech 	<p>2. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - obraty při zahájení a ukončení hovoru, pozdravy - osobní údaje - rodina a její členové - každodenní život - volný čas, záliby 	20

	- jídlo a nápoje	
- orientuje se v základních geografických, hospodářských, politických, kulturních ználostech zemí dané jazykové oblasti	3. Poznatky o zemích - vybrané všeobecné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové kultury, umění a společenských zvyklostí	9

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozpoznává silná a slabá podstatná jména - utváří správný tvar podstatného jména v množném čísle - rozlišuje předložky pojící se s daným pádem - používá tvary zájmen <i>dieser, jeder</i> - rozlišuje způsobová slovesa včetně slovesa <i>wissen</i> a chápe zvláštnosti při jejich časování - vysvětluje užití číslovek při označení míry, váhy a množství - souhrnné opakování dosud probrané gramatiky	1. Gramatika - slabé skloňování podstatných jmen v jednotném čísle - množné číslo podstatných jmen - předložky se 3. a 4. pádem - vazba <i>es gibt</i> - skloňování zájmen <i>dieser, jeder (alle)</i> - způsobová slovesa a sloveso <i>wissen</i> - označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách - <i>doch</i> v odpovědi na zápornou otázku - záporná předpona <i>un</i> - práce s textem, četba - poslechová cvičení	44
- pojmenovává jednotlivé místnosti, popíše pokoj - uvádí činnosti spojené se svým volným časem - pojmenuje vybrané profese a určí směr jejich činnosti - překládá jednoduchý recept - ovládá potřebnou terminologii při nákupu potravin - vyjadřuje se k mezilidským vztahům - popíše počasí - hovoří o zdraví a nemoci, popíše své problémy u lékaře	2. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce - dům a domov - získání a předávání informací - žádost, pozvání - radost, zklamání - počasí - předání vzkazu - vyplnění jednoduchého formuláře	15
- orientuje se v geografických, hospodář-	3. Poznatky o zemích	7

ských, politických, kulturních znalostech zemí dané jazykové oblasti	- vybrané všeobecné i odborné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí	
--	--	--

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává odlučitelné a neodlučitelné předpony - poznává zvrtné sloveso a časuje ho i se zvrtným zájmenem - používá správně časové údaje - orientuje se v problematice stupňování přídavných jmen a příslovcí - operuje se zeměpisnými jmény - používá bezspojkové věty a souřadící spojky 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem, četba, poslechová cvičení - slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami - zvrtná slovesa a jejich časování v přítomném čase - slovesa <i>einladen, unterhalten</i> - časové údaje - stupňování přídavných jmen a příslovcí - zeměpisná jména - souřadící spojky - bezspojkové věty 	40
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se k mezilidským vztahům - uvádí turistické zajímavosti České republiky - hovoří o cestování a prázdninách - umí si objednat službu - získává informace o možnostech ubytování - orientuje se na mapě ČR a SRN, hovoří o tradicích a svátcích v těchto zemích 	2. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - škola, budoucí povolání, zaměstnání - cestování a služby, - prázdniny - objednání služby - odmítnutí - Německá spolková republika - Česká republika - tradice, svátky a výročí 	21
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v obecných a odborných znalostech o zemích dané jazykové oblasti 	3. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - vybrané všeobecné i odborné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí 	5

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - používá sloveso <i>werden</i> - rozpoznává minulý čas - zvládá zápor - rozeznává vhodný podmět - používá výrazy <i>allein, selbst</i> - operuje se zájmenem <i>niemand</i> 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - časování slovesa <i>werden</i> - préteritum slabých, silných a pomocných sloves - zájmeno <i>jemand</i> - zápor <i>nichts, niemand, nie</i> - perfektum slabých, silných a smíšených sloves - podmět <i>man</i> a <i>es</i> - použití <i>allein</i> a <i>selbst</i> 	30
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se k počasí - vytvoří svůj životopis - zná problematiku zdravého životního stylu - vytvoří svůj životopis - orientuje se na mapě Rakouska a Evropské unie, uvede základní fakta o daných státních útvarech - hovoří o hlavních městech německy hovořících zemí - zná zásady psaní úředního dopisu a jednání na úřadech 	2. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - počasí - péče o tělo a zdraví, zdravý životní styl - životopis - Rakousko - Evropská unie - Berlín - Vídeň - Praha - odborná tematika 	25
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v obecných a odborných znalostech o zemích dané jazykové oblasti 	3. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - vybrané všeobecné i odborné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí 	5

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1. - 4.**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření slov - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standartním hovorovém tempu 	1. Řečové dovednosti Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> - sluchová - poslech s porozuměním monologickým a dialogickým projevům - zraková - čtení a práce 	průběžně

<ul style="list-style-type: none"> - nalezne v projevu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v nich - sdělí obsah, hlavní myšlenky vyslechnutého a přečteného - reaguje na jednoduché dotazy z publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity a sdělí svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných situacích - vyjádří písemně svůj názor na text, zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, - přeloží text a používá slovníky - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy, vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálním projevu, vyřeší většinu běžných denních situací, požádá o zopakování sděleného - uplatňuje různé techniky čtení textu - zaznamená vzkazy volajících - vyplní jednoduchý formulář - ověří si a sdělí získané informace písemně - zapojí se do odborné debaty, týká-li se známého tématu 	<p>s textem, včetně odborného</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky - písemná – zpracování textu v reprodukci, osnově, výpiscích, anotacích - jednoduchý překlad <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní a písemná 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v situacích každodenního života a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitějších myšlenek - používá základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - uplatňuje základní způsoby tvoření slov - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu 	<p>2. Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - grafická podoba jazyka a pravopis 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti studijního zaměření 	<p>3. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>tematické okruhy:</i> osobní 	průběžně

<ul style="list-style-type: none"> - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<p>údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas a zábava, jídlo a nápoje, služby a cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, okruhy dané zaměřením studijního oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>komunikační situace</i>: získávání a předávání informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu - <i>jazykové funkce</i>: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, žádost, prosba, pozvání, odmítnutí, radost, zklamání 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v geografických, hospodářských, politických, kulturních znalostech zemí dané jazykové oblasti 	<p>4. Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané všeobecné i odborné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí 	průběžně

Učební osnova předmětu**RUSKÝ JAZYK II****Hodinová dotace : 9 hodin týdně (3 – 2 – 2 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Tento vzdělávací program je určen pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Slovní zásoba bude doplněna o základy odborného jazyka. Cílem předmětu je doplňovat a prohlubovat jazykové vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty: Český jazyk a literatura, Matematika, Dějepis, Hospodářský zeměpis, Ekonomie, Občanská nauka a zdroji informací (internet, tisk). Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit komunikační situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět pracovním postupům, zpracovat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému či uměleckému text. Všeobecně vzdělávací cíl je zaměřen zejména na znalost reálií, společenské kultury a dovednosti sociokulturního chování. Znalost cizího jazyka nejen prohlubuje všeobecné vzdělávání žáků a napomáhá jejich lepšímu uplatnění na trhu práce, ale připravuje je na život v multikulturní Evropě.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v dalším cizím jazyce. Obsahem výuky zaměřené k plnění komunikativního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků obsažených v těchto kategoriích

- řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné)
- jazykové prostředky, jazykové funkce
- základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření
- komunikační situace

Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je nacvičování ústního i písemného vyjadřování, tzn. práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí uvedených kategorií jsou jazykové reálie. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k reáliím České republiky i zemí studovaného jazyka, reagují na věk a zájmovou orientaci žáků i na aktuální události.

Žák se dokáže vyjádřit k následujícím tématům

- osobní údaje, rodina, přátelé
- bydlení, dům a byt
- město (místo, ve kterém žijeme), orientace ve městě, jeho okolí
- obchody a nákupy, móda a oblékání
- počasí
- jídlo a stravování
- cestování, turistika
- lidské tělo, péče o zdraví, zdravý životní styl
- škola, budoucí povolání, vzdělávání

- volný čas a jeho organizace – umění, záliby, sport
- tradice, svátky a výročí
- Česká republika a země příslušné jazykové oblasti
- zaměstnání a práce, životopis, strukturovaný životopis.

V komunikačních situacích si žák osvojuje a upevňuje řečové dovednosti související se studovaným oborem

- získávání informací o možnostech ubytování a stravování
- nakupování a komunikace v obchodě
- sjednání schůzky, pozvání přítele na oslavu, zakoupení vstupenky a návštěva kulturní akce
- vyplnění jednoduchého formuláře
- popis pracovního postupu (např. příprava jídla)

Metody a formy výuky:

Kognitivně komunikativní pojetí výuky. Základní používanou metodou je metoda slovní-dialogická i monologická, k základním používaným metodám patří metoda sdělovací i samostatná práce žáků. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hraní rolí, skupinová práce, párové rozhovory, samostatné vystoupení žáků), multimediální výukové programy a internet, frontální výuka, skupinová výuka, párová práce, diskuse o životě v ruský hovořících zemích, práce s odbornou literaturou, referáty žáků, výukové videofilmy k tématu, ukázky a názorné pomůcky. Výuka je prakticky orientovaná na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k rozvíjení komunikačních kompetencí a užívání jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové a estetické vzdělávání se podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni v komplexním rozvoji všech čtyř řečových dovedností (ústně i písemně). Hodnotí se zvuková stránka jazyka, lexikální rozsah, správná aplikace probraných gramatických pravidel s ohledem na pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, lexikální rozsah, správná aplikace probraných gramatických pravidel s ohledem na srozumitelnost. Kritéria hodnocení vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby

- využívali zeměpisné, hospodářské, dějepisné, společensko-politické a demografické informace o zemích daného jazyka
- znali kulturu a pravidla společenského chování, respektovali a tolerovali tradice, zvyky a odlišné kulturní hodnoty národů jiných jazykových oblastí
- komunikovali v situacích každodenního života a zapojili se do komunikativních činností
- řešili pohotově a jazykově správně obvyklé pracovní situace
- pracovali s informacemi a využívali odpovídající zdroje k jejich získávání (internet, slovníky, učebnice, cizojazyčné knihy a pomůcky)
- rozuměli projevům a vyslechnutým sdělením
- určili téma textu a vyhledávali hlavní myšlenky

- dovedli odhadovat významy neznámých výrazů podle kontextu a znali tvoření slov
- využívali výukové filmy
- zpracovávali jednoduché texty a odborná témata s využitím odborné terminologie
- hovořili samostatně
- aktivně se účastnili dialogu
- využívali prostředků informačních a komunikačních technologií v běžném životě
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie – tato oblast má podpůrný charakter ve vztahu k jazykovému vzdělávání, je vhodné naučit žáky pracovat s informacemi o dané jazykové oblasti.

Člověk a životní prostředí – žák si má uvědomit ekologické souvislosti pracovní činnosti člověka, vytvářet si úctu k živé a neživé přírodě, respektovat život jako nejvyšší hodnotu a aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí.

Občan v demokratické společnosti – žák se ústně i písemně vyjadřuje k probíraným komunikačním situacím, vyvíjí úsilí o dobré znalosti a dovednosti ve výuce cizímu jazyku.

Člověk a svět práce - žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout i kritické názory a přiměřeně na ně reagovat. Žáci jsou vedeni k pracovnímu uplatnění v zemích dané jazykové oblasti.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - používá správně běžné gramatické prostředky a vzorce - podstatná jména, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, číslovky základní vybraná slovesa, zvrtná slovesa, používá zápor u sloves - znalosti gramatiky uplatňuje přiměřeně v jazykové praxi - dodržuje základní pravopisné normy v písemném i ústním projevu, umí opravovat chyby 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - základní číslovky 1- 900 - podstatná jména po číslovkách - časování vybraných sloves 1. a 2. časování - zvrtná slovesa - vybraná slovesa se změnou kmenové souhlásky - zápor u sloves - věty typu: Кто это?, У тебя есть брат. Папа инженер. Папа работает инженером. 	55
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k vybraným tématům veřejného i osobního života - domluví se v běžných situacích - získává informace - snaží se postupně zvládnout obsahově vhodné obraty, umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	2. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - představování, osobní údaje - pozdravy, loučení - dům a domov, byt, zařízení na návštěvě - pozvání, omluva, poděkování - telefonické kontakty - rodina a příbuzní - prázdniny 	30
<ul style="list-style-type: none"> - má základní znalosti o Rusku, dokáže o nich hovořit a srovnává je s českými realitami 	3. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - poznatky všeobecného charakteru k poznání Ruska 	14

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - časuje vybraná slovesa i slovesa se změnou kmenové samohlásky 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - 1. a 2. časování vybraných sloves v přítomném čase 	40

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje datum - používá vykání - skloňuje vybraná podstatná jména - skloňuje zájmena - používá řadové číslovky - znalosti gramatiky přiměřeně uplatňuje v jazykové praxi - dodržuje základní pravopisné normy - v písemném projevu umí opravovat chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa se skupinou <i>-ова-</i> a <i>-ева-</i> - časování zvrtných sloves v přítomném čase - časování sloves se změnou kmenové souhlásky v přítomném čase - řadové číslovky 1. - 30. v 1. pádě čísla jednotného - vyjadřování data na otázku <i>Какое сегодня число ?</i> - skloňování osobních zájmen - vazbu <i>интересоваться чем, увлекаться чем</i> - minulý čas sloves - vyjádření vykání - skloňování zájmen <i>кто, что</i> - skloňování podstatných jmen typu <i>магазин, портфель, школа, неделя, фотография</i> v jednotném čísle - pohyblivý přízvuk slovesa <i>быть</i> v minulém čase (i u záporu) - věty typu <i>Как пройти? Кому позвонить? Что купить?</i> - podstatná jména životná a neživotná v 1., 2. a 4. pádě jednotného a množného čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k vybraným tématům veřejného i osobního života - pojmenuje školní předměty - hovoří o škole, o zaměstnání - vyjmenuje oblíbené činnosti ve svém volném čase - zvládá orientaci ve městě, v druzích dopravy - má přehled o svátcích a tradicích v Rusku - uvědomuje si, jak je důležitá ochrana životního prostředí - domluví se v běžných situacích, získává a podává informace - postupně zvládá vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy 	<p>2. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, vzdělávání - předměty ve škole - zaměstnání, profese - volný čas - mezilidské vztahy - orientace ve městě - druhy dopravy - politování, radost, zklamání - svátky a tradice - příroda, ochrana životního prostředí 	18
	3. Poznatky o zemích	8

- má elementární znalosti z rusky hovořících zemí a je schopen o nich hovořit	- poznatky všeobecného charakteru k poznání Ruska	
---	---	--

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu a na ní aplikuje poznatky z gramatiky v jazykové praxi - dodržuje základní pravopisné normy 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování nutnosti, možnosti a nemožnosti - psaní data v dopise - zpodstatnělá přídavná jména - zájmena какой, который - slovesné vazby ждать кого - výrazy потому что, поэтому - vyjádření významu <i>je třeba, musí se</i> - datum a letopočet - hodiny - skloňování přídavných jmen podle vzoru летний - číslovky 100-1000 - stupeň přídavných jmen - skloňování podstatných jmen vzoru тетрадь - slovesné vazby участвовать в чем - podmíňovací způsob - časování sloves typu открыть - věty se slovem нужен 	36
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života - řeší pohotově a vhodně základní řečové situace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy - dokáže se vyjádřit k počasí - orientuje se v jídle a nápojích, umí si je objednat v hotelu, zvládá základní terminologii při ubytování se v hotelu – vyplní přihlašovací formulář - má základní znalosti o České republice a Rusku v ruském jazyce - předává vzkazy - vyjadřuje žádost a prosbu 	2. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - počasí - péče o tělo a zdraví, nemoci - jídlo a nápoje - cestování, v hotelu - životopis - Česká republika - Rusko - vyřízení vzkazu, prosba - vyjádření žádosti - vyplnění formuláře 	20

<ul style="list-style-type: none"> - má znalosti o kultuře, literatuře a umění dané jazykové oblasti, je schopen je porovnávat s reáliemi mateřské země 	3. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí 	10
--	--	-----------

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje naučenou výslovnost na nově probíranou gramatiku - používá nově osvojované poznatky z gramatiky na dostatečné slovní zásobě 	1. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - skloňování vybraných podstatných jmen - nesklonná podstatná jména - přídavná jména - skloňování zájmen - časování vybraných sloves - rozkazovací způsob - vybrané typy vět - vazby s předložkami - příslovce - citoslovce 	25
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává jídla typická pro ruskou kuchyni - nakoupí v bufetu, v prodejně potraviny - je schopen hovořit o sportu - poznává základní pamětihodnosti Prahy a Moskvy, je schopen o nich pohovořit - orientuje se v odborné tématice dle svého studijního zaměření 	2. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v jídelně, v bufetu, v hotelu, stolování - nákup potravin - Praha, Moskva - sport - služby, objednávka služby - odborná témata dle studijního zaměření 	25
<ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti o geografických, politických, kulturních zvláštlostech zemí ruské jazykové oblasti a uplatňuje je při porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	3. Poznatky o zemích <ul style="list-style-type: none"> - znalosti o geografických, společenských, politických, kulturních faktorech zemí ruské jazykové oblasti, včetně vybraných poznatků z ruské literatury, uplatnění v porovnání s reáliemi mateřské země - orientace na mapě, v plánu města 	10

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1. - 4.**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření slov - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standardním hovorovém tempu - nalezne v projevu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v nich - sdělí obsah, hlavní myšlenky vyslechnutého a přečteného - reaguje na jednoduché dotazy z publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity a sdělí svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných situacích - vyjádří písemně svůj názor na text, zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - přeloží text a používá slovníky - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy, vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálním projevu, vyřeší většinu běžných situací, požádá o zopakování, uplatňuje různé techniky čtení textu - zaznamená vzkazy volajících - vyplní jednoduchý formulář - ověří si a sdělí získané informace písemně - zapojí se do odborné debaty, týká-li se známého tématu 	<p>1. Řečové dovednosti</p> <p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchová - poslech s porozuměním monologickým a dialogickým projev - zraková - čtení a práce s textem včetně odborného <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústní - mluvení zaměřené situačně i tematicky - písemná - zpracování textu v reprodukci, osnově, výpiscích, anotacích - jednoduchý překlad <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání receptivních a produktivních činností- interakce ústní a písemná 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbliže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tema- 	<p>2. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis 	průběžně

<p>tických okruhů, zejména v situacích každodenního života a vlastních zálib</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitějších myšlenek - používá základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - uplatňuje základní způsoby tvoření slov - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti studijního zaměření - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty, které umožňují nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<p>3. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>tematické okruhy</i>: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas a zábava, jídlo a nápoje, služby a cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, okruhy dané zaměřením studijního oboru - <i>komunikační situace</i>: získávání a předávání informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu - <i>jazykové funkce</i>: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru žádost, prosba, pozvání, odmítnutí, radost, zklamání 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v geografických, hospodářských, politických, kulturních znalostech zemí dané jazykové oblasti 	<p>4. Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané všeobecné i odborné poznatky k poznání zemí příslušné jazykové kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí 	průběžně

Učební osnova předmětu**OBČANSKÁ NAUKA****Hodinová dotace : 4 hodiny týdně (0 – 1 – 1 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Cílem výuky je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti, ovlivňovat jejich hodnotovou orientaci tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany, aby jednali zodpovědně vůči sobě i ostatním. Měli by porozumět společnosti a světu, ve kterém žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit okolní realitu, zaujímat vlastní stanovisko na základě argumentů. Získávat informace z různých zdrojů, kriticky je přijímat, nenechat sebou manipulovat. Osvojených vědomostí využijí žáci ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek svého občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního i sociálního charakteru.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání a Estetické vzdělávání. Předmět je vyučován ve 2., 3. a 4. ročníku. Učivo je zaměřeno na život člověka v demokratické společnosti, je kladen důraz na praktické využití v životě. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s estetickým vzděláváním.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka, skupinová výuka
- výklad a řízená diskuse
- práce s odbornou literaturou (Ústava ČR, Listina základních práv a svobod)
- referáty žáků
- výukové videofilmy k tématu
- exkurze, výstavy, besedy
- filmové festivaly s tematikou lidských práv

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k prosociálnímu chování, toleranci, nezištné pomoci, k samostatnosti při zpracování informací z médií, k trvalému zájmu o věci veřejné. Důraz je kladen na formování osobnosti, vyšších citů, postojů, hodnotových orientací.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, a to slovně i numericky. Základem hodnocení je písemné zkoušení z každého tematického celku. Možné je též hodnocení prezentace krátké zprávy (aktuality, referáty). Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a zájmu. Hodnocena je práce jednotlivců i skupinová práce. Kritéria hodnocení vycházejí ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových** kompetencí předmět rozvíjí **kompetence komunikativní** - žáci jsou schopni se přiměřeně vyjádřit k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni porozumět sdělení druhých a respektovat jejich názory. Dále předmět rozvíjí **kompetence personální** - žáci jsou vedeni k vyhodnocování vlastních výsledků a odhalování vlastních nedostatků, snaží se je napravovat, seznámí se se zásadami vhodné komunikace s vrstevníky, kolegy, nadřízenými, jsou vedeni k zodpovědnému plnění studijních i pracovních povinností. V **sociálních kompetencích** se žáci učí pracovat ve skupině, společně se podílet na realizaci úkolu, zodpovědně plnit zadané úkoly, učí se přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, odstraňování diskriminace, řešení konfliktů. Pokud jde o **kompetenci k řešení pracovních i mimopracovních problémů**, žáci se snaží nalézt podstatu problému, aktivně získávat informace potřebné k jeho řešení, mají přehled o institucích, které jim s řešením problému mohou pomoci. Výuka podporuje rozvoj znalostí žáka a rozšiřuje jeho celkový rozhled o společnosti, napomáhá rozvíjení jeho osobnosti. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí - žák se seznámí s kulturními hodnotami v regionu včetně přírodních památek a je veden k péči o jejich zachování.

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o své vzdělávací cestě, dodržovat pracovní povinnosti a vycházet s budoucími kolegy a nadřízenými, aktivně se podílet na fungování demokratických zásad i na pracovišti.

Informační a komunikační technologie – žáci při vyhledávání informací používají dostupné zdroje včetně internetu.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 33**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - popíše sociální nerovnost a chudobu - uvede příklady pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé situaci - uvede, jaká práva a povinnosti vyplývají z jeho role v rodině - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a sestaví rozpočet domácnosti - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - debatuje o pozitivích i problémech multikulturního soužití - objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - chápe, že zdraví je dar, o který je nutno pečovat - dokáže dělat dobrá rozhodnutí přiměřeně svému věku - dokáže asertivně odmítat prvky patologického jednání 	<p>1. Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost, - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost, chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabytí - rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti - majorita a minority, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - péče o zdraví, nebezpečné závislosti 	21
<ul style="list-style-type: none"> - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty - uvědomí si příčiny napětí a konfliktů mezi příslušníky většiny a menšin - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti - přiřadí sám sebe k určitému etniku, národu - vysvětlí na příkladech osudů lidí, jak si nacisté počínali na okupovaných územích - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy - uvědomí si nebezpečnost některých náboženských sekt a náboženské nesnášenlivosti 	<p>2. Kultura - kultura a její funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotná a duchovní kultura - kultura národností na našem území - společenská kultura - principy a normy kulturního chování a společenská výchova - ochrana a využívání kulturních hodnot - hmotná a duchovní kultura <p>Víra a ateismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus 	12

Ročník: 3.

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní zásady a principy demokracie - uvede, k čemu je pro občana prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a k ostatním lidem povinnosti - pokusí se debatovat o jednoznačném mediálně známém porušení zásad demokracie - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí) - uvede základní lidská práva včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky - má přehled o způsobech získávání českého státního občanství - charakterizuje současný český politický systém - uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit - popíše orientaci, když zvažuje nabídku politických stran - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství, vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné - uvede příklady pozitivní občanské aktivity ve svém regionu - vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - rozliší pozitivní jednání od špatného – nedemokratického jednání 	<p>1. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - stát a demokracie - stát a jeho funkce - demokracie, její základní hodnoty a principy - státy na počátku 21. století - lidská práva, jejich obhajování - veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup informacím - masová média (tisk, rozhlas, televize, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, jejich maximální využití - česká státnost, český stát, státní občanství v ČR <p>Politický systém ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - parlament - prezident - vláda - ústavní soud - politika, politické strany, volby, právo volit, ideologie - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, teror a terorismus - občanská společnost, občanská participace - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití 	<p>33</p>

Ročník: 4.

Počet hodin celkem: 60

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie - používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - pokouší se pracovat s obsahově přiměřenými texty - orientuje se v základních etapách dějin filozofie - pochopí poselství, které zanechali významní filozofové současnému člověku - uvědomí si nebezpečí zneužití filozofie k ideologickým účelům - pochopí příspěvek českého filozofického myšlení pro evropskou filozofii 	<p>1. Člověk a svět (praktická filozofie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - co řeší filozofie - význam filozofie v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací (spojit s etikou) - vznik filozofie - základní filozofické otázky - filozofické disciplíny- ontologie, gnozeologie, filozofická antropologie - filozofické pojmy- skutečnost, pohyb, prostor, čas - dějiny filozofie- periodizace - myšlení staré Indie a Číny - antická filozofie - křesťanská starověká a středověká filozofie - renesanční filozofie - novověká filozofie - filozofie 19. století - filozofie 20. století - české filozofické myšlení 	42
<ul style="list-style-type: none"> - debatuje o praktických etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání zodpovědní jiným lidem - uvědomí si, že životní krize jsou šancí k osobnímu růstu 	<p>2. Etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - etika a její předmět, základní pojmy etiky, morálka, mravní rozhodování a odpovědnost - lidská svoboda a odpovědnost - mravní hodnoty a normy - svědomí, životní postoje a hodnotová orientace - člověk mezi touhou po vlastním štěstím a angažováním se pro společnost a pro pomoc jiným lidem - kritické životní situace a etika 	18

Učební osnova předmětu

DĚJEPIS

Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (2 – 0 – 0 - 0)

Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání a umožňuje žákům, aby pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozuměli své současnosti, uvědomovali si vlastní identitu, kriticky a samostatně mysleli a nenechali se manipulovat. Přitom dějepis plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti. Školní dějepis kultivuje historické vědomí žáků. Výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci ve svém životě setkávají (v masmédiích, v umění, při obecné výměně informací) a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání. Výuka dějepisu navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na základní škole a dále je rozvíjí, a to především v nejnovějších a soudobých dějinách. Dějepis je vyučován v prvním ročníku dvě hodiny týdně. Učivo je zaměřeno na systémový výběr z obecných (hlavně evropských) a českých dějin, který je seřazen chronologicky. Důraz je kladen na dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti. Významné mezníky světové a české historie jsou propojeny s regionální historií. Jednotlivá historická období jsou zastoupena proporcionálně. Dějiny studovaného oboru jsou zmiňovány v rámci kapitol o rozvoji vědy a techniky, blíže se s nimi žáci seznamují v rámci mezipředmětových vztahů v odborných předmětech. Kultura a umění jsou vyučovány okrajově, protože žáci se s nimi seznamují v rámci mezipředmětových vztahů v českém jazyce, občanské nauce, dějinách estetiky a dějinách studovaného oboru.

Metody a formy výuky:

Výuku dějepisu chceme učinit pro žáky zajímavou a pozitivně motivující, žáci se tak lépe zapojí do výukového procesu. V návaznosti na učivo základní školy jsou žáci seznamováni s nejdůležitějšími konkrétními historickými fakty tak, aby porozuměli vybraným pojmům a historickým procesům a byli schopni určitých generalizací, které pak vytvoří jádro jejich porozumění dějinám. Výuka probíhá formou frontální výuky, práce s odbornou literaturou a časopisem, diskusí a besed, projektové práce a referátů žáků. Dále jsou při výuce používány výukové videofilmy k daným tématům, názorné pomůcky, atlasy, encyklopedie. Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivující didaktické metody jako jsou nabídky exkurzí, poznávacích zájezdů, návštěv muzeí a významných památných míst.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel učí žáky vyjadřovat se o historii psanou i mluvenou formou kultivovaně, obsahově jasně a logicky, používat správně pojmy, formulovat vlastní názor. Žáci jsou vedeni k úctě k lidskému životu, svobodě a demokratickým hodnotám. Důraz je kladen na formování vlastnictví a vědomí národní hrdosti na historii, tradice a hodnoty národa. Žáci se učí zodpovědnosti a samostatnosti při studiu a získávání informací z odborné literatury a používání internetu. Předmět rozvíjí zájem o politické a společenské dění, učí žáky kriticky ho posuzovat, přemýšlet o něm a vytvářet si vlastní úsudek. Snaží se odstranit mýty a předsudky, vést žáky k porozumění a solidaritě s ostatními lidmi, k toleranci k jiným národům, rasám, náboženstvím.

Hodnocení výsledků žáků:

Stěžejním ukazatelem dosažených výsledků je průběžné ústní zkoušení, které by mělo prokázat kultivovanost ústního jazykového projevu, schopnost samostatně myslet a aplikovat poznatky při řešení problémů. Součástí hodnocení jsou i písemné práce, které prověří znalost daného tématického celku. Do hodnocení jsou zahrnuty i známky z referátů. Při hodnocení je také kladen důraz na schopnost porozumět a pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice, klást události do souvislostí, pochopit kauzálnost dějů. Žáci jsou hodnoceni na základě samostatné práce i práce ve skupinách, aktivity v hodinách, zájmu o předmět a schopnosti vyjádřit názor na základě znalostí a dovedností. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí u žáků schopnost kritického myšlení a vytváření vlastního úsudku. Žáci se učí pracovat s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientovat se ve službách knihoven, pracovat s internetem, získávat informace z různých zdrojů – verbálních a ikonických (obrazových) nebo kombinovaných textů (filmy) – a kriticky tyto informace hodnotit (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy). Učitel rozvíjí u žáků schopnost řešit problémy a problémové situace, k tomuto řešení vyhledávat prameny a pracovat s nimi (na úrovni žáka střední školy) samostatně nebo rozvíjet týmovou práci. Žáci jsou vedeni k diskusi o otázkách historie, v diskusi přijímat nebo vyvracet názory partnerů, s tím vědomím, že vědecké poznávání historie je stále otevřené, že ve výkladu dějin je výrazná variabilita a že do lidského, občanského i vědeckého posuzování a hodnocení historie se často promítá subjektivní výběr faktů a také osobní stanovisko posuzovatele.

Průřezová témata:

Předmět napomáhá k rozvoji průřezového tématu *Občan v demokratické společnosti*. Spolu vytváří hodnotový systém žáků, učí je úctě k materiálním a duchovním hodnotám a vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace, rozvíjí komunikativní dovednosti, formuje kritické postoje ke skutečnosti, učí toleranci k odlišným názorům, kulturám, spoluvytváří schopnost orientovat se v globálních problémech současného světa, porozumět jinému stanovisku, argumentovat, hledat východiska.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - popíše význam historie, objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejích výkladů	1. Člověk v dějinách - poznávání dějin - význam poznávání dějin, variabilita výkladu dějin - periodizace dějin, prameny - historické vědy a pomocné vědy historické	1
- orientuje se v časové přímce - objasní vývoj člověka a změny v uspořádání společnosti - objasní hodnotu historických a kulturních památek	2. Pravěk - vývoj člověka a lidské společnosti v nejstarších dobách - pravěk a jeho kulturní přínos	1
- hodnotí význam rozvoje starověkých států z hlediska historického a politického - orientuje se v kulturních a politických dějinách daných oblastí - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - popíše rozdíly mezi demokratickým a nedemokratickými způsoby vlády - objasní příčiny a záminky válečných konfliktů - vysvětlí význam osobností v dějinách - využívá geografických znalostí	3. Starověk - periodizace - obecné znaky starověkých států - kulturního přínosu starověkých civilizací v Egyptě, Mezopotámii, Indii, Číně - starověké Řecko – politický vývoj, Athény, Sparta, kulturní přínos - starověký Řím – politický a kulturní přínos - judaismus a křesťanství	3
- hodnotí význam raně středověkých států - objasní příčiny a záminky válečných konfliktů - vyloží přínos christianizace pro vznik států - vysvětlí principy islámu a přínos arabské kultury - vysvětlí postavení českého státu a význam českých osobností v evropských dějinách - orientuje se v kulturních a politických dějinách daných oblastí - prokáže základní geografické znalosti	4. Raný středověk - charakter raně středověké společnosti a kultury - vznik a vývoj středověkých západoevropských a slovanských států na východě a jihovýchodě Evropy - Byzanc, Arabové, islám - počátky a rozvoj české státnosti, počátky polského a uherského státu - kultura raně středověké Evropy, románský sloh	4
- popíše všední život lidí v různých historických	5. Vrcholný středověk - vesnická kolonizace, stře-	5

<ul style="list-style-type: none"> kých podmínkách - charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu - diskutuje o vybraných politických problémech daného historického období a možnostech jejich řešení - vysvětlí rozvoj české státnosti a významnou roli českého státu ve středověké Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> dověká města - společnost, školství a vzdělanost, křesťanská církev - křížové výpravy - středověká rytířská kultura a gotické umění - vývoj v západní a východní Evropě - Český stát za Přemyslovců 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje středověk z hlediska hospodářského, politického a kulturního rozvoje - dovede časově zařadit stěžejní historické události a procesy - orientuje se na mapě - zhodnotí význam osobností tohoto období a vliv českých osobností na historický vývoj v Evropě 	<p>6. Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - politická a hospodářská krize v Evropě - stoletá válka - vláda Lucemburků v českých zemích - husitství - Český stát v době poděbradské a jagellonské - vývoj v Polsku, Uhrách, Rusku 	5
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí nerovnoměrný hospodářský a politický vývoj v Evropě ve světě - objasní rozdílný vývoj politických systémů - je schopen systematizovat historické události - pracuje s mapou a historickými prameny - vysvětlí význam a přínos zámořských objevů - charakterizuje příčiny církevní reformace a protireformace - charakterizuje vývoj českého státu v rámci habsburské monarchie - popíše příčiny a důsledky třicetileté války s důrazem na občanská práva, svobody lidí - vysvětlí význam a vliv osvícenských reforem na hospodářskou a společenskou modernizaci společnosti - uvědomuje si význam národní a státní příslušnosti, charakterizuje postavení a práva Čechů, Židů a Romů v rámci habsburské monarchie - objasní význam osvícenství - uvědomuje si hodnotu historických a kulturních památek a nutnost jejich ochrany - charakterizuje umění renesance, baroka, rokoka a klasicismu - popíše boj mocností o evropskou i světovou nadvládu 	<p>7. Raný novověk (16. – 18. stol.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - humanismu a renesance - zámořské objevy a jejich důsledky - reformace a protireformace - západní Evropa v 16. století – Španělsko, Nizozemí, Francie, Anglie - české země za vlády Habsburků - třicetiletá válka - anglická revoluce - osvícenství a umění baroka, rokoka a klasicismu - osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Francii, Anglii, Rusku a Prusku - zápas velmocí o převahu v Evropě i v zámoří 	8

<ul style="list-style-type: none"> - popíše vybrané systémy vlád - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti a národních států - uvede příklady evropských integračních procesů a jejich problémy v historii i v současnosti - vysvětlí příčiny a důsledky důležitých politických událostí - doloží role osobností v dějinách - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci v rámci národního obrození - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 19. století - charakterizuje proces modernizace společnosti, popíše evropskou koloniální expanzi 	<p>8. Novověk – 19. století - velké občanské revoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> - americká revoluce, vznik USA - velká francouzská revoluce - napoleonské války - revoluce 1848 – 48 v Evropě a v českých zemích - občanská válka v USA <p>Společnost a národy</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní hnutí v Evropě a v českých zemích - českoněmecké vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii - vznik národního státu v Německu a Itálii <p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj - evropská koloniální expanze <p>Modernizovaná společnost a jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání 	9
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - objasní historické kořeny dnešních globálních problémů - zná příčiny, průběh, důsledky 1. světové války - objasní změny v mocenském uspořádání světa po válce - je schopen zhodnotit důsledky revolucí 1917 v Rusku na mezinárodní vývoj - popíše vznik ČSR - zhodnotí význam čs. odboje a roli vybraných osobností - vysvětlí důsledky poválečného uspořádání světa a krize - charakterizuje fašismus, nacismus, frankismus a totalitní režimy - charakterizuje a porovná první Československou republiku a srovná její demokracii s tzv. druhou republikou (1938 – 39) 	<p>9. Novověk - 20. století - vztahy mezi velmocemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská koloniální expanze, pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou - české země za války, vznik ČSR a první odboj - poválečné uspořádání Evropy a světa - vývoj v Rusku <p>Demokracie a diktatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Československo v meziválečném období - vývoj totalitních a autoritativních režimů - fašismus v Itálii, nacismus v Německu, komunismus v Rusku - světová hospodářská krize a její důsledky - mezinárodní vztahy ve 20. 	26

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí projevy a důsledky světové hospodářské krize - charakterizuje komunismus a stalinismus v Rusku - orientuje se v mezinárodních vztazích 30. let - objasní důsledky Mnichovské smlouvy a proces likvidace ČSR - vysvětlí a doloží roli kultury a vědy v meziválečném období - charakterizuje válčící strany a jejich cíle ve válce - objasní totální charakter války, její výsledky - popíše válečné zločiny a holocaust - popíše uspořádání světa po druhé světové válce a její důsledky pro Československo - vysvětlí pojem studená válka a popíše její projevy a důsledky - charakterizuje poválečný vývoj v ČSR - charakterizuje komunistický režim v Československu v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - objasní vývoj v demokratických státech a proces evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<p>a 30. letech 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - růst napětí a cesta k válce - druhá světová válka – příčina, průběh - Československo za války, druhý čs. odboj - válečné zločiny, holocaust - osvobození, konec války, bilance a důsledky <p>Svět v blocích</p> <ul style="list-style-type: none"> - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - studená válka - soupeřící velmoci USA a SSSR (USA, demokratický svět, SSSR, sovětský blok) - třetí svět a dekolonizace - poválečné Československo a únor 1948, komunistická diktatura v ČR - 50. léta v ČSR – nedodržení české ústavnosti - 60. léta v ČSR – proces uvolňování v politickém a kulturním životě - 70. léta v ČSR – proces konsolidace - přehled světových událostí 2. poloviny 20. století - konec bipolarity Východ-Západ <p>Dějiny studovaného oboru</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí konflikty a problémy současného světa a jejich řešení 	<p>10. Soudobý svět - rozmanitosti soudobého světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - civilizační sféry a kultury - nejvýznamnější světová náboženství - globální svět a jeho problémy (vyspělé země, rozvojové země) - konflikty v soudobém světě 	4

Učební osnova předmětu**FYZIKA****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (2 – 0 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní fyzikální poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělání a v praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Žáci

- používají jazyk fyziky a odpovídající symboliku
- jsou schopni se přesně a jasně vyjadřovat
- aplikují poznatky získané v matematice a fyzice při řešení úloh z praxe
- analyzují text úlohy, postihnou fyzikální problém a hledají nejjednodušší cestu řešení, odhadnou a zdůvodní výsledky
- uplatňují vědomosti, dovednosti a metody řešení problémů v odborné složce vzdělání a praktickém životě
- pracují přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Přírodovědné vzdělávání. Učivo je zaměřeno na osvojování základních fyzikálních poznatků, postupů a metod řešení praktických úloh a získávání základních vědomostí a dovedností pro další, především odborné předměty. Důraz je kladen na schopnost vyvozovat závěry a aplikovat dané postupy na okruh podobných typů úloh. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s matematikou, chemií, biologií a ekologií, informačními a komunikačními technologiemi.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- ukázky a názorné pomůcky
- demonstrační projekce fotografií a výukové videofilmy k tématu
- diskuse o vazbách na praktický život
- práce s odbornou literaturou, internetem

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí dovednosti **komunikativní a interpersonální**. Učitel vede žáky k užívání **odborné terminologie**, používání vhodných grafických znázornění, chápání vazby vzorových příkladů na praxi. Rozvíjí u žáků schopnost spolupráce při výběru optimálních řešení. Vede žáky k pozitivnímu a přemýšlivému vztahu k práci, uvážlivým rozhodnutím a řešení konkrétních problémů.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie - žáci vyhledávají informace k probíraným tématům a ucelují si poznatky získané při výuce.

Člověk a životní prostředí - žáci chápou přímou návaznost ekologických a fyzikálních principů.

Občan v demokratické společnosti - uvědomují si mezilidské vztahy a nutnost vzájemné tolerance v dopravě, ve využívání energetických zdrojů atd..

Člověk a svět práce - žáci chápou nutnost přírodovědného vzdělávání pro lepší profesní orientaci a uplatnění v praxi.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší fyzikální veličiny a jednotky a uvede příklady - určí vztažnou soustavu - vysvětlí relativnost klidu a pohybu - rozliší jednotlivé druhy pohybů - vysvětlí pojmy: trajektorie, dráha, rychlost, zrychlení - vysvětlí vzájemné působení těles - popíše možné účinky sil - použije Newtonovy pohybové zákony na příkladech z praxe - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - uvědomuje si souvislost energie a práce - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso a momenty jednotlivých sil - rozliší druhy rovnovážných poloh - určí těžiště těles jednoduchých tvarů - porovná reálnou a ideální tekutinu - vysvětlí uplatnění Pascalova a Archimédova zákona v praxi 	<p>1. Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb - tlakové síly a tlak v tekutinách 	16
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - vysvětlí význam teplotní roztažnosti v přírodě a technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie - popíše soustavy (tělesa) a způsoby jejich změny - popíše principy nejpoužívanějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi 	<p>2. Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství 	10
<ul style="list-style-type: none"> - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - popíše princip vedení elektrického proudu v kovovém vodiči - popíše schéma jednoduchého elektrického obvodu - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím 	<p>3. Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetic- 	16

<p>Ohmova zákona</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší polovodiče a vodiče - popíše princip a praktické použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam - vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem - vysvětlí funkci transformátoru - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice - zná velikost napětí a frekvence ve spotřebitelské síti ČR 	<p>ké pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše periodický a kmitavý pohyb - charakterizuje základní pojmy - perioda, frekvence, okamžitá výchylka, amplituda, kyv, kmit - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - odliší slyšitelný zvuk, ultrazvuk a infrazvuk - objasní využití ultrazvuku v praxi - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - vysvětlí principy základních optických přístrojů - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření 	<p>4. Vlnění a optika</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření 	12
<ul style="list-style-type: none"> - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity - popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice 	<p>5. Fyzika atomu</p> <ul style="list-style-type: none"> - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití 	8
	6. Vesmír	4

<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje Slunce jako hvězdu- popíše objekty ve sluneční soustavě- zná příklady základních typů hvězd	<ul style="list-style-type: none">- Slunce, planety a jejich pohyb, komety- hvězdy a galaxie	
--	---	--

Učební osnova předmětu**CHEMIE****Hodinová dotace : 1 hodina týdně (0 – 1 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Žáci hlouběji pochopí přírodní jevy a zákonitosti, umí popsat základní typy chemických reakcí, jsou schopni sestavit chemické vzorce z daného názvu sloučenin a naopak. Žáci samostatně řeší nejpoužívanější chemické výpočty. Jsou seznámeni se základními chemickými technologickými postupy a s využitím vyrobených látek. Získají základní praktické znalosti práce s chemikáliemi, zejména s přípravou roztoků o dané koncentraci, dělením směsí a znalosti o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s chemikáliemi.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, Přírodovědné vzdělávání, z varianty B pro obory s nižšími nároky na chemické vzdělávání. Základní tématické okruhy jsou sestaveny z teoretických kapitol obecné, anorganické a organické chemie a z praktického seznámení s prací se základními chemikáliemi s důrazem na průkaznost chemických jevů (reakcí) a na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s chemikáliemi. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s ostatními přírodovědnými předměty (Matematika, Fyzika a Biologie a ekologie).

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- diskuse
- práce s odbornou literaturou (časopisem)
- referáty žáků
- výukové videofilmy k tématu o bezpečnosti práce a ochraně zdraví
- praktická laboratorní cvičení
- exkurze

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí dovednosti **komunikativní** s použitím chemické terminologie, schopnost věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata (např. Protokoly o provedených laboratorních cvičeních).

Interpersonální a sociální kompetence – dovednost analyzovat a řešit problémy, využívat znalosti o chemických jevech a jejich účincích v praktickém životě. Praktická cvičení rozvíjejí pozitivní vztah žáků k práci, ke kritickému myšlení a uváženým rozhodnutím při řešení problémů.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí – ochrana životního prostředí, posouzení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí (rizika a důsledky úniku nebezpečných a toxických látek, vliv chemického průmyslu, vliv chemikálií používaných v zemědělství na životní prostředí). Závislost a možnosti řešení situací spojených s užíváním alkoholu a omamných látek.

Efektivní využívání *informační a komunikační technologie* (internet, televize a jiné).

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 33**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem chemická látka, dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti látek - popíše stavbu atomu, typy chemických vazeb, popíše strukturu molekul - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti kovů a nekovů - zná princip, na kterém je vytvořena periodická soustava prvků - umí zapsat chemické rovnice - umí vysvětlit pojem relativní atomová hmotnost, umí vypočítat relativní molekulovou hmotnost libovolné chemické látky a použít ji k výpočtům procentního obsahu prvků a skupin prvků ve sloučeninách, umí vypočítat teoretický výtěžek chemické reakce - umí popsat postupy při dělení různých směsí látek, umí vypočítat složení a koncentraci roztoků 	<p>1. Obecná chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické látky, fyzikální a chemické vlastnosti látek - částice, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky a sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii - směsi a roztoky 	13
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si princip tvoření názvosloví a odvození vzorců všech typů anorganických sloučenin - umí objasnit pojem kyselost a zásaditost, stupnici pH - zná fyzikální a chemické vlastnosti a princip výroby vybraných kovů a jejich sloučenin, užívaných v praxi – Al, Fe, Pb, Zn, Ca, Au, Ag - zná fyzikální a chemické vlastnosti a princip výroby vybraných nekovů a jejich sloučenin užívaných v praxi – H, O, N, S, P, Cl 	<p>2. Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi 	9
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit důvod rozmanitosti a velkého počtu organických látek - umí u základních organických látek z jejich vzorce vytvořit název a naopak - zná fyzikální a chemické vlastnosti u základních představitelů homologických řad organických látek a jejich praktické využití: 	<p>3. Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti atomu uhlíku - základ a principy názvosloví organických sloučenin - vybrané organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi 	9

alkany, alkeny, alkiny, areny alkoholy (methanol, ethanol, glycerin), ketony (acetone), karboxylové kyseliny (k. octová a mravenčí)		
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny- charakterizuje nejběžnější přírodní látky- popíše vybrané biochemické děje (fotosyntéza)	4. Biochemie <ul style="list-style-type: none">- chemické složení živých organismů- přírodní látky - sacharidy, bílkoviny, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory- biochemické děje	2

Učební osnova předmětu**BIOLOGIE A EKOLOGIE****Hodinová dotace : 1 hodina týdně (0 – 1 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Předmět přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů, pojmů a zákonů, formuje žádoucí vztahy žáků k životnímu prostředí. Žáci získají teoretické znalosti o dějích, které probíhají v přírodě. Jsou vedeni k uplatňování těchto poznatků v osobním i profesním životě, k poznávání přírodních souvislostí, k tomu, aby porovnali, popsali a vysvětlili základní přírodní jevy, znali ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, aby byli schopni přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje ve svém občanském životě i v profesní praxi a aby se aktivně podíleli na tvorbě a ochraně životního prostředí.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41- M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Přírodovědné vzdělávání. Výuka je zařazena v jednom ročníku studia v rozsahu jedné hodiny týdně. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předměty Chemie, Fyzika, Informační a komunikační technologie i s dalšími vyučovacími předměty. Ke své práci mohou žáci používat kromě učebnic i některé časopisy, aby samostatně vyhledávali a srovnávali informace a tvořili si vlastní názor. Pracují s výpočetní technikou.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- samostatná práce, referáty žáků , jednoduchý projekt na dané téma s prezentací
- výklad
- řízený rozhovor a diskuse o probírané problematice
- práce s odbornou literaturou, s odbornými časopisy, s internetem
- výukové videofilmy k tématu
- ukázky a názorné pomůcky
- besedy a exkurze

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k preferenci zdravého životního stylu, k samostatnosti při získávání informací z médií a z odborného tisku, využívání informací a zkušeností již získaných. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své zdraví i odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí. Důraz je kladen na hospodárné nakládání se surovinami, s energiemi, na uvědomění si dopadu jejich chování a jednání na životní prostředí a na jeho ochranu a na prevenci v oblasti ochrany zdraví před škodlivými vlivy včetně zneužívání návykových látek.

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení a písemné zkoušení
- slovní hodnocení
- testy, doplňování do textu
- průběžné sledování aktivity žáka při vyučování
- prověřování znalostí písemně
- prověřování znalostí žáka ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí dovednosti komunikativní, kompetence efektivně pracovat s informacemi a využívat adekvátní zdroje informací, potřebu stále se učit novým poznatkům, sledovat pokrok.

Komunikativní kompetence - učitel vede žáky ke komunikativní dovednosti s používáním přírodovědné terminologie, rozvíjí u žáků schopnost spolupráce se spolužáky v rámci předmětu.

Sociální kompetence - učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k uvážlivým rozhodnutím, ke schopnosti analyzovat a řešit problémy, k využívání znalostí o přírodních jevech v praktickém životě, ke snaze o co nejlepší kvalitu vlastní práce s ohledem na ekologické souvislosti.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie - žáci vyhledávají informace k probíraným tématům z oblasti zdravého životního stylu, ochrany zdraví a péče o životní prostředí a zajímají se o ně, což napomáhá k rozvoji jejich osobnosti a rozšiřuje jejich celkový rozhled. Učí se efektivně pracovat s informacemi, komunikovat pomocí internetu.

Člověk a životní prostředí – žáci poznávají ekologické souvislosti, posuzují vliv člověka na přírodu a životní prostředí, získávají informace k ochraně zdraví člověka, ochraně přírody, hospodaření se surovinami, o udržitelném rozvoji v souvislosti s nakládáním s odpadem, hospodařením s energiemi. Důraz je kladen na vztah k prostředí, ve kterém žijí, na kladný vztah k péči o zdraví, zdravý životní styl a prevenci nemocí.

Občan v demokratické společnosti - dobré mezilidské vztahy, tolerance a spolupráce, zodpovědné postoje - odpovědnost vůči zdraví svému, své rodiny a v rámci své profese.

Člověk a svět práce – uplatnění získaných poznatků v praxi, ekonomické jednání a uvědomělé dodržování pracovních povinností v ekologických souvislostech.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 33**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - vyjádří základní vlastnosti živých soustav - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku, život buňky - uvede základní skupiny organismů a porovná je - objasní význam genetiky, termíny gen, genotyp, fenotyp, mutace 	1. Základy biologie <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj života na Zemi, znaky života - vlastnosti živých soustav - buňka a základní životní děje - typy buněk, jejich stavba a funkce - organismy, jejich rozmanitost a charakteristika - životní projevy rostlin a živočichů - dědičnost a proměnlivost 	4
<ul style="list-style-type: none"> - chápe výrazný vliv prostředí při vývoji člověka - popíše stavbu lidského těla - vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - uvědomuje si význam pohybu na čerstvém vzduchu a ochrany čistoty ovzduší pro život - chápe význam složení potravy pro zdraví člověka - vysvětlí pojmy zdraví a nemoc - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu - objasní pojem biopotravin - objasní pojem adaptace 	2. Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka a jeho vztahy k prostředí - orgánové soustavy a vlivy prostředí na ně - soustava oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, nervová, hormonální - zdraví a nemoc - ochrana zdraví - přizpůsobivost člověka k prostředí 	10
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje biotické a abiotické faktory prostředí - orientuje se v pojmech atmosféra, pedosféra, hydrosféra, populace, společenstva, ekosystémy - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem 	3. Ekologie <ul style="list-style-type: none"> - základní ekologické pojmy, biosféra, ekosystém - ekologické faktory prostředí, ovzduší, voda, minerální látky, sluneční záření - koloběh látek v přírodě, tok energie - potravní řetězce - typy krajiny - příroda naší republiky 	8
	4. Člověk a životní prostředí	11

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje součásti životního prostředí člověka - vysvětlí nároky na různé typy prostředí, na prostředí pracovní, obytné, rekreační a jeho vliv na zdraví člověka - objasní vzájemné ovlivňování člověka a přírody - objasní vliv lidských činností na ŽP - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy - uvede základní látky znečišťující ovzduší, vodu a půdu - uvede příklady chráněných území v ČR - vysvětlí udržitelný rozvoj - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - zdůvodní odpovědnost jedince za ochranu přírody, krajiny a ŽP - vyhledá informace o aktuální situaci - navrhne řešení vybraného problému z environmentální oblasti - prezentuje vlastní jednoduchý projekt na zvolené téma z environmentální oblasti 	<p>(dále ŽP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika ŽP člověka - vzájemné vztahy mezi člověkem a ŽP - dopady činnosti člověka na ŽP, změny v ŽP (zemědělství a lesnictví, urbanizace, rekreace) - přizpůsobivost člověka k prostředí, lidská populace a prostředí - využívání přírodních zdrojů, energie a surovin - globální problémy, mezinárodní spolupráce v péči o ŽP - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu ŽP - právní ochrana ŽP - zásady udržitelného rozvoje - negativní vlivy na prostředí (chemizace, odpady, hluk, zvyšování radioaktivity prostředí), změny v ŽP lidí - občan a udržitelný rozvoj - odpovědnost jedince za ochranu přírody a ŽP - přírodní zdroje a jejich využívání 	
---	--	--

Učební osnova předmětu**MATEMATIKA****Hodinová dotace : 10 hodin týdně (3 – 3 – 3 - 1)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli

- číst s porozuměním matematický text, užívat správnou matematickou terminologii a symboliku
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulačtoru
- užívat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek
- rozvíjet prostorovou představivost
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků
- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Matematické vzdělávání. Důležité mezipředmětové vztahy: Fyzika, Chemie, Ekonomie, Účetnictví. Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návazností na další vědní obory
- rozvoj představivosti

- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň.

Metody a formy výuky:

- výklad
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností)
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh)
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, celostátní soutěže - Klokan)
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.)
- využití modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. planimetrie, stereometrie
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru

Výsledky vzdělávání v afektivní oblasti:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace
- motivace k celoživotnímu vzdělávání
- důvěra ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínání významných osobností a mezníků historie vědy)

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení, testy, čtvrtletní práce
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence - žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně v psaném i mluveném projevu, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, jsou vedeni ke snaze dodržovat jazykové i stylistické normy a odbornou terminologii, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální kompetence - žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence - žáci jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy - žáci jsou schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi - žáci umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetových zdrojů.

tu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence - správně používat a převádět jednotky, provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu, sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků, vlastnosti a vztahy geometrických útvarů, matematizace reálné situace, využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení, rozvoj a upevnění prostorové představivosti, zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy, nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a využít pro konkrétní řešení.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- prolíná všemi vyučovacími hodinami v různé míře
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- vytvoření demokratického prostředí ve třídě-spolupráce při vyučování jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelem, diskuse k hodnocení
- najít vhodnou míru sebevědomí
- být schopen vlastního úsudku
-

Člověk a životní prostředí

- zahrnuto do slovních úloh na %, slovních úloh vedoucím k řešení rovnic a jejich soustav, pravděpodobnost, statistika
-

Člověk a svět práce

- umět prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy
- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat radu i kritiku
- mít pozitivní vztah k práci

Informační a komunikační technologie

- práce s kalkulačkou – zjednodušení výpočtů
- hledání informací na internetu

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - používá množinovou terminologii a symboliku - provádí množinové operace - rozlišuje výrok, výrokovou formu - formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - používá různé zápisy reálného čísla - používá absolutní hodnotu - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, přímé a nepřímé úměrnosti 	1. Operace s čísly <ul style="list-style-type: none"> - výroková logika - množinové vztahy a operace - číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - poměr, úměra 	22
<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami - uvede vztah mezi mocninou a odmocninou - kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh - částečně odmocňuje, usměrňuje - interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření čísel 	2. Mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none"> - mocniny – s exponentem přirozeným a celým - mocniny s exponentem racionálním - odmocniny - výrazy s mocninami a odmocninami 	20
<ul style="list-style-type: none"> - navrhne matematizaci reálných situací pomocí výrazů - vypočítá číselnou hodnotu výrazu - vyjádří neznámou z výrazu - provádí operace s mnohočleny - zná vzorce pro druhou a třetí mocninu - provádí operace s lomenými výrazy - využívá znalostí o mocninách a odmocninách při úpravách výrazů 	3. Výrazy s proměnnými <ul style="list-style-type: none"> - počítání s mnohočleny - úpravy výrazů s využitím vzorců - lomené výrazy 	23
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem funkce - určí definiční obor, obor hodnot - načrtne graf funkce - rozliší konstantní a lineární funkci - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutní hodnotou - načrtne graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, průsečíky grafu s osami 	4. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic I. <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - konstantní a lineární funkce - lineární rovnice a nerovnice - soustavy rovnic a nerovnic 	34

<ul style="list-style-type: none"> - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - řeší lineární rovnice a nerovnice - vybere vhodnou metodu při řešení soustav rovnic - řeší soustavu lineárních nerovnic, výsledek zapíše pomocí intervalů - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou - rozlišuje typy kvadratických rovnic, rozhodne o metodě řešení - použije vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice - obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky - převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů - použije vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - řeší kvadratické nerovnice - chápe pojem parametr, rovnice s parametrem - využívá znalostí při řešení jednoduchých slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - kvadratická funkce - kvadratická rovnice a nerovnice 	
---	---	--

Ročník: 2.

Počet hodin celkem: 99

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu funkce, určí definiční obor a obor hodnot funkce - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - ovládá pojmy: funkce rostoucí, klesající, sudá, lichá, omezená, prostá - načrtne graf lineární lomené a mocninné funkce, určí vlastnosti - definuje funkci exponenciální a logaritmickou, načrtne graf, určí vlastnosti - vypočítá logaritmus čísel - charakterizuje dekadický a přirozený logaritmus - používá vzorce pro počítání s logaritmy - řeší exponenciální a logaritmické rovnice, používá substituci - prokáže platnost řešení na základě porovnání s definičním oborem proměnné 	<p>1. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic II.</p> <ul style="list-style-type: none"> - shrnutí poznatků o funkcích (funkce konstantní, lineární a kvadratická) - lineární lomená funkce - mocninné funkce - exponenciální a logaritmické funkce - logaritmus - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice 	30

<ul style="list-style-type: none"> - navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku - rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře - uvede a použije vztah mezi stupňovou a obloukovou mírou - určí základní velikost úhlu - definuje goniometrické funkce obecného úhlu - načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti (včetně periodičnosti) - uvede vztah mezi goniometrickými funkcemi, upravuje výrazy s využitím vzorců - řeší goniometrické rovnice - analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku s využitím sinové a kosinové věty 	<p>2. Goniometrie a trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovaný úhel - goniometrické funkce ostřejého a obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy - goniometrické vzorce, výrazy s goniometrickými funkcemi - goniometrické rovnice - řešení pravoúhlého trojúhelníku - věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku 	35
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů - využívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních úlohách - řeší pravoúhlý trojúhelník s využitím Euklidových vět a Pythagorovy věty - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců - určí jejich obvod a obsah - aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe - dokáže nalézt množiny bodů daných vlastností - využívá vlastností shodných a podobných zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí a otočení, podobnost a stejnoolehlost) při řešení konstrukčních úloh 	<p>3. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty, věta Pythagorova - množiny bodů dané vlastností - shodná a podobná zobrazení - rovinné obrazce 	34

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie (hranol, válec, jehlan, kužel, koule) - vypočítá povrch a objem komolých těles 	<p>1. Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - odchylka přímek a rovin - tělesa, povrch a objem - komolá tělesa 	24

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky - rozhodne o vlastnostech posloupností (koněčné, nekonečné, rostoucí, klesající) - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost - prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost, rozhodne o jejich použití při řešení úloh - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky 	<p>2. Posloupnosti a jejich využití</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost, její určení, vlastnosti a graf - aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika 	22
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, využívá vlastností kombinačních čísel - sestaví Pascalův trojúhelník - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty 	<p>3. Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> - variace, permutace a kombinace bez opakování - výrazy a rovnice s faktoriálem - kombinační číslo, vlastnosti kombinačního čísla, rovnice s kombinačním číslem - binomická věta 	20
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, popíše jejich vlastnosti - rozliší: jev jistý, nemožný, elementární, opačný jev k danému jevu, jevy slučitelné a neslučitelné, jevy závislé a nezávislé - vybere vhodný vztah pro řešení úloh z praxe, vyčíslí pravděpodobnost 	<p>4. Pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení jevů - pravděpodobnost průniku jevů, nezávislost jevů 	18
<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: statistický soubor, jednotka, znak - určí absolutní a relativní četnost - vysvětlí a užívá aritmetický průměr, modus, medián, variační rozpětí, rozptyl, směrodatnou odchylku - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji 	<p>5. Statistika v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy statistiky - statistický soubor, jednotka, znak - absolutní a relativní četnost - charakteristiky polohy a variability - grafické znázorňování ve statistice 	15

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 30**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiřadí obraz bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic - použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky - popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem, určí souřadnice vektoru a jeho velikost - rozliší rovnoběžné vektory (souhlasně a nesouhlasně rovnoběžné) - vysvětlí pojmy: rovnost vektorů, jednotkový vektor, opačný vektor - provádí operace s vektory (součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru, skalární součin vektorů, úhel vektorů) - rozpoznává různá vyjádření přímky (parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar rovnice přímky) - určí směrový a normálový vektor přímky, směrnici přímky, směrový úhel přímky - využívá pro řešení úloh různá vyjádření přímky - analyzuje vzájemnou polohu přímek - určí vzdálenosti bodu od přímky 	<p>1. Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzdálenost dvou bodů, střed úsečky - vektory, operace s vektory - úhel vektorů, skalární součin - přímka a její analytické vyjádření - vzájemná poloha, odchylka přímek 	20
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním matematickým postupům - řeší reálný problém matematickými prostředky - dokáže vytvořit matematický model reálné situace - řeší rovnice, nerovnice - používá goniometrické funkce 	<p>2. Systematizace a upevnění poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizace reálných situací - vytváření matematických modelů - výběr vhodné metody řešení 	10

Učební osnova předmětu**TĚLESNÁ VÝCHOVA****Hodinová dotace : 8 hodin týdně (2 – 2 – 2 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k cílům

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit
- pojmát zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách
- aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám
- orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví
- zvládat zjišťování základních parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu ve shodě se zjištěnými údaji
- osvojit si základní způsoby zjišťování svalových disbalancí a využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně)
- zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech i v neznámém prostředí
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život
- kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředku k dlouhodobější zdravotní prevenci
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných mezilidských vztahů
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústit do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání pro zdraví. Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, průpravná, kondiční, relaxační a jiná cvičení, gymnastika, úpoly, atletika, pohybové a sportovní hry a turistika. Základní učivo je závazné pro všechny neoslabené žáky. Každá z uvedených činností má specifický charakter a funkci. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci výběrového učiva. Výběrové učivo tedy prohlubuje a rozšiřuje základní učivo, přičemž respektuje a využívá podmínek školy, zájmů žáků a odborného zaměření učitelů. Nadaní žáci se pravidelně účastní turnajů (v odbíjené, kopané, košíkové, atletice, plavání, florbale, stolním tenisu apod.), z nichž některý pomáhají organizovat. Taková činnost zahrnuje přípravu (po-

zvání účastníků, zajištění potřebných prostorů), realizaci (funkce rozhodčího, zapisovatele, pomocný personál) a vyhodnocení výsledků (tabulky na počítači, zaslání výsledků účastníkům). Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předměty: Fyzika, Občanská nauka, Informační a komunikační technologie.

Metody a formy výuky:

Základem výuky je vzájemná spolupráce učitele a žáka, používání demonstračních a výkladových metod. Nácvik probíhá od jednoduššího ke složitějšímu, důraz je kladen na bezpečnost, hygienické zásady. Výuka probíhá formou individuálního i skupinového učení. Součástí výuky jsou školní i mimoškolní soutěže, turistické pochody, přednášky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k užívání odborné terminologie, k samostatnosti, aktivitě, dodržování herních pravidel a chování se v duchu fair-play. Důraz je kladen na výchovu k ohleduplnosti vůči spolužákům, k zařízení školy, k životnímu prostředí. Žáci jsou vedeni k dodržování osobní hygieny a ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení výsledků žáků:

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové). Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví

Sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- aktivně se zapojovat do týmové práce
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky

Kompetence řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Průřezová témata:

Člověk a svět práce - předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

Člověk a životní prostředí - výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnost při jakékoli pohybové činnosti. Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se tak, aby neohrozil zdraví své ani svých spolužáků - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - popíše, jak poskytne první pomoc sobě a jiným - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	<p>1. Péče o zdraví - Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život 	<p>4 + průběžně</p>
<ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii 	<p>2. Tělesná výchova - teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj; údržba 	<p>průběžně</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc - zásady chování a jednání v různém prostředí - regenerace a kompenzace, relaxace 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne rozcvičení všeobecné a speciální (abeceda, strečink) - uplatňuje základní techniku vybraných atletických disciplín - ovládá pravidla atletických disciplín - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě - zná své běžecko - skokansko – vrhačské limity - porozumí škodlivosti používání dopingu - zlepšuje své absolutní i relativní výkony 	3. Pohybové dovednosti - atletika <ul style="list-style-type: none"> - speciální běžecká cvičení, abeceda - běhy - 60, 800(D), 1000(H) - fartlek, rovinky, starty, úseky - skok - daleký, metodika, odrazy - hod granátem - metodika a technika 	12
<ul style="list-style-type: none"> - zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce - dává své schopnosti ve prospěch kolektivu - rozlišuje jednání fair - play - řídí se pravidly vybraných her - zná základní taktické požadavky her - chápe signalizaci rozhodčího a řídí se jí - uvědomuje si důležitost každého člena týmu a jeho i svůj přínos - nebojí se konfrontace - zlepší svůj herní projev ze základní školy 	4. Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - přihrávka, zpracování, střelba, - softbal - házení, chytání, odpal, pohyb, obrana, hra - košíková - dribling, střelba, přihrávka, hra - odbíjená - odbíjení vrchem, spodem, podání, příjem, hra - ostatní - sálová kopaná, frisbee, florbal, nohejbal 	28
<ul style="list-style-type: none"> - koordinuje své pohyby - zná zásady pomoci a záchrany, poskytne jí - sestaví jednoduché pohybové vazby - zlepšuje prostorovou orientaci - zlepšuje rytmické a hudební vnímání - zvyšuje úroveň svých pohybových dovedností 	5. Sportovní gymnastika, cvičení s hudební <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním, na nářadí – akrobacie, hrazda, přeskok - šplh - tyč, lano - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec 	16
<ul style="list-style-type: none"> - nezneužívá svých silových dispozic - respektuje soupeře - rozlišuje nutnou sebeobranu 	6. Úpoly <ul style="list-style-type: none"> - pády, přetahy, přetlaky - soutěže - zábavná forma - základní sebeobrana 	2

<ul style="list-style-type: none"> - využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - chápe důležitost týmové práce 	7. Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> - drobné, závodivé, motivační, štafetové 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důležitost rozcvičení a protažení před tělesným výkonem i po něm - vnímá pozitivně nutnost posilování a protahování zanedbaných svalových skupin - uvědomuje si důležitost relaxace 	8. Tělesná cvičení <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, - kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, zdravotní 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových dovedností - zhodnotí svoji zdatnost 	9. Testování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy 	4
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	10. Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - chápe odlišnost podmínek v horském prostředí - zná zásady bezpečného chování, zásady první pomoci - zvládne základní lyžařské dovednosti, nebo se v nich zdokonalí 	11. Lyžování <ul style="list-style-type: none"> - lyžařský výcvik – základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění terénních nerovností), snowboardingu (zlepšení techniky jízdy) - základy běžeckého lyžování - chování v horském prostředí 	*

* Uskuteční se dle možností školy a aktuálních podmínek.

Ročník: 2.

Počet hodin celkem: 66

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - chová se tak, aby neohrozil zdraví své, ani svých spolužáků 	1. Péče o zdraví - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimo-	4

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí 	<p>řádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne rozcvičení všeobecné a speciální (abeceda, strečink) - uplatňuje techniku vybraných atletických disciplín a zlepší ji - ovládá pravidla atletických disciplín - uvědomuje si prospěšnost pohybu a pobytu v přírodě - zná své běžecké, skokanské a vrhačské limity - dosahuje lepších výkonů než v 1. ročníku 	<p>2. Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální běžecká cvičení, abeceda - běhy - 60, 400 m, 800(D), 1500(H) - fartlek, rovinky, starty, úseky - skok- daleký - zdokonalování, odrazy, odpichy - hod - technika - granát 	14
<ul style="list-style-type: none"> - zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce proti 1. ročníku - dává své schopnosti ve prospěch kolektivu - rozliší jednání fair-play - ovládá pravidla vybraných her - rozumí složitějším taktickým pokynům při hře - řídí se signalizací rozhodčího, umí řídit utkání - chápe různé herní varianty a systémy - zvládá složitější herní cvičení - uvědomuje si důležitost každého člena týmu a jeho i svůj přínos - nebojí se konfrontace - zlepší herní projev 	<p>3. Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - individuální činnost jednotlivce, hra, taktika - softbal - házení, chytání, odpal, taktika - košíková - dribling, střelba, přihrávka, hra, obrana, taktika - odbíjená - odbíjení vrchem, spodem, podání, příjem, hra - ostatní - sálovka, frisbee, florbal, nohejbal - hra 	30
<ul style="list-style-type: none"> - zlepší koordinaci svých pohybů - upevňuje zásady dopomoci a záchrany - nebojí se náradí - sestaví složitější pohybové vazby - zlepší prostorovou orientaci - zlepší rytmické a hudební vnímání 	<p>4. Sportovní gymnastika, cvičení s hradbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí - hrazda, přeskok, nácvik - prostná, šplh - tyč, lano - aerobik 	16
<ul style="list-style-type: none"> - nezneužívá svých silových dispozic - respektuje soupeře - rozliší nutnou sebeobranu 	<p>5. Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády, přetahy, přetlaky - herní formou 	2
	<p>6. Pohybové hry</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - chápe důležitost týmové práce 	<ul style="list-style-type: none"> - drobné, štafetové 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důležitost rozcvičení a protažení před tělesným výkonem i po něm - upevňuje vnímání nutnosti posilování a protahování jednostranně zatěžovaných svalových skupin - chápe důležitost relaxace 	<p>7. Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, - kondiční, kompenzační, relaxační, - vyrovnávací, zdravotní 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových dovedností - dokáže porovnat svoji výkonnost s výsledky v 1. ročníku 	<p>8. Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<p>9. Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v daném prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení turistických tras apod.) - chová se v přírodě ekologicky - respektuje příkazy ochránců přírody - rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v přírodě, v lehčích případech dokáže poskytnout první pomoc, je schopen posoudit nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci - posoudí technický stav používané výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu - dokáže se orientovat pomocí mapy a buzoly v neznámém prostředí - zná pravidla silničního provozu a v každé situaci se podle nich chová, dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu, spolupracuje s ostatními - je schopen ochránit sám sebe v nebezpečných situacích - aktivně se zapojuje do všech organiza- 	<p>10. Sportovně – turistické soustředění</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s prostředím, chování při pobytu v tomto prostředí, zásady ekologického chování, výzbroj, výstroj - pěší turistika - první pomoc (s využitím pracovníků Českého červeného kříže) - základy sebeobrany (s využitím pracovníků Policie ČR) - hry v terénu - míčové hry - základy orientace v terénu (orientace na mapě, práce s buzolou, navigačním přístrojem GPS) - příprava turistické akce - orientační běh 	*

ných činností (hry v terénu, netradiční hry atd.)		
---	--	--

* Uskuteční se dle možností školy a aktuálních podmínek.

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit 	1. Tělesná výchova - teoretické poznatky <ul style="list-style-type: none"> - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalí rozcvičení všeobecné a spec.(abeceda, strečink) - uplatňuje techniku vybraných atletických disciplín na vyšší úrovni - ovládá pravidla atletiky, dokáže měřit pásmem a na stopkách - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě - uvědomuje si škodlivost používání dopingu - zlepší své výkony oproti 1. a 2. ročníku 	2. Atletika <ul style="list-style-type: none"> - speciální běžecká cvičení, abeceda - běhy - 60, 400 m, 800(D), 1500 m (H) - fartlek, rovinky, starty, úseky - skok - daleký, upevnění techniky, odrazy, odpichy - hod - granát, technika - upevnění 	14
<ul style="list-style-type: none"> - zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce proti 1. a 2. ročníku - rozlišuje jednání fair-play - rozumí pravidlům sportovních her, umí rozhodovat utkání - chápe taktické požadavky her - rozumí signalizaci rozhodčího - uvědomuje si důležitost každého člena týmu a jeho přínos - nebojí se konfrontace - zlepší svůj herní projev - zvládá složitější herní cvičení a různé varianty útoku i obrany 	3. Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - systémy, obrana, hra, taktika, akce - softbal - házení, chytání, odpal, pohyb, obrana, hra - košíková - dribling, střelba, přihrávky, hra, obrana, útok - odbíjená - odbíjení vrchem, spodem, podání, příjem, hra - ostatní - frisbee, florbal, nohejbal atd. - hra 	34
	4. Sportovní gymnastika,	16

<ul style="list-style-type: none"> - koordinuje své pohyby na vyšší úrovni - ovládá zásady dopomoci a záchrany - sestaví složité pohybové vazby - zlepší prostorovou orientaci - upevní své vnímání pohybu v prostoru 	<p>cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním, na náradí – akrobacie, hrazda, přeskok - šplh - tyč, lano - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec 	
<ul style="list-style-type: none"> - nezneužívá svých silových dispozic - respektuje soupeře 	<p>5. Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády, přetahy, přetlaky - herně 	2
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své pohybových schopnosti a dovednosti - chápe důležitost týmové práce 	<p>6. Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - drobné - štafetové 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost rozcvičení a protažení před i po tělesném výkonu - vnímá nutnost posilování a protahování zanedbaných svalových skupin, provádí je - uvědomuje si důležitost relaxace 	<p>7. Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející - kondiční, kompenzační, relaxační - vyrovnávací, zdravotní 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových dovedností - dokáže odhadnout a změřit svoji zdatnost a porovnat ji s výsledky v 1. a 2. ročníku 	<p>8. Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<p>9. Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže uplavat určenou vzdálenost zvoleným stylem - popíše, jak poskytne záchranu tonoucímu 	<p>10. Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - pomoc unavenému plav- 	*

	ci, záchrana tonoucího	
--	------------------------	--

* Uskuteční se dle možností školy a aktuálních podmínek.

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit 	1. Tělesná výchova - teoretické poznatky <ul style="list-style-type: none"> - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalí rozcvičení všeobecné a speciální (abeceda, strečink) - uplatňuje techniku vybraných atletických disciplín na vyšší úrovni - ovládá pravidla atletiky, dokáže měřit pásmem a na stopkách - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě - uvědomuje si škodlivost používání dopingu - zlepší své výkony oproti 1. a 2. ročníku 	2. Atletika <ul style="list-style-type: none"> - speciální běžecká cvičení, abeceda - běhy - 60, 400 m, 800(D), 1500 m (H) - fartlek, rovinky, starty, úseky - skok - daleký, upevnění techniky, odrazy, odpichy - hod - granát, technika - upevnění 	12
<ul style="list-style-type: none"> - zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce proti 1. a 2. ročníku - rozlišuje jednání fair-play - rozumí pravidlům sportovních her, umí rozhodovat utkání - chápe taktické požadavky her - rozumí signalizaci rozhodčího - uvědomuje si důležitost každého člena týmu a jeho přínos - nebojí se konfrontace - zlepší svůj herní projev - zvládá složitější herní cvičení a různé varianty útoku i obrany 	3. Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - systémy, obrana, hra, taktika, akce - softbal - házení, chytání, odpal, pohyb, obrana, hra - košíková - dribling, střelba, přihrávky, hra, obrana, útok - odbíjená - odbíjení vrchem, spodem, podání, příjem, hra - ostatní - frisbee, florbal, nohejbal atd. - hra 	30
<ul style="list-style-type: none"> - koordinuje své pohyby na vyšší úrovni - ovládá zásady dopomoci a záchrany 	4. Sportovní gymnastika, cvičení s hudbou <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním, na nářadí 	16

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví složité pohybové vazby - zlepší prostorovou orientaci - upevní své vnímání pohybu v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie, hrazda, pře-skok - šplh - tyč, lano - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec 	
<ul style="list-style-type: none"> - nezneužívá svých silových dispozic - respektuje soupeře 	5. Úpoly <ul style="list-style-type: none"> - pády, přetahy, přetlaky - herně 	2
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své pohybových schopnosti a dovednosti - chápe důležitost týmové práce 	6. Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> - drobné - štafetové 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost rozcvičení a protažení před i po tělesném výkonu - vnímá nutnost posilování a protahování zanedbaných svalových skupin, provádí je - uvědomuje si důležitost relaxace 	7. Tělesná cvičení <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející - kondiční, kompenzační, relaxační - vyrovnávací, zdravotní 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových dovedností - dokáže odhadnout a změřit svoji zdatnost a porovnat ji s výsledky v 1. a 2. ročníku 	8. Testování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	9. Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity 	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže ovládat brusle při pohybu vpřed a bezpečně zastavit 	10. Bruslení <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) 	*

* Uskuteční se dle možností školy a aktuálních podmínek.

Učební osnova předmětu**INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE****Hodinová dotace : 7 hodin týdně (2 – 2 – 2 - 1)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Předmět připravuje žáky k tomu, aby byly schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a tyto dovednosti pak využívat jak v jiných předmětech, tak i v soukromém, později i profesním životě. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni pracovat s operačním systémem a základním programovým vybavením. Získají schopnost efektivně pracovat s informacemi a využívat internet k jejich získávání a ke komunikaci.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Učivo je zaměřeno na využívání počítače a jeho periferií, je kladen důraz na pochopení struktury dat a jejich ukládání v počítači, na práci se základním aplikačním software (textový a tabulkový procesor, grafický editor, prezentační program atd.), na využití internetu k získávání informací a ke komunikaci. Mezipředmětové vztahy: Cizí jazyk, Ekonomie, Matematika, Občanská nauka.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- diskuse o probíraných tématech
- práce s internetem
- referáty žáků
- názorné pomůcky

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- samostatná práce žáků
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně. Jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi. Dokážou využívat prostředky ICT, získávat informace, využívat je a pracovat s nimi v ostatních předmětech (například v Českém jazyce, Matematice, Ekonomii) a v praktickém životě.

Průřezová témata :

Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC. Žáci formulují své názory a postoje, jsou schopni vyslechnout názory druhých. Dokážou pracovat samostatně i v týmu, plnit zodpovědně úkoly.

Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Informační a komunikační technologie – žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zapojí a odpojí jednotlivé části počítače - vysvětlí pojem hardware - vyjmenuje a popíše základní hardwarové vybavení počítače - vysvětlí pojem software - uvede příklady konkrétního software - vysvětlí pojem BIT a BYTE, vztah mezi nimi - nastaví prostředí operačního systému WINDOWS - chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení - vytváří vlastní systém adresářů - vyhledává soubory a složky, kopíruje je, přesouvá, maže, přejmenovává - vytváří zástupce programů, souborů a složek - rozpozná základní typy souborů 	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle <ul style="list-style-type: none"> - hardware, software - osobní počítač - principy fungování, části, periferie, paměti - informace, jednotka informace - základní a aplikační programové vybavení - operační systém a jeho nastavení - Windows - souborový manažer – práce se soubory (data, soubor, složka, kopírování, přesun, přejmenování a rušení souborů) 	20
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně vytváří textové dokumenty - při tvorbě textu používá typografická pravidla - ukládá a uchovává textové dokumenty - kopíruje a vkládá libovolně dlouhý text - používá odrážky a číslování - vytvoří tabulku různého stupně obtížnosti - do dokumentu vkládá obrázky - vložené objekty upravuje - vysvětlí význam stylů - vytvoří nový styl - vytvořený styl změní - zformátuje rozsáhlý dokument s využitím stylů - nastaví parametry stránky i celého dokumentu - nastaví parametry tisku a vytiskne celý dokument nebo jeho část 	2. Textový procesor - MS Word <ul style="list-style-type: none"> - psaní a úprava textu, formátování odstavce - odrážky a číslování - tabulky - sloupce - grafika - obrázky, WordArt, kreslení do dokumentu - styly odstavce a dokumentu - úprava stránky, záhlaví, zápatí, číslování stránek 	30
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíly mezi rastrovou a bitmapovou grafikou - vysvětlí rozdíly mezi základními formáty rastrové grafiky - upraví fotografii 	3. Grafické editory <ul style="list-style-type: none"> - grafika rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích 	10

- vytvoří vektorovou kresbu		
- samostatně komunikuje elektronickou poštou - ovládá zaslání i přijetí přílohy	4. Elektronická komunikace - e-mail	6

Ročník: 2.**Počet hodin celkem:66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí pojem autorská práva - vysvětlí způsoby šíření software - chápe smysl využívání nápovědy a manuálu pro práci s programovým vybavením - vysvětlí význam a způsoby komprese dat - pracuje s komprimačním programem - vysvětlí význam a způsoby zabezpečení dat před zneužitím a zničením - rozdělí viry a škodlivé kódy (podle způsobu napadení dat, podle druhu napadených souborů, podle způsobu škodlivé činnosti) - vyjmenuje základní antivirový software - vysvětlí pojem kancelářský balík	1. Software - ochrana autorských práv - nápověda, manuál - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...)	15
- samostatně vytvoří a zformátuje datovou tabulku, uloží ji a uchovává - vkládá a kopíruje, odstraňuje buňky - provádí s daty základní matematické operace - používá základní matematické, statistické a logické funkce - volí vhodné funkce pro řešení konkrétní úlohy - vytvoří a zformátuje graf - používá tabulku jako databázi - data řadí, filtruje, vytváří souhrny - vytvoří a vyhodnotí formulář	2. Tabulkový procesor - MS EXCEL - formátování buněk, vytvoření a úprava tabulky - vzorce, funkce, výpočty v tabulce - grafy - Excel jako databáze - formuláře	35
- vysvětlí pojem celosvětová počítačová síť - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací - rozlišuje katalogové a fulltextové vyhledávání - používá rozšířené vyhledávání - získané informace zaznamenává a uchovává	3. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet - informace, práce s informacemi, informační zdroje - internet	6

vá		
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně vytvoří prezentaci - vkládá do prezentace další snímky - mění pořadí snímků, přechody mezi nimi - vkládá do snímků grafické i textové objekty, tyto upravuje, kopíruje, přesouvá a maže - nastaví časování snímků - animuje objekty na snímcích 	4. Software pro tvorbu prezentací - PowerPoint <ul style="list-style-type: none"> - ovládání programu - vytváření a význam místních prezentací 	10

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem počítačová síť - vysvětlí rozdíly mezi sítěmi LAN a WAN - vysvětlí rozdíly mezi typy sítí LAN, jejich výhody a nevýhody - popíše způsob přihlášení do místní sítě - chápe rozdíly v přístupových právech uživatelů sítě k síťovým prostředkům 	1. Práce v lokální síti <ul style="list-style-type: none"> - počítačová síť, server, pracovní stanice - rozdělení lokálních sítí - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní nastavení poštovního klienta (vytvoření nového účtu a nastavení parametrů účtu) - chápe rozdíl mezi on line a off line komunikací - vyjmenuje a charakterizuje prostředky těchto komunikací - vysvětlí pojmy spam, phishing, spyware - chápe význam ochrany dat 	2. Elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu <ul style="list-style-type: none"> - e-mail, organizace času a plánování - poštovní klient - on line a off line komunikace - chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP - ochrana dat 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich použití - navrhne a vytvoří strukturu jednoduché databáze - vytvoří tabulky databáze a nastaví vlastnosti polí - seřadí a vytřídí údaje dle kritérií - vytváří výběrové a aktualizací dotazy - vytvoří a vytiskne požadované sestavy 	3. Databáze <ul style="list-style-type: none"> - tvorba tabulek a relace mezi nimi - vyhledávání a filtrování - tvorba dotazů - sestavy 	30
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní rozdíly mezi používanými prostředky pro tvorbu www stránek 	4. Tvorba www stránek <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro tvorbu www stránek 	16

<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vytvořit jednoduché www stránky - dokáže umístit vytvořené stránky na internetovém serveru 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba www stránek pomocí www editoru 	
--	---	--

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 30**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - využívá připravené šablony pro tvorbu vlastních dokumentů 	1. Textový procesor - MS WORD <ul style="list-style-type: none"> - šablony dokumentů 	5
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí kontingenční tabulky dovede vytvořit požadované výstupy - vytvoří vhodný příklad na využití kontingenční tabulky 	2. Tabulkový procesor - MS Excel <ul style="list-style-type: none"> - kontingenční tabulky 	10
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří různé druhy koláží v programu GIMP2 	3. Grafický editor - GIMP <ul style="list-style-type: none"> - tvorba koláží 	15

Učební osnova předmětu

EKONOMIE

Hodinová dotace : 11 hodin týdně (2 – 3 – 3 - 3)

Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

- vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet
- s ostatními ekonomickými předměty (Účetnictví, Právo) je základem odborného vzdělání
- učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při podnikových činnostech, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání
- předává žákům vědomosti o podnikání, podnikových činnostech, marketingu, prodejní činnosti, financování podniku, finančnímu trhu, hospodářské politice a místě národního hospodářství ve světové ekonomice
- učí žáky základním ekonomickým dovednostem, které pak využívají v praxi
- učí žáky využívat různé zdroje informací k doplnění svých znalostí a k vypracování jednoduchých samostatných úkolů

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Ekonomika. Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s účetnictvím, daněmi a daňovou evidencí, praxí, právní naukou, matematikou, hospodářskými výpočty, písemnou a elektronickou komunikací, hospodářským zeměpisem, aplikovanou ekonomikou, marketingem, managementem, informační a komunikační technologií.

Metody a formy výuky:

- výklad navazující na texty učebnice Ekonomie - stručný přehled teorie a praxe aktuálně a v souvislostech (Jana Švarcová a kolektiv) a platné právní normy (např. daňové zákony, živnostenský zákon, obchodní zákoník apod.) a doplňovaný problémovým vyučováním
- referáty - při jejich zpracovávání využívají studenti odbornou literaturu, popřípadě internet
- ve vhodných tématických celcích konkrétní příklady z reálné praxe
- využití prostředků výpočetní techniky – vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím internetu a jejich aplikace při řešení úkolů, při zpracování informací se využívá vhodný software (EXCEL, WORD, ekonomický software)
- diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí studentů z běžného života
- samostatná, popř. skupinová práce
- výukové videofilmy k tématu
- dle možností exkurze a přednášky odborníků z praxe (např. pracovníků bank, VZP, OSSZ apod.), s nimiž jsou studenti schopni diskutovat na daná témata
- účast na školních i meziškolních ekonomických soutěžích (např. Nejlepší STUCO, MDDal), na akcích pořádaných JA ČR a jinými institucemi

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Žáci při ústním projevu

- správně formulují z hlediska odborného
- mluví souvisle, srozumitelně a jazykově správně
- znají souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky
- jsou schopni navázat i na ostatní odborné předměty
- jsou minimálně jedenkrát za pololetí prověřeni ze svých znalostí

Žáci při písemném projevu

- pracují správně, přesně a pečlivě z hlediska odborného
- dbají na jazykovou stránku projevu
- pracují samostatně i týmově
- jsou prověřováni ze znalostí každého tematického celku písemně

Ostatní hodnocení

- vypracovávají a přednášejí referáty na dané téma
- pracují s internetem

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:**Komunikativní kompetence**

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

Personální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- dále se vzdělávat

Sociální kompetence

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení
- nacházet souvislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení

- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a srovnávat je se svými předpoklady, být připraveni přizpůsobit se změnám pracovních podmínek
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Občanské kompetence

- odpovědné, samostatné, aktivní, iniciativní jednání
- dodržování zákonů a pravidel chování, respektování práv a osobnosti jiných lidí
- jednání v souladu s morálními principy, uplatňování demokratického přístupu
- zájem o společenské a politické dění u nás i ve světě
- umění myslet kriticky, tvořit si vlastní úsudek, diskutovat s jinými lidmi

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Cílem je rozvoj klíčových kompetencí, žáci jsou vedeni k tomu, aby

- se dovedli orientovat v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

Téma přispívá k naplňování zejména těchto cílů

- rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a prosazovat trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti
- efektivně pracovat s informacemi, tj. umět informace získávat a kriticky je vyhodnocovat
- jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budoucí profesní kariéru. K uskutečňování tohoto cíle je třeba

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu
- písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - rozliší základní druhy výroby - charakterizuje základní výrobní faktory - na příkladech vysvětlí způsoby výpočtu životní úrovně - popíše hranici produkčních možností - na příkladu popíše vývoj směny - rozliší druhy měny dle směnitelnosti 	1. Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none"> - potřeby, statky, služby, spotřeba, vzácnost - výroba, výrobní faktory, životní úroveň - hranice produkčních možností - zboží, směna, měna 	17
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé ekonomické systémy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí správně vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - na příkladu popíše jednotlivé trhy podle struktury - rozliší jednotlivé druhy elasticity - vypočte elasticitu poptávky a nabídky 	2. Podstata fungování tržní ekonomiky <ul style="list-style-type: none"> - trh, tržní subjekty, ekonomické systémy - nabídka, poptávka, cena, tržní rovnováha, racionální chování spotřebitele - rozdělení trhu podle struktury - cenová elasticita 	17
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje právní formy podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - charakterizuje základní druhy podniků - na příkladu popíše postup založení obchodní společnosti - na příkladu popíše postup zániku obchodní společnosti - rozliší základní druhy obchodních společností - charakterizuje jednotlivé druhy živností - charakterizuje družstvo a ostatní formy podnikání - posoudí vhodné právní formy podnikání ve svém oboru - posoudí způsoby tvorby základního kapitálu a druhy kapitálových fondů 	3. Podnikání <ul style="list-style-type: none"> - podnikání, podnik - vznik a zánik podniku - právní formy podnikání - podnikatelský záměr - podnikání podle Obchodního zákoníku - tvorba základního kapitálu v a.s. a s.r.o. - kapitálové fondy - podnikání podle Živnostenského zákona - ostatní formy podnikání 	32

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech charakterizuje průběh výrobní činnosti - na příkladu ukáže význam řízení jakosti v moderním podniku - posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti 	1. Výrobní činnost podniku <ul style="list-style-type: none"> - výroba, jakost - ekologie - výrobní činnosti podniků v daném zaměření 	8
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní druhy oběžného majetku - orientuje se v jednotlivých činnostech zásobování - provede jednoduchý výběr dodavatele - vypočte plánovanou spotřebu materiálu - vypočte jednotlivé druhy zásob - na příkladu popíše příjem, skladování a výdej materiálu - charakterizuje účetní doklady spojené se zásobami - vypočítá ukazatele obratu zásob 	2. Zásobovací činnost - zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem <ul style="list-style-type: none"> - členění oběžného majetku - optimalizace zásob a nákupu - zásoby, zásobovací činnost - plánování a spotřeba materiálu - řízení a normování zásob - logistika - rychlost obratu zásob 	17
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje dlouhodobý majetek a jejich základní druhy - rozliší druhy investic, jejich efektivnost - na příkladu popíše způsoby pořízení dlouhodobého majetku - rozliší jednotlivé druhy odpisů - provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití a komentuje výsledky - orientuje se v evidenci dlouhodobého majetku, v jejich formách i obsahu 	3. Investiční činnost - zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobý majetek, členění - investice věcné a finanční - pořízení dlouhodobého majetku - opotřebení, odpisy, kapacita - evidence dlouhodobého majetku - vyřazení dlouhodobého majetku 	17
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu vypočítá plánovanou potřebu zaměstnanců - popíše základní způsoby získávání zaměstnanců - určí kritéria pro výběr zaměstnanců - charakterizuje jednotlivé způsoby vzniku pracovního poměru - orientuje se v náležitostech pracovní smlouvy - popíše základní způsoby zániku pracovního poměru 	4. Personální činnost - zabezpečení hlavní činnosti lidskými zdroji, pracovními vztahy <ul style="list-style-type: none"> - zjištění potřeby zaměstnanců - získávání a výběr zaměstnanců - vznik, změny a zánik pracovního poměru - dohody o práci konané mimo pracovní poměr 	15

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé dohody o práci konané mimo pracovní poměr - orientuje se v délce pracovní doby, přestávek - na příkladu určí nárok na délku dovolené 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní doba - dovolená na zotavenou 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé metody hodnocení zaměstnanců - orientuje se v zákonné úpravě mzdových předpisů - posoudí na jednoduchých příkladech vhodnost použitých forem mzdy - charakterizuje skladbu sociálního pojištění a poplatníky - charakterizuje zdravotní pojištění, poplatníky - vypočte hrubou mzdu, zdravotní a sociální pojištění, náhrady mezd, zdanitelnou mzdu, čistou mzdu, nemocenské dávky, částku k výplatě - vyhotoví doklad pro účtování mezd - odliší pracovní smlouvy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr z hlediska mzdy, pojištění a daně z příjmů 	<p>5. Odměňování a činnosti navazující - mzdy, zdravotní a sociální pojištění</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnocení zaměstnanců - mzdové předpisy - složky mzdy - sociální pojištění, poplatníci, složky pojištění - zdravotní pojištění, poplatníci - výpočet mzdy - zákonné odvody 	18
<ul style="list-style-type: none"> - odliší typické náklady podle probíraného členění - na příkladu ukáže náklady obětované příležitosti a utopené náklady - v typovém příkladu vypočítá úspory z rozsahu - uvede příklady zvyšování výnosů - vypočte zvýšení nebo snížení výnosů vzniklé změnou prodeje nebo ceny - vypočítá hospodářský výsledek - porovná různé způsoby výpočtu ceny - posoudí a na příkladu ukáže vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje 	<p>6. Hospodaření podniku - náklady a výnosy</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodaření, hospodářský proces - členění nákladů - možnosti snižování nákladů a úspory z rozsahu - náklady obětované příležitosti, utopené náklady - členění výnosů - možnosti zvyšování výnosů - hospodářský výsledek - metoda stanovení ceny přírážkou - kalkulace nákladů 	24

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vhodnost užití vlastních a cizích zdrojů financování - charakterizuje jednotlivé druhy zdrojů fi- 	<p>1. Financování podniku - zdroje financování, finanční řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - finanční řízení 	25

<ul style="list-style-type: none"> - financování - rozliší druhy úvěrů, jejich použití - odliší financování pomocí úvěrů a leasingu - sestaví platební kalendář - charakterizuje cash-flow firmy - posoudí možnost užití peněz s ohledem na výnos a riziko - sestaví finanční analýzu na konkrétním příkladu 	<ul style="list-style-type: none"> - krátkodobé a dlouhodobé financování - vlastní kapitál - cizí kapitál - cash-flow - finanční analýza 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší složky finančního trhu - charakterizuje jednotlivé nástroje peněžního a kapitálového trhu - posoudí jednotlivé cenné papíry pomocí magického trojúhelníku - rozlišuje krátkodobé a dlouhodobé cenné papíry, majetkové papíry a dluhopisy - provede jednoduché srovnání výhodnosti peněžních produktů - na příkladu vysvětlí pohyb kurzů cenných papírů - charakterizuje jednotlivé burzy, indexy - odliší RM systém a burzu 	<p>2. Finanční trh</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení finančního trhu - magický trojúhelník - cenné papíry - investiční a podílové fondy - stavební spořitelny - burzy - RM systém 	25
<ul style="list-style-type: none"> - odliší poslání centrální banky a komerčních bank - charakterizuje centrální banku a její funkce - charakterizuje obchodní banky, rozdělení a její činnosti - na příkladu posoudí zásady bankovních operací - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku - provede jednoduché srovnání moderních technik bezhotovostního platebního styku 	<p>3. Bankovníctví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bankovní soustava - role centrální banky - obchodní banky, rozdělení a její činnosti - běžný účet a úroková míra - platební styk v národní a zahraniční měně - moderní techniky bezhotovostního platebního styku 	30
<ul style="list-style-type: none"> - odliší strukturu daňové soustavy - pracuje se základními daňovými pojmy - charakterizuje jednotlivé druhy daní - vypočte jednotlivé daně 	<p>4. Daňová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímé a nepřímé daně - druhy daní - správa daní - výpočet jednotlivých daní 	19

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 90**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní pojišťovací pojmy - rozliší jednotlivá rizika v podnikání - charakterizuje jednotlivé druhy pojištění - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 	1. Pojišťovnictví <ul style="list-style-type: none"> - druhy rizik a pojištění - pojišťovny - penzijní fondy 	10
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady podniků ve vybraných odvětvích národního hospodářství - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - vysvětlí hodnotu ukazatelů národního hospodářství 	2. Národní hospodářství <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující úroveň národního hospodářství - subjekty působící v národním hospodářství - HDP, životní úroveň a hospodářský cyklus 	15
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - vysvětlí příčiny a druhy nezaměstnanosti - vysvětlí význam platební bilance a charakterizuje její jednotlivé složky 	3. Makroukazatele <ul style="list-style-type: none"> - inflace, způsoby výpočtu, druhy - nezaměstnanost, druhy, faktory - platební bilance 	25
<ul style="list-style-type: none"> - popíše sestavování státního rozpočtu - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - porovná způsoby financování deficitu státního rozpočtu - charakterizuje jednotlivé druhy hospodářské politiky - porovná přístupy státu k hospodářské politice 	4. Státní rozpočet a hospodářská politika státu <ul style="list-style-type: none"> - státní rozpočet - druhy hospodářské politiky 	15
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže výhodnost mezinárodního obchodu, absolutní a komparativní výhody - posoudí dopad restriktivních opatření na mezinárodní obchod - popíše strukturu EU, aplikuje poznatky o společném trhu a uvede typické příklady - uvede příklady organizací ovlivňujících mezinárodní ekonomiku – Světová banka, WTO, Mezinárodní měnový fond, OECD, OPEC atd. 	5. Světová ekonomika <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní obchod - přístupy, formy a nástroje zahraničního obchodu - restrikce v mezinárodním obchodě - Evropská unie, vztah EU – Česká republika - další organizace ovlivňující mezinárodní ekonomiku - mezinárodní obchod v daném zaměření 	25

- vyjmenuje nejvýznamnější podniky operující na mezinárodním poli v daném zaměření		
--	--	--

Učební osnova předmětu**ÚČETNICTVÍ****Hodinová dotace : 9 hodin týdně (0 – 3 – 3 - 3)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Žáci získají představu o hospodaření podniku v číselném vyjádření, umí rozlišit majetek a závazky, náklady, výnosy, hospodářský výsledek, umí pracovat se soustavou účtů, syntetickou a analytickou evidencí, samostatně pracují s účtovým rozvrhem. Žák je seznámen s právními normami a organizací UCE, chápe význam účetních dokladů. Zná obsah a strukturu základních účetních výkazů, je schopen je použít pro potřeby finanční analýzy podniku. Žák ovládá zpracování roční účetní závěrky včetně uzavření účetních knih, výpočtu a zaúčtování DP, je schopen otevřít účetní knihy na počátku nového účetního období a přerozdělit zisk případně vypořádat ztrátu.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP pro obor vzdělání 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Účetnictví a daně. Učivo je zaměřeno na ekonomické myšlení žáků a vytvoření ucelené představy o vztahu mezi ekonomickou realitou a jejím číselným vyjádřením. Je kladen důraz na samostatnost a představivost žáků, na schopnost aplikovat již získané poznatky z příbuzných odborných předmětů. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předměty: Ekonomie, Právní nauka, Matematika, Praxe, Daně a daňová evidence.

Metody a formy výuky:

- výklad učitele s využitím didaktických prostředků /schéma, tiskopisy účetních dokladů/
- práce s odbornou literaturou – odborné časopisy, učebnice, souvislé příklady
- zkoušení, písemné testy na ověření znalostí jednotlivých celků
- samostatná práce žáků, účast na školních soutěžích

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k užívání odborné terminologie, k samostatnosti při učení a získávání nových informací. Žáci jsou vedeni k dodržování Zákona o účetnictví a platné legislativy.

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí logické myšlení a dovednosti **komunikativní**. Učitel vede žáky k užívání **odborné terminologie**, k samostatnosti, rozvíjí u žáků schopnost spolupráce, vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím a řešení problémů.

Kompetence k učení – mít pozitivní vztah k učení, vytvořit si vhodný studijní režim, umět pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace, poslouchat výklad a pořizovat si poznámky, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, uplatňovat různé metody myšlení (logické, matematické).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít představu o podnikatelských, pracovních a právních podmínkách, rozumět podstatě a principům podnikání, orientovat se v tržním prostředí, být zodpovědný.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí – získat přehled o používání ekonomických a právních nástrojů, zajímat se o aktuální informace, pochopit vlastní odpovědnost za své jednání, podílet se na řešení problémů

Člověk a svět práce - uplatnění v praxi, ve světě práce, profesní orientace.

Informační a komunikační technologie – aplikovat znalosti ze samostatného předmětu do ostatních.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se základními pojmy účetnictví - má přehled o právních normách UCE - ověří náležitosti účetních dokladů - využívá oprav při běžném účtování - zjišťuje inventarizační rozdíly 	1. Vymezení účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - účetnictví - předpisy upravující účtování - účetní doklady - opravy účetních zápisů - majetek a zdroje podniku - inventarizace majetku a závazků 	20
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v aktivech a pasivech podniku - sestavuje rozvahu účetní jednotky - je seznámen se soustavou účtů, zásadami účtování, určením obrátů na účtech - po zaúčtování případů je schopen určit HV - orientuje se v účtování hospodářské činnosti 	2. Rozvaha, soustava účtů <ul style="list-style-type: none"> - aktiva, pasiva, rozvaha - rozvahové změny - přehled účtů - zásady účtování - účetní hospodářský výsledek - hospodářské procesy v soustavě účtů 	36
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v předpisech, vyhláškách a dalších písemnostech upravujících jednotnou organizaci UCE - má představu o významu syntetické a analytické evidence - pracuje s účtovým rozvrhem - je seznámen s evidencí DPH pro UCE 	3. Organizace účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - směrná účtová osnova - účtový rozvrh - syntetické a analytické účty - účetní technika - účtování ve finančním účetnictví - účtování DPH 	24
<ul style="list-style-type: none"> - účtuje na účtech peněžních prostředků - vyplní pokladní knihu - vnímá význam účtu 261 - má představu o účtování krátkodobého FM 	4. Finanční účty <ul style="list-style-type: none"> - pokladna, ceniny, běžný účet - peníze na cestě - cenné papíry, krátkodobé úvěry 	19

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - má přehled o rozdělení a formách zásob - při účtování zásob používá oba způsoby 	1. Zásoby <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, členění a oceňování zásob 	43

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje doklady skladového hospodářství - vysvětlí význam účtů pořízení zásob - účtuje o nákupu, prodeji a spotřebě zásob - je seznámen s účtováním nákupu zásob se zálohou u neplátce i plátce DPH - rozezná zásoby na cestě a nevyfakturované dodávky - účtuje inventarizační rozdíly, škody a jejich náhrady - je schopen vyreklamovat vadné dodávky - účtuje o zásobách vlastní výroby 	<ul style="list-style-type: none"> - způsoby účtování zásob (A, B) - nakupované zásoby – materiál, zboží - nákup zásob se zálohou - účtování zásob na konci roku - zásoby vlastní výroby (nedokončená výroba, polotovary, výrobky) - inventarizace zásob, škody - reklamace dodávek zásob 	
<ul style="list-style-type: none"> - účtuje dlouhodobý majetek - účtuje pořízení a prodej DFM - orientuje se v zařazení majetku dle SKP a v odpisovém plánu - účtuje vyřazení DM odepsaného i neodepsaného - je seznámen s účtováním finančního leasingu 	<p>2. Dlouhodobý majetek</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a oceňování DM - DHM, DNM, DFM - analytická evidence DM - pořízení DM, zálohy na nákup DM - odpisy a vyřazení DM - inventarizace DM - leasing 	23
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje obchodní styk tuzemský a zahraniční - účtuje vydané a přijaté faktury - má přehled o způsobech úhrad faktur - chápe význam směnek a jejich účtování - rozlišuje a účtuje kurzové rozdíly - orientuje se v účtování mezd a odvodů - účtuje jednotlivé druhy daní - rozlišuje dotace provozní a investiční - poznává další pohledávky a krátkodobé závazky 	<p>3. Zúčtovací vztahy (pohledávky a závazky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohledávky, druhy závazků - vztahy dodavatelsko-odběratelské - účtování faktur - přijaté a poskytnuté zálohy - směnky a eskontní úvěr - pohledávky a závazky v cizí měně - zúčtování se zaměstnanci a institucemi - zúčtování daní a dotací - jiné pohledávky a závazky 	33

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 90**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - účtuje finanční zdroje vlastní a cizí - chápe pojem základní kapitál - účtuje změny ZK jeho zápis do OR - rozlišuje fondy kapitálové a fondy ze zisku - účtuje a navrhuje rozdělení HV 	<p>1. Kapitálové účty a dlouhodobé závazky (účtování finančních zdrojů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - účtování na kapitálových účtech - základní kapitál a fondy 	30

<ul style="list-style-type: none"> - objasní účtování individuálního podnikatele - účtuje tvorbu a čerpání rezerv - hodnotí dopad rezerv na HV a ZD 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozdělený zisk - ztráta z minulých let - účtování o HV a jeho rozdělení - možnosti rozdělení zisku, úhrada ztráty - individuální podnikatel - rezervy zákonné a ostatní - dlouhodobé úvěry a dl. závazky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zásady účtování N a V včetně specifických případů - zařadí N a V dle účtového rozvrhu - rozezná N a V daňově neuznatelné - objasní podstatu časového rozlišení N a V 	<p>2. Náklady a výnosy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla účtování nákladů a výnosů / N a V / - účetní členění N a V - N a V dle ZDP - časové rozlišení nákladů a výdajů - časové rozlišení výnosů a příjmů 	15
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje HV dle struktury na provozní, finanční a mimořádný, zjistí hrubý HV - transformuje HV na základ daně z příjmů - provede výpočet DP a zaúčtuje - určí disponibilní zisk a zaúčtuje - získané poznatky uplatní v účetní závěrce 	<p>3. Hospodářský výsledek</p> <ul style="list-style-type: none"> - HV z účetního hlediska - HV z daňového hlediska - úprava hrubého HV na daňový HV - výpočet DP a zaúčtování - zjištění disponibilního HV 	15
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje přípravné práce, objasní význam - určí HV, ZD, vypočte DP a zaúčtuje - uzavře rozvahové a výsledkové účty - uzavře závěrkové účty - schematicky sestaví konečnou rozvahu - dle ZDP stanoví výši záloh na DP a termíny - otevře účet pro HV v novém účetním období 	<p>4. Účetní závěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - přípravné práce - uzávěrkové operace - účetní závěrka - sestavení výkazu zisků a ztrát - otevření účtů na začátku účetního období 	20
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje manažerské UCE a další členění - chápe význam kalkulace a rozpočtů - účtuje N a V hospodářských středisek - přebírá údaje z kalkulace do rozpočtu 	<p>5. Manažerské účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalkulace - rozpočetnictví, druhy rozpočtů, HS - vnitropodnikové účetnictví - vazby mezi normami, rozpočetnictvím a kalkulacemi 	10

Učební osnova předmětu**DANĚ A DAŇOVÁ EVIDENCE****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (0 – 2 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Předmět rozvíjí ekonomické myšlení žáků, umožňuje jim vytvořit si představu o fungování ekonomické reality. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti potřebné pro zpracování ekonomických informací. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, k efektivní práci s informacemi. Získávají základní ekonomické dovednosti, které využijí v praxi.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP pro obor vzdělání 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Účetnictví a daně a Ekonomika. Učivo je zaměřeno na zpracování ekonomických informací. Žáci si osvojí způsob vedení daňové evidence v souladu se Zákonem o DP včetně stanovení daňové povinnosti podnikatele k DPH, k DPFO. Obsah učiva má úzké mezipředmětové vztahy s předměty Ekonomie, Právní nauka, Praxe.

Metody a formy výuky:

- výklad
- práce s odbornou literaturou (učebnice, daňové zákony apod.)
- využívání mezipředmětových vztahů (účetnictví, ekonomie, právo, matematika)
- využití prostředků výpočetní techniky (vyhledávání aktuálních informací na internetu)
- práce s formuláři (deník, daňová přiznání atd.)
- praktická cvičení (samostatná, popř. skupinová práce)

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní a písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemnou formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence - srozumitelná formulace myšlenek, souvislé a jazykově správné vyjadřování ústní i písemné.

Personální a sociální kompetence - schopnost diskutovat, obhájit své názory a postoje, respektovat názory druhých, přijímat hodnocení svých výsledků, pracovat v týmu, plnit úkoly, řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie - naučit žáky získávat informace z dostupných zdrojů, např. aplikační software, internet a pracovat s nimi.

Člověk a svět práce - vybavit žáky znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou využít osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Člověk a životní prostředí - naučit žáky jednat hospodárně, uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické.

Občan v demokratické společnosti - vést žáky k samostatnému a odpovědnému jednání, k dodržování zákonů a pravidel chování, k jednání v souladu s morálními principy, k respektování práv a osobnosti jiných lidí.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v základních daňových pojmech (plátce, poplatník, správce daně, registrace) - má přehled o jednotlivých daních daňové soustavy 	1. Daň <ul style="list-style-type: none"> - druhy daní (přímé a nepřímé daně) - správa daní 	2
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v Zákoně o DPH - vysvětlí pojmy plátce a poplatník, předmět a sazby daně, registrace a evidence DPH - vypočte DPH na vstupu, na výstupu, daňovou povinnost podnikatele - objasní postup odvodu DPH u podnikatelů, vztahy mezi plátcí a neplátcí DPH - sestaví zjednodušené daňové přiznání 	2. DPH <ul style="list-style-type: none"> - Zákon o DPH (vymezení pojmů) - výpočet DPH a daňové povinnosti - postup výpočtu a odvodu DPH 	14
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v Zákoně o DPFO - osvojí si pojmy poplatník, předmět daně, dílčí základ daně, základ daně, nezdanitelné a odčitatelné položky, slevy na dani, daňová povinnost - rozliší jednotlivé druhy příjmů dle Zákona o DP - vypočte základ daně a roční DPFO 	3. Daň z příjmů FO <ul style="list-style-type: none"> - Zákon o DPFO - druhy příjmů dle Zákona o DP - výpočet základu daně z příjmů fyzických osob - roční daň z příjmů fyzických osob 	14
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zařazení majetku podle odpisových skupin - vypočítá odpisy majetku lineárním i zrychleným způsobem - vysvětlí technické zhodnocení majetku - určí odpisy majetku se zvýšenou vstupní cenou 	4. Daňové odpisy <ul style="list-style-type: none"> - odpisy dle Zákona o DP - odpisové skupiny - lineární a zrychlené odpisy - odpisy a technické zhodnocení 	6
<ul style="list-style-type: none"> - uvede způsoby vedení evidence činnosti podnikatelů - vysvětlí rozdíly mezi DE a účetnictvím - popíše způsob a význam vedení DE - vysvětlí význam a obsah deníku - charakterizuje knihy evidence majetku a závazků - rozliší daňové a nedaňové příjmy a výdaje 	5. Daňová evidence podnikatele <ul style="list-style-type: none"> - způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti - význam a způsob vedení DE - knihy DE - DE vedená neplátcem DPH - DE vedená plátcem DPH 	30

<ul style="list-style-type: none">- vede DE neplátce DPH v běžném účetním období- vede DE plátce DPH v běžném účetním období- je schopen provést roční závěrku podnikatele včetně uzávěrkových operací a výpočtu DP podnikatele- sestaví daňové přiznání podnikatele (k DPH, k DPFO)	<ul style="list-style-type: none">- uzavření DE za běžné období- daňové přiznání	
---	---	--

Učební osnova předmětu**MARKETING A MANAGEMENT****Hodinová dotace : 4 hodiny týdně (0 – 0 – 2 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****1. MARKETING****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu :**

Seznámit žáky s významem marketingu. Důsledně probrat marketingový systém řízení, postup a základní metody marketingového průzkumu a nástroje marketingového mixu. Cílem výuky je, aby žáci porozuměli probíraným tématům a dovedli se správně orientovat v současném tržním prostředí. Při vlastním marketingovém průzkumu si žáci ověří získané teoretické vědomosti v praxi.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Obchodní činnost a Ekonomika. Obsah předmětu zohledňuje reálné praktické znalosti a zkušenosti žáků. Obsah učiva je mezipředmětově svázán s předměty Ekonomie a Aplikovaná psychologie.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- cvičení souvislostí s řešením problémových úloh
- referáty žáků
- skupinové vyučování a týmová práce žáků
- práce s odbornou literaturou
- konzultace dvojic studentů s vyučujícím při jejich vlastním marketingovém průzkumu

Hodnocení výsledků žáků:

Písemné a ústní zkoušení se provádí průběžně. Při hodnocení se kombinuje známkování a slovní hodnocení. Při písemném zkoušení je využíván bodový systém. Průběžně vyučující sleduje aktivitu žáka a jeho zájem o výuku. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence – užívání odborné terminologie, kultivace úrovně vyjadřování.

Sociální kompetence - rozvíjení schopnosti spolupracovat, předcházení konfliktům.

Průřezová témata:

Člověk v demokratické společnosti – studium marketingu rozvíjí schopnost jednat s lidmi, hledat a nacházet přijatelné kompromisy, vede ke kritickému myšlení, ke snaze řešit problémy.

Člověk a svět práce – marketing dává žákům informace pro jejich budoucím pracovní uplatnění, vede je k odpovědnému rozhodování za sebe i za svoje blízké okolí.

Člověk a životní prostředí – žákům jsou zdůrazňovány ekologické souvislosti marketingu a prodeje, principy ekologicky šetrného chování a vystupování pro jejich další život.

Informační a komunikační technologie – žákům je zdůrazňována role informačních technologií pro oblast marketingu, jsou vedeni k vyhledávání informací k probíraným tématům na internetu.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je marketing - chápe význam marketingu - zná úkoly marketingu - rozumí čtyřem základním koncepcím marketingu 	1. Pojem, význam, úkoly marketingu v tržní společnosti <ul style="list-style-type: none"> - marketingové koncepce 	4
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam marketingových cílů - orientuje se v marketingových cílech - chápe smysl marketingových plánů - zná strukturu operativního a strategického marketingového plánu - orientuje se v marketingových strategiích 	2. Marketingové plány, cíle a strategie <ul style="list-style-type: none"> - marketingové cíle firmy - operativní marketingové plány - strategické marketingové plány - pojem a definice marketingové strategie - přehled a členění marketingových strategií 	7
<ul style="list-style-type: none"> - chápe, v čem spočívá marketingová situační analýza - vysvětlí obsah marketingových veličin trhu - orientuje se v marketingových nástrojích - má představu o marketingové portfoliové analýze a jejích fázích 	3. Marketingový systém řízení <ul style="list-style-type: none"> - marketingová situační analýza - marketingové veličiny trhu - marketingové nástroje - marketingová portfoliová analýza 	5
<ul style="list-style-type: none"> - rozčlení vnitřní potenciál firmy na jednotlivé komponenty - umí vysvětlit vliv vnějších činitelů na trh - vyhodnocuje silné a slabé stránky firmy, její příležitosti a hrozby 	4. Marketingové prostředí <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní potenciál firmy a jeho faktory - vnější činitelé ovlivňující trh - SWOT analýza 	5
<ul style="list-style-type: none"> - chápe fungování marketingového informačního systému - vysvětlí na příkladech vnější a vnitřní zdroje informací ve firmě - chápe smysl marketingového průzkumu - zná fáze marketingového průzkumu - orientuje se v metodách marketingového průzkumu - uznává etické zásady průzkumu 	5. Marketingový průzkum trhu <ul style="list-style-type: none"> - marketingový informační systém - vnitřní a vnější zdroje informací - pojetí marketingového průzkumu - základní fáze marketingového průzkumu 	8

	<ul style="list-style-type: none"> - metody marketingového průzkumu - pozorování, dotazování, experiment - etické zásady marketingového průzkumu 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí fungování trhu spotřebního, průmyslového, obchodních organizací a státních institucí - chápe význam specifického přístupu k různým zákazníkům - analyzuje psychologické aspekty chování zákazníků - dovede z těchto aspektů syntetizovat proces nákupního rozhodování spotřebitele - má představu, co znamená cílená nabídka pro zákazníka 	<p>6. Péče o zákazníka</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé typy trhů - specifické přístupy k zákazníkům - model spotřebního chování zákazníka - cílený marketing - segmentace trhu - strategie pokrytí trhu 	6
<ul style="list-style-type: none"> - chápe důležitost produktu obecně - orientuje se v jednotlivých úrovních marketingové struktury produktu - s pomocí křivky tržní životnosti umí vyložit průběh životnosti produktu - má představu, co znamená, připravit a úspěšně uvést nový produkt na trh - určí u konkrétních produktů fázi jejich životního cyklu 	<p>7. Produkt – hlavní součást marketingového mixu</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice, význam a členění produktu - marketingová struktura produktu - průběh tržní životnosti produktu - řízení produktu, jakost a marketing - obchodně technické služby a jejich specifika - příprava a zavádění nového produktu na trh 	6
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam ceny produktu - na grafu vysvětlí vznik rovnovážné ceny - ovládá základní výpočty bodu zvratu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se liší cena podle zákaz., místa a období - umí se zamyslet nad psychologií tvorby ceny produktu pro veřejnost - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky prodejců - na příkladu ukáže rabat, obchodní marži a stanovené prodejní ceny produktu - zná základní metody tvorby cen 	<p>8. Cenová politika</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a definice ceny produktu - cenové cíle a strategie - základní metody tvorby cen - cenové srážky a přírážky - psychologické aspekty tvorby cen - marketingový přístup k ceně 	8
<ul style="list-style-type: none"> - má představu o významu distribuce - umí posoudit základní strategie používané 	<p>9. Distribuce zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a hlavní úkoly distribuce 	4

<ul style="list-style-type: none"> - při volbě distribuční cesty - dokáže porovnat výhodnost různých distribučních kanálů pro zákazníka - na příkladu ukáže prodejní cesty - vysvětlí důvody použití mezičlánků 	<ul style="list-style-type: none"> - strategie tvorby distribuční cesty - přehled distribučních kanálů (cest) - fyzická distribuce a její obsah - velkoobchodní a maloobchodní distribuce 	
<ul style="list-style-type: none"> - dovede obecně charakterizovat význam a roli reklamy v tržním prostředí - orientuje se v přesycenosti reklam - doceňuje reklamní význam obalů - vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt 	<p>10. Reklamní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je reklama z obecného pohledu - vliv reklamy na nákupní chování zákazníků - hlavní prostředky reklamy - návrh reklamy pro konkrétní produkt - využití obalové techniky k reklamě - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl 	4
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže ocenit roli komunikace v marketingovém mixu - orientuje se v jednotlivých nástrojích marketingové komunikace - má představu, za jakých podmínek budou jednotlivé nástroje úspěšné - na příkladu posoudí dopady publicity na prodejnost produktu 	<p>11. Publicita a další formy marketingové komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je marketingová komunikace obecně - propagace a image firmy, značky produktu - práce s veřejností (public relations) - podpora prodeje a její různé formy - osobní prodej – podmínky úspěchu - sponzoring – marketingový a daňový pohled 	4
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne sestavení ankety o několika otázkách za účelem provedení marketingového průzkumu na obecně známé téma - dokáže v terénu zjistit názor respondentů s využitím vlastní ankety - je schopen získané názory a informace zpracovat do písemné zprávy s využitím grafů 	<p>12. Provedení marketingového průzkumu v praxi s využitím vlastní ankety</p>	5

Učební osnova předmětu

2. MANAGEMENT

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Podílet se na vytváření prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, na základě získaných informací vytváření úsudků a řešení problémů. Učitel

- předává žákům vědomosti o managementu, o základních činnostech každého manažera v oblastech řízení a vedení
- učí žáky základním manažerským dovednostem, které pak využívají v praxi, ale i v běžném životě
- učí žáky využívat různé metody a zdroje informací k využití a doplnění jejich znalostí, k vypracování jednoduchých samostatných úkolů.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Ekonomika. Učivo je zaměřeno na objasnění vazeb současné manažerské práce zaměřené na služby, malé a střední podniky. Je kladen důraz na vlastní utváření náhledu podpořeného získanými vědomostmi. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s ekonomii, aplikovanou psychologií, českým jazykem, dějepisem, cizím jazykem, a občanskou naukou.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- diskuse o jednotlivých formách manažerské činnosti
- práce s odbornou literaturou, internetem
- samostatné práce žáků
- ukázky a názorné využití interaktivní tabule

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence - aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),

Analyzační kompetence - osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, být připraven manažersky řídit malý kolektiv.

Interpersonální kompetence - efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředko-

vaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Učitel vede žáky k profesní komunikaci, k užívání odborné terminologie, rozvíjí u žáků schopnost identifikovat a analyzovat problémy, schopnost spolupráce, vede žáky k utváření si náhledu na současný management, ekonomickou situaci a prezentaci svých myšlenek.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- dovednost jednat s lidmi, schopnost diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách
- hledání kompromisních řešení
- ochota angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, k dobrému životnímu prostředí - snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Člověk a svět práce

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu
- písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority
- vyhodnocovat

Informační a komunikační technologie

- schopnost pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 4.****Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit pojem management s důrazem na ekonomické pojetí - chápe důležitost managementu v podnikání - chápe a umí vysvětlit základní manažerskou hierarchii v podniku 	1. Pojetí managementu <ul style="list-style-type: none"> - vymezení managementu - cíle managementu - management podnikání - postavení manažera v organizaci 	6
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit pojem rozhodnutí - dovede rozčlenit a stručně charakterizovat rozhodovací proces podle jednotlivých etap - dokáže využít metody pro podporu podnikání na praktických příkladech 	2. Základní manažerská práce - Rozhodování <ul style="list-style-type: none"> - pojem management - členění do rozhodovacích procesů - metody pro podporu rozhodování 	7
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem plánování z hlediska vymezení cílů organizace - umí charakterizovat plánovací proces z časového a rozhodovacího procesu - dokáže vysvětlit základní plánovací strategie s důrazem na stanovení cílů organizace - chápe komplexní strategické plánování jako soubor všech znalostí a zdrojů jak vnitřních, tak vnějších, jejich syntézu, která vyústí ve stanovení cíle, kterým by měla organizace jít 	3. Základní manažerská práce - Plánování <ul style="list-style-type: none"> - plánovací proces - základní plánovací strategie - komplexní strategické plánování 	7
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu vedení a základní pojmy motivace s důrazem na pracovní motivaci a pojem stimulace - dovede se orientovat ve vývoji motivačních koncepcí a dokáže vysvětlit Maslowovu pyramidu z pojetí pracovní motivace - rozumí pojmu motivační nástroje - dovede objasnit moderní přístupy k vedení lidí a jejich formy 	4. Základní manažerská práce - Vedení (motivace a vedení lidí) <ul style="list-style-type: none"> - motivace, pracovní motivace, stimulace - motivační koncepce - motivační nástroje - moderní přístupy k vedení lidí 	6
<ul style="list-style-type: none"> - chápe potřebu organizování jako dělbu práce a vymezení kompetencí v podniku za účelem dosažení vytýčených cílů - dovede charakterizovat základní organizační struktury v současném podniku 	5. Základní manažerská práce - Organizování <ul style="list-style-type: none"> - základní prvky organizování (specializace a koordinace) - členění organizace do orga- 	6

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se základní firemní dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - organizačních struktur - firemní dokumentace 	
<ul style="list-style-type: none"> - dovede načrtnout základní komunikační proces a charakterizovat jednotlivé články komunikačního procesu - charakterizuje komunikační procesy s důrazem na ústní a písemnou komunikaci, dovede uvést praktické příklady 	<p>6. Základní manažerská práce - Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem komunikace, komunikační proces - vnitřní komunikace - vnější komunikace 	6
<ul style="list-style-type: none"> - dovede objasnit pojem kontrola a její nutnost v procesu řízení - charakterizuje jednotlivé fáze kontrolního procesu - orientuje se v druzích a formách kontrolních procesů - dokáže klasifikovat kontrolu podle úrovně řízení 	<p>7. Základní manažerská práce - Kontrola</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a smysl kontroly - fáze kontrolního procesu - druhy a formy kontrolních procesů - rozdělení kontroly podle úrovně řízení 	6
<ul style="list-style-type: none"> - chápe důležitost řízení lidských zdrojů v moderní organizaci - dovede charakterizovat pojem sociální a pracovní klima 	<p>8. Řízení lidských zdrojů – personální management</p> <ul style="list-style-type: none"> - job diskription - plánování lidských zdrojů - sociální klima 	6
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje obecný profil manažera - orientuje se v zásadách práce manažera ve sféře podnikání - charakterizuje a je schopen popsat jednotlivé styly řízení 	<p>9. Profil manažera</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné zásady práce manažera - styl řídicí práce 	6
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednotlivých etapách vývoje managementu, charakterizuje příslušnou historickou dobu a ekonomické podmínky - charakterizuje současné nejmodernější přístupy k managementu a dokáže najít vhodný příklad ze světa ekonomiky 	<p>10. Vývoj managementu</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasický management - management 40. až 70. let - současné moderní přístupy k managementu 	4

Učební osnova předmětu

APLIKOVANÁ EKONOMIE

Hodinová dotace : 3,5 hodin týdně (0 – 1,5 – 2 - 0)

Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

- rozvíjet přístup k podnikavosti
- zvýšit finanční gramotnost účastníků kurzu
- sjednotit dosud získané různé informace z oblasti financí, podnikání a prohlubovat je při praktickém řízení firmy
- přispět k rozvoji a evaluaci nástroje pro dobrovolné zavedení základů finanční edukace pedagogů
- realizovat výuku v kombinaci elektronické a prezenční formy

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Ekonomika. Učivo se skládá z programu *TTBiz*, *Poznej svoje peníze*, *Etiky v podnikání*, *Studentské společnosti* a ekonomické simulace *MESE* a *Banky v akci*.

TTBiz je zaměřený na turismus a ekonomiku cestovního ruchu. Zdůrazňuje nejenom možnosti, ale i rizika tohoto atraktivního oboru pro podnikání. Seznamuje žáky na základě praktických situací s problematikou a činností firmy v cestovním ruchu, s jejími specifiky, se způsobem, strategií řízení jejich aktivit, s důležitostmi komunikace a interního řízení firmy, se způsobem přijímání nových pracovníků a jejich rolí a odpovědnostmi. To vše si mohou účastníci modulu vyzkoušet na realizaci jednoho konkrétního projektu firmy. Program *Poznej svoje peníze* dynamicky a netradičním způsobem uvádí žáky do světa financí, seznamuje je s finančními produkty a s finančními institucemi a poskytuje jim praktické znalosti a dovednosti z této oblasti. Rozvíjí jejich postoj k podnikavosti a k podnikatelským aktivitám. Modul je zpracován jako interaktivní výukový předmět vyučovaný prostřednictvím e-learningové aplikace s využitím hypertextových odkazů. Aplikace je přístupná uživatelům prostřednictvím internetu. *Etikou v podnikání* se rozumí snaha, aby žák pochopil roli, význam a důležitost etického chování a jednání v řízení firmy i banky. Poskytuje praktické znalosti a dovednosti, jak eticky řídit firmu, být manažerem banky a zůstat přitom etickým, jak umět být přísný a spravedlivý v obchodě. *Studentská společnost* umožňuje žákům i pedagogům seznámit se dynamickým a netradičním způsobem s finančním a ekonomickým řízením firmy. Dále si osobně vyzkoušet v průběhu jednoho školního roku start v podnikání od vlastního založení firmy (studentské společnosti - STUCO), přes její rozjezd, překonání počátečních obtíží v zahájení podnikání, dosažení rozvoje firmy (studentské společnosti) a aktivity spojené s udržení firmy (studentské společnosti) ve formě inovací až po její likvidaci (ukončení činnosti a sestavení výroční zprávy). Žáci zakládají reálnou studentskou společnost a prožijí s firmou celý její životní cyklus, seznámí se s jejím chodem v různých fázích životního cyklu, s organizací a pravidly řízení. *Ekonomická simulace MESE* umožňuje studentům dynamickým a netradičním způsobem vstoupit do založené, fungující firmy, seznámit se s jejím chodem, organizací a pravidly řízení. Mají možnost srovnat si pohled na finance z pohledu firmy i banky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní pravidla pro řízení firmy a uměli na základě toho srozumitelně a jasně formulovat svoje požadavky vůči bance. Tím získávají ty

nejcennější a nejdůležitější zkušenosti pro praktický život a profesi. *Ekonomická simulace BIA* umožňuje studentům dynamickým a netradičním způsobem vstoupit do banky, seznámit se s jejím chodem, organizací a pravidly řízení. Simulace dává možnost prožít situace způsobené i neprofesionálním rozhodnutím při řízení bankovního rizika. Dává účastníkům jedinečnou možnost pochopit dopady řízení měnové politiky do života banky, způsob chování klienta a vliv na likviditu banky. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s účetnictvím, daněmi a daňovou evidencí, právní naukou, matematikou, hospodářskými výpočty, písemnou a elektronickou komunikací, marketingem, managementem, informační a komunikační technologií.

Metody a formy výuky:

- V TTBiz žáci vykonávají skupinové aktivity, pracují v týmu. Mohou spolupracovat i s partnerskými školami v ČR nebo v zahraničí. Je možné zapojit i konzultanta.
- Výklad navazující na texty Cvičebnice TTBiz a příručka pro učitele TTBiz v elektronické podobě na www.jacr.cz
- Etika v podnikání pracuje se skupinami žáků, rozvíjí případové studie ke každému tématu. To žákům umožňuje nácvik etického rozhodování v podmínkách tržní ekonomiky prostřednictvím skupinových diskusí.
- Poznej svoje poznání je zpracován jako interaktivní výukový předmět vyučovaný prostřednictvím e-learningové aplikace s využitím hypertextových odkazů. Aplikace je přístupná uživatelům prostřednictvím internetu. Přínosem pro výuku je netradiční přístup k tématu, poutavá forma výuky, elektronická forma kurzu v kombinaci s prezenční formou výuky.
- Výuka je v programu Studentská společnost založena na využití dvou rolí žáků a pedagogů. Žáci samostatně zakládají a řídí firmu (studentskou společnost), pedagog je v tomto modulu v roli externího poradce, konzultanta tak, jak je tomu v praktickém životě. Ve všech předchozích programech vzdělávání plní pedagog roli skutečného pedagoga. Tento modul mění jeho roli, aby co nejvíce přiblížil situaci reálnému životu. Žáci využívají informaci v příručce nebo, jak bylo uvedeno, služeb externího poradce.
- Ekonomická simulace MESE je založena na simulačním cvičení. Může být realizována kombinací prezenční a elektronické distanční výuky.
- U ekonomické simulace BIA je výuka je založena na simulačním cvičení. Může být realizována kombinací prezenční a elektronické distanční výuky. Pedagog má možnost v dostatečné míře využívat svoje vlastní doplňující materiály a obohacovat jimi simulaci.

Hodnocení výsledků žáků:

- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Učitel hodnotí především:

- schopnost studentů pracovat v týmu, prosadit se v týmu z hlediska své zodpovědnosti za určitý pracovní úsek
- schopnost činit rozhodnutí, přijímat za ně odpovědnost
- schopnost profesionální komunikace
- schopnost vidět a chápat informace v širších souvislostech
- ochotu zapojovat se do diskusí
- schopnost formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle a jednat s externími subjekty v zájmu fungování firmy

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Absolvent bude schopen

- využívat odborných znalostí, protože celé učivo v širších vazbách a souvislostech rozvíjí klíčové kompetence:

Odborné kompetence - finanční a manažerská problematika:

- v profesní praxi i v běžném denním životě aplikovat informace o organizaci a řízení firmy – cestovní kanceláře
- strategicky a analyticky se rozhodovat při práci v týmu
- aplikovat řízení firemních financí
- interpretovat význam spolupráce firmy a banky
- aplikovat moderní technologie při řízení a nakládání s firemními financemi

Komunikativní kompetence

- odborně se vyjadřovat k problematice zejména manažerského a finančního řízení firmy
- vhodně umět využít odborných znalostí při jednání s externími subjekty - bankami, poradci, úřady
- formulovat svoje přání, požadavky a dotazy vztahující se k fungování firmy z různých úhlů pohledu – obchodu, financí, výroby, marketingu

Personální kompetence

- týmově spolupracovat
- činit rozhodnutí a nést za ně zodpovědnost
- obhájit a zdůvodnit svoje rozhodnutí
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu rozhodování, adekvátně na ně reagovat
- přijímat jiný názor, kritiku i od svých spolužáků
- umět zahájit diskusi a přijmou i jiný názor

Sociální kompetence

- pracovat v týmu, pochopit význam loajality v jeho jednání
- plnit zadané úkoly, podněcovat diskusi, zjišťovat názory jiných na finanční problematiku
- být připraven nést zodpovědnost za svoje rozhodnutí, která se mohou promítat i do způsobu života firmy

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- využít získaných vědomostí a znalostí jako podnětu při volbě profesní specializace povolání
- využít praktických dovedností ke komunikaci i v rámci studia, příp. s budoucími zaměstnavateli
- využívat základních znalostí financí a praktických zkušeností z řízení firmy i získané praktické dovednosti pro libovolnou profesi včetně vlastního podnikání

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Cílem je rozvoj klíčových kompetencí, žáci jsou vedeni k tomu, aby

- se dovedli orientovat v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budoucí profesní kariéru. K uskutečňování tohoto cíle je třeba

- vést žáky k tomu, že svět financí a podnikání má svoje pravidla, zákonitosti, které je třeba dodržovat a je třeba se jim věnovat
- je třeba se i v tomto světě chovat eticky, vést je k tomu, že etické kodexy firem a institucí mají v každé z nich svoje řádné místo

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 50**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v metodách a postupech k charakteristice cestovního ruchu z pohledu země a regionu - dokáže zpracovat analýzu lokality, místa z pohledu významnosti pro cestovní ruch - interpretuje, jak se stanovuje interní procesní schéma řízení a zodpovědnosti pracovišť - dokáže prakticky sestavit strukturovaný profesní životopis - vysvětlí, jak se poznávají osobnosti pomocí sestavy testů - definuje strukturu podnikatelského záměru - dokáže sestavit i finanční rozpočet projektového záměru - dokáže organizovat řídit činnost týmu směřující k realizaci podnikatelského záměru 	<p>2. TTBIZ (Travel nad Tourism Business)</p> <ul style="list-style-type: none"> - informace o cestovním ruchu - místo cestovního ruchu v ekonomice státu - specifika cestovního ruchu - region a cestovní ruch - průzkum podmínek trhu v oblasti cestovního ruchu - struktura a spolupráce firemních struktur - sestavení životopisu a žádosti o přijetí do zaměstnání - sestavení podnikatelského záměru firmy - CK - realizace podnikatelského záměru 	25
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se rozhodnout v rámci podnikání i pracovního poměru správně - definuje a orientovat se v postojích potřebných pro podnikání - dokáže vyhodnotit postoje podnikatelů, manažerů - demonstruje svůj postoj, - dokáže si za ním stát v případě rozhodujících situací v profesním životě - formuluje v hodnotové žebříčky firem, předkládaných v rámci firemních kodexů - definuje hodnoty nutné pro podnikání a pracovní poměr převést do konkrétních situací - vysvětlí, že existují zásady pro komunikaci při konfliktu mezi zájmem osobním a firemním - formuluje postupy, jak v takové situaci jednat - je si vědom, že je třeba tyto postupy oddělit - v obchodě být vážný, přísný, ale spravedlivý - interpretuje instrukce, jak eticky postupovat při řízení firmy - formuluje, co je správné v podnikání 	<p>2. Etika v podnikání (GBE)</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je etika - universální hodnoty - osobní hodnoty - osobní žebříček hodnot firmy - universální hodnoty v praxi - konflikt hodnot - překážky v cestě ke správnému rozhodování - osobní hodnoty a etika v podnikání - etika v podnikání - podnikání a společnost, svět - proč je etika důležitá pro vaši budoucnost - etika, kdo jste a kým se stáváte 	10

<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje, že v obchodě je třeba být pá- nem svých lidí, mimo něj s nimi může jed- nat přátelsky - a jak hledat pomyslnou hra- nici - vysvětlí, jak je nezbytné ohraničit si své postavení ve firmě - demonstruje, že etika je v podnikání na prvním místě z hlediska dlouhodobého fungování firmy - demonstruje, že i když je součástí týmu, je vždy zodpovědný za svá rozhodnutí - vysvětlí roli každé osoby a její odpověd- nosti za rozhodnutí 		
<ul style="list-style-type: none"> - definuje význam peněz a jejich roli v historii od naturální výměny až k použití papírových peněz - dokáže vysvětlit funkci peněz - interpretuje, co jsou úvěrové peníze a jak vznikají, kdo je „emituje“ - definuje i jiné moderní formy peněz - elek- tronické - interpretuje hodnotu peněz, jejich potřebu pro život - umí strukturovat výdaje jako základ pro sestavení rozpočtu - charakterizuje, jak použít různé formy pla- tebních prostředků - dokáže objasnit, co jsou elektronické pení- ze - dokáže rozlišit různé druhy platebních karet - interpretuje, jak platební karty používat - definuje, co dělat při jejich ztrátě, krádeži - definuje funkci bankomatu - dokáže použít službu elektronického ban- kovnictví - dokáže definovat, z čeho financovat studi- um a pomocí koho - dokáže si sestavit rozpočet - demonstruje, jak si založit účet v bance, jak s bankou jednat - dokáže pracovat s rizikem životních jistot a ví, jak je eliminovat - dokáže objasnit roli a funkci peněz v život- ních jistotách - definuje, jak zajistit riziko při zdraví, byd- lení, výchově dětí, podnikání a v životě ce- lé rodiny - navrhuje, jak se zabezpečit na stáří - interpretuje investiční strategii v životě člověka 	<p>3. Poznej svoje peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj peněz - bankovní instituce - naše příjmy a výdaje - moderní platební nástroje - studentské finance - životní jistoty a peníze - hlavní zdroje příjmů - měnová soustava, měnová politika 	15

<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje význam přípravy na svoji kariéru jako zdroje svého zajištění - interpretuje, jak si vybrat svoje profesní zaměření - definuje specifika komunikace se svým zaměstnavatelem - dokáže rozlišit výhody a nejistoty vlastního podnikání - dokáže definovat měnu, její význam, vznik, vývoj - interpretuje význam měnových multiplikátorů - rozumí současnému měnovému vývoji a umí ho aplikovat na aktuální vývoj měny 		
---	--	--

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže založit společnost podle právních náležitostí - dokáže pracovat se základními právními normami jako je obchodní zákoník, finanční zákony, živnostenský zákon - dokáže sepsat základní podnikatelský záměr a prezentovat ho - dokáže připravit a provést průzkum trhu a vyvodit závěry vč. interpretace prezentace výsledků - dokáže sestavit plán příjmů a výdajů - dokáže volit různou míru detailu - demonstruje sestavení rozpočtu cash flow - interpretuje organizaci výroby, prodeje a služby - dokáže řídit interní procesy ve firmě - dokáže pracovat s interním manažerským systémem - aplikuje řízení cash flow - formuluje klientskou strategii firmy - interpretuje vztah manažerského a finančního účetnictví - dokáže uzavřít společnosti z pohledu právního a organizačního, finančního, účetního - dokáže spolupracovat s externími subjekty 	<p>1. Studentská společnost (STUCO)</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace - založení společnosti, výběr právní formy, obchodního názvu - zavedení účetnictví - základní podnikatelský záměr firmy - průzkum trhu - sestavení podnikatelského plánu - sestavení struktury pomoci přijímacího řízení - plán příjmů - plán výdajů - rozpočet cash flow - činnost a řízení firmy - zahájení výroby/služeb - zahájení a organizace prodeje - organizace výroby, prodeje, finanční řízení - organizace komunikace mezi výrobou obchodem a financemi - obchodní strategie, externí komunikace - ukončení činnosti firmy - dokončení výroby - dokončení prodeje 	<p>40</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - uzavření firemní dokumentace a provedení likvidace studentské společnosti - sepsání závěreční zprávy 	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje strukturu finančních výkazů včetně cash flow - interpretuje finanční výkazy, vysvětlí jejich vypovídací schopnost - charakterizuje rozdíly mezi podnikovými a bankovními finančními výkazy - interpretuje rozdíly mezi finančními a manažerskými výkazy - demonstruje význam a vypovídací schopnost základních poměrových ukazatelů - charakterizuje bankovní aktiva, pasiva, náklady, výnosy - demonstruje výše uvedené položky v praxi a jejich správné použití - formuluje jejich význam a dopad do finančního řízení banky - interpretuje i základní rozdíly oproti finančnímu účetnictví podniku - dokáže měnit ekonomické parametry, volit rozhodnutí, kombinovat rozhodnutí z minulých kol - dokáže tisknout zprávy, pracovat v týmu a rozhodovat o krátkodobých vkladech a úvěrech banky a jejich úrokových sazbách, dlouhodobých vkladech a úvěrech banky včetně jejich úrokových sazeb, řešit likviditu banky - dokáže se zabývat organizační strukturou banky, sledovat náklady a výnosy jednotlivých pracovišť, rozhodovat o velikosti pobočkové sítě - interpretuje strategické postoje bank ke stanovování krátkodobých a dlouhodobých úrokových měr vkladů a úvěrů, určování výdajů na marketing pro získání potenciálních vkladatelů a dlužníků, k zachování rovnováhy dlouhodobých vkladů a úvěrů a krátkodobých vkladů a úvěrů při dosažení co nejvyššího zisku 	<p>2. Počítačová simulace BIA (Banky v akci)</p> <ul style="list-style-type: none"> - finanční výkazy a zprávy - bankovní účetnictví - aktiva, pasiva a náklady, výnosy - základní principy bankovního účetnictví - úroky nákladové, výnosové - vklady, úvěry a jejich účetní evidence - seznámení se softwarem hry BIA - instalace programu a jeho ovládání - simulace BIA – vlastní sehrání - sehrání hry v různých stupních obtížnosti - krátkodobé vklady a úvěry - úrokové sazby - dlouhodobé vklady a úvěry - marketing - organizační struktura banky a investice do ní - pobočková síť - procvičení herních strategií - strategie vázání klientů - strategie krátkodobých a dlouhodobých vkladů - strategie výzkumu a vývoje produktů - marketingová strategie 	13
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá program MESE - instaluje program a ovládá ho - objasní stanovení cen, cenovou kalkulaci - zná strategii: poměr cena-množství-kvalita - vysvětlí strategii rovnováhy mezi nabídkou 	<p>3. Počítačová simulace MESE</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobý majetek, členění - investice věcné a finanční - pořízení dlouhodobého ma- 	13

<p>a poptávkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cena v souvislostech celkového finančního řízení firmy - výroba - velikost výroby - využití kapacity - vztah výroby obchodu a financí - výroba v souvislostech celkového finančního řízení firmy - marketing - výzkum a vývoj - analýza současného stavu firmy – nabídky, poptávky a zásob - analýza trhu - trendy v odvětví - příprava strategie výzkumu a vývoje v kontextu vývoje cash flow firmy - simulace MESE – vlastní sehrání - sehrání hry v různých stupních obtížnosti – výroba, ceny, marketing, kapitálové investice, výzkum a vývoj - procvičení herních strategií - strategie orientace na klienta - strategie vývoje a výzkumu - strategie interního procesního řízení - marketingová strategie, konkurenční výhody 	<p>jetku</p> <ul style="list-style-type: none"> - opotřebení, odpisy, kapacita - evidence dlouhodobého majetku - vyřazení dlouhodobého majetku 	
---	---	--

Učební osnova předmětu**PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE****Hodinová dotace : 8 hodin týdně (3 – 2 – 2 - 1)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Cílem předmětu je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, kdy psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládnutí počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti. Výuka předmětu rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Komunikace. Učivo je zaměřeno na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci ovládají vyhotovení základních druhů písemností v normalizované úpravě a znají využití a vyhotovení šablon. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s webovými stránkami. Výuka probíhá v odborně učebně vybavené počítači. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s informační a komunikační technologií, českým jazykem, ekonomii, účetnictvím, právní naukou, anglickým jazykem, německým jazykem.

Metody a formy výuky:

- metody motivační (motivační rozhovor, pochvaly)
- metody fixační (opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce)
- metody expoziční (výklad, popis, práce s učebnicí nebo s učebním textem (ČSN 01 6910 Úprava písemností psaných strojem nebo zpracovaných textovými editory), vysvětlení, zápisy na tabuli, samostatná práce žáků)
- metoda praktická (každý žák pracuje samostatně na svém počítači)
- hromadné vyučování (individualizované, frontální)

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel učí žáky samostatně zpracovávat písemnosti na běžná i odborná témata. Žáci uplatňují v písemnostech jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii. Jsou schopni používat prostředky informačních a komunikačních technologií ke komunikaci, pro získávání a zpracování informací ve všech oblastech. Žáci mají aktivní přístup k životu, k řešení problémů, snaží se jednat a komunikovat slušně a odpovědně. Znají pravidla kulturního chování a společenského vystupování. Pociťují zodpovědnost za své zdraví, usilují o zdravý životní styl. Dodržují příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy. Žáci si uvědomují odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí, za globální problémy lidstva.

Hodnocení výsledků žáků:

Po každém tematickém celku je zařazena kontrolní práce. Kromě toho jsou alespoň jednou týdně zařazena krátká opakovací cvičení na probírané učivo, zvláště v 1. ročníku při nácviu písmen. U vyhotovených písemností se hodnotí obsah, forma, stylizace, logické uspořádání, jazyková a estetická úroveň písemností. Vypracování je vyučujícím klasifikováno za individuální účasti každého žáka. Učitel stručně zdůvodní hodnocení prací, zdůrazní klady a upozorní na nedostatky. Toto hodnocení je zároveň doplňováno ústním zkoušením. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence komunikativní - jsou u žáků rozvíjeny při ovládnutí klávesnice, při použití informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k učení - pozitivní vztah k učení, umět pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace, poslouchat výklad a pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů - porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, uplatňovat různé metody myšlení, rozvíjet své volní vlastnosti, učit se pracovat a jednat zodpovědně, vytrvale a pečlivě.

Kompetence personální - na základě znalosti normalizované úpravy a organizace písemného styku samostatně stylizovat základní standardní písemnosti, zpracovávat písemnosti v informačně účinné a formálně kvalitní tabulkové úpravě, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, přijímat hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - poznávat a osvojovat si poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce, mít představu o podnikatelských a právních podmínkách, orientovat se v tržním prostředí.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie - zdokonalování schopností efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním a zvláště profesním životě.

Člověk a životní prostředí - pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka a společnost, odpovědnost za uchování přírodního bohatství, přijímání odpovědnosti za své jednání, dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Občan v demokratické společnosti - výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Člověk a svět práce - osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře, uvědomění si významu demokratického vzdělání, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu pro život.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 99**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - nacvičí písmena na střední a horní písmenné řadě - nacvičí písmena na dolní písmenné řadě, velká písmena, tečku, pomlčku - nacvičí písmena na číselné řadě - zvýší přesnost a rychlost psaní - nacvičí psaní diakritických a interpunkčních znamének - nacvičí psaní číslic a značek - ovládá numerickou klávesnici - píše podle diktátu - zvládá opsat čistopis i v cizím jazyce 	1. Psaní na klávesnici PC pomocí učebnice <ul style="list-style-type: none"> - psaní na klávesnici hmatovou metodou - zvyšování přesnosti a rychlosti psaní - psaní podle diktátu - opisy cizojazyčných textů 	50
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s výukovým programem - zvolí individuální postup - zvýší přesnost a rychlost psaní - je schopen napsat klasifikační program ve výukovém programu ATF 	2. Psaní na klávesnici PC pomocí výukového programu ATF	49

Ročník: 2.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - podle možností pracuje s prostředky komunikační techniky - posílá jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou - pořizuje adresy a skupiny adres - seznámí se s knihou přijaté a odeslané pošty - zakládá a eviduje doklady své školní činnosti 	1. Využití techniky v komunikaci, elektronická komunikace, manipulace s dokumenty <ul style="list-style-type: none"> - využití faxu a mobilního telefonu - dokumenty posílané elektronickou poštou - přijetí pošty, vypravení pošty - evidence a archivace dokladů - manipulace s elektronic- 	15

	kými dokumenty	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pravidly normalizované úpravy písemností - ovládá správnou stylizaci obchodních dopisů - popíše části obchodního dopisu a jejich obsah - přesně určí úpravu dopisu - vyjmenuje formáty dopisních papírů a obálek - píše správně odvolací údaje - napíše správně příslušný titul do adresy - zvládá psaní adres na obálky - popíše úpravu adres dopisů do zahraničí - zpracuje tabulky podle zásad jejich úpravy na počítači 	2. Normalizovaná úprava písemností (ČSN 01 6910) <ul style="list-style-type: none"> - pravidla normalizované úpravy písemností - pravidla stylizace dopisů - velikost papírů a obálek psaní adres - úprava dopisů do zahraničí - náležitosti a druhy tabulek 	35
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví žádost o místo - zpracuje na PC životopis formou souvislého textu - vypracuje strukturovaný životopis i dle evropských parametrů 	3. Žádost občana o místo <ul style="list-style-type: none"> - žádost občana - životopis 	8
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví a napíše na PC potvrzenku, dlužní úpis, plnou moc formou individuální stylizace - je schopen udělit procesní a obchodní plnou moc 	4. Jednoduché právní písemnosti <ul style="list-style-type: none"> - potvrzenka - dlužní úpis - plná moc - plná moc prokura 	6
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví leták s případnou nabídkou - sestaví a napíše inzerát a odpověď na něj 	5. Propagační písemnosti	2

Ročník: 3.**Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
---------------------	--------------	-------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracuje na PC poptávku, nabídku, objednávku, kupní smlouvu - pomocí tiskopisů na internetu vyplní daňový doklad, dodací list - zpracuje odvolávku, přepravní dispozici a avízo ke kupní smlouvě - zestylizuje a napíše na PC reklamaci, urgenci a odpovědi na tuto korespondenci - vytvoří a napíše upomínky - vyplní příkaz k úhradě s využitím elektronické komunikace - zestylizuje a napíše na PC žádost o úvěr a žádost o bankovní informaci 	<p>1. Komunikace v obchodním styku</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmluvní jednání - uzavírání kupních smluv - písemnosti při plnění kupní smlouvy - vady plnění kupních smluv - styk s bankou 	20
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje na PC příkazy ředitele, směrnice, oběžníky a pokyny - vyplní formuláře přípravy a ukončení pracovní cesty - cestovní příkazy a pomocí internetu vyhledá a zpracuje potřebné údaje, orientuje se v zákoně o náhradách služebních cest - stylizuje pozvánky na porady a jednání, vytvoří prezenční listinu - vyhotoví zápisy z porad - připraví a na PC vypracuje vnitřní sdělení vedoucích pracovníků 	<p>2. Vnitropodnikové písemnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemnosti při organizaci a řízení podniku - písemnosti při pracovních cestách - organizace porad a jednání - vnitřní sdělení 	15
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle zadání a správně upraví blahopřání, kondolenci, doporučení, pozvánku, poděkování, omluvu neúčasti - stylizuje a napíše na PC osobní dopisy zaměstnancům 	<p>3. Osobní dopisy vedoucích pracovníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - blahopřání, kondolence, doporučení, pozvánka, poděkování, omluva neúčasti 	12
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s úpravou personálních písemností - napíše pracovní smlouvu - ovládá vyplňování dotazníků a formulářů - sestaví dohodu o ukončení pracovního poměru nebo výpověď - zpracuje pracovní posudek a dohody 	<p>4. Personální písemnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní smlouva - ukončení pracovního poměru - dohody o provedení práce - dohody o pracovní činnosti 	15
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá způsob úpravy a stylizace žádosti, přihlášky, stížnosti, odvolání - sestaví a napíše na PC žádosti občanů organizacím - stylizuje soukromý dopis formální a přátelský 	<p>5. Žádosti občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopisy občana organizaci - soukromé dopisy občana formální a přátelské 	4

Ročník: 4.**Počet hodin celkem: 30**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s knihou přijaté a odeslané pošty a doporučených zásilek - sestaví vhodnou spisovou značku podle velikosti podniku a druhu písemnosti - seznámí se s oběhem písemností v podniku - dokáže navrhnout spisový řád pro menší podnik a organizovat podle něho oběh písemností - vybrané písemnosti vyřizuje a archivuje 	1. Manipulace s písemnostmi <ul style="list-style-type: none"> - příjem a zapisování písemností - vyřizování písemností - odesílání písemností - vyřazování písemností 	3
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zařízení kanceláře - zajímá se o řešení pracovních vztahů na pracovišti - objasní nároky kladené na administrativní pracovníky 	2. Organizace administrativního pracoviště <ul style="list-style-type: none"> - zařízení pracoviště - pracovní vztahy 	2
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví a napíše na počítači německé dopisy s příslušnou úpravou - stylizuje a napíše na PC anglické dopisy s blokovou úpravou a rozhodne o otevřené či uzavřené interpunkci v dopisech obchodních nebo přátelských 	3. Cizojazyčná korespondence <ul style="list-style-type: none"> - úprava německé korespondence - úprava anglicky vedené korespondence 	5
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví a napíše v normalizované úpravě: - písemnosti předmluvního charakteru - při uzavírání a plnění smluv - při vadách smluv - písemnosti při pracovních poradách, pracovních cestách - písemnosti vedoucích pracovníků - písemnosti personální - písemnosti osobní a úřední - vede dokumentaci svých písemných prací v elektronické podobě a s dokumenty manipuluje 	4. Vyhотовování obchodních písemností - elektronické zpracování <ul style="list-style-type: none"> - písemnosti předmluvního charakteru - písemnosti při uzavírání a plnění smluv - vady v plnění smluv - vnitropodnikové písemnosti - osobní dopisy - personální písemnosti - styk občana s úřady - ukládání školních písemností 	20

Učební osnova předmětu**HOSPODÁŘSKÝ ZEMĚPIS****Hodinová dotace : 4 hodiny týdně (2 – 2 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Podílet se na vytváření prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření vlastního úsudků a řešení problémů na základě získaných informací. Žáci

- používají vhodné zdroje informací - atlasy, tabulky, internet, denní tisk
- vyhodnocují tyto informace
- popisují ekonomickou situaci jednotlivých regionů a států
- orientují se v mapě, grafech, tabulkách
- doplňují údaje v mapách
- čtou s porozuměním geografický text, přesně se vyjadřují
- posilují si vztah k životnímu prostředí
- vnímají rozdělení světa do ekonomických center

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání. Učivo je zaměřeno na objasnění vazeb současného světa z hlediska hospodářství a současného geopolitického uspořádání, je kladen důraz na vlastní utváření náhledu podpořeného získanými vědomostmi. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s českým jazykem, biologií a ekologií, dějepísem, cizím jazykem, a občanskou naukou.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- diskuse o globálních problémech světa
- práce s odbornou literaturou, internetem
- referáty žáků
- projektová prezentace žáků
- výukové videofilmy k tématu
- ukázky a názorné (využití interaktivní tabule)
- projekty žáků

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení projektů
 - výběr důležitých a zajímavých informací
 - spolupráce ve skupině, zapojení všech členů

- způsob zpracování - využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost
- slovní projev - srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence - aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů, map a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),

Interpersonální kompetence - efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Učitel vede žáky k profesní komunikaci, k užívání odborné terminologie, rozvíjí u žáků schopnost identifikovat a analyzovat problémy, schopnost spolupráce při zpracování společných projektů, vede žáky k utváření si náhledu na politickou a ekonomickou situaci ve světě a k prezentaci vlastních myšlenek.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- orientace v masových médiích, jejich využití a kritické hodnocení
- dovednost jednat s lidmi, schopnost diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledání kompromisních řešení
- ochota angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Člověk a životní prostředí

- schopnost a zájem učit se poznávat svět a lépe mu rozumět
- dovednost efektivně pracovat s informacemi, tj. umět informace získávat a kriticky je vyhodnocovat

Informační a komunikační technologie

- schopnost pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti - posoudí, jak člověk ovlivňuje prostředí jeho využíváním - vybere základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě - dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - dokáže zhodnotit jednotlivé regiony dle socioekonomických charakteristik 	<p>1. Globální problémy - přírodní sféry</p> <ul style="list-style-type: none"> - geosféry (atmosféra, hydrosféra, litosféra, biosféra, pedosféra, kryosféra) - typy krajiny a jejich charakteristika, vliv člověka na krajinu - socioekonomická sféra (obyvatelstvo, světové hospodářství, životní prostředí, aplikovaná geografie) - zásady udržitelného rozvoje 	27
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace - charakterizuje základní světová náboženství - popíše funkci a činnost NATO a OSN - objasní a uvede na příkladech zapojení ČR do mezinárodních struktur - diskutuje o konfliktech a problémech, se kterými se potýká soudobý svět, o tom, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - dokáže objasnit a charakterizovat bezpečnostní rizika v různých regionech světa 	<p>2. Soudobý svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - soudobý svět, civilizační sféry, civilizace, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, - konflikty v soudobém světě, migrace - NATO, OSN, bezpečnost obyvatelstva ČR - zapojení ČR do mezinárodních struktur - globální problémy soudobého světa (fyzické, ekonomické, politické) - globalizace a její důsledky ve fyzické i ekonomické oblasti - současná světová dezintegrace - bezpečnost světa na počátku 21. toletí 	12
<ul style="list-style-type: none"> - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství) - vysvětlí srovnání v rámci světového hospo- 	<p>3. Regionální aspekty světového hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení světa do ekonomických center a jejich hlavních zájmových sfér - hlavní světové ekonomické 	27

<p>dářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s mapami 	<p>integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Severní a Jižní Amerika (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) - Asie se zaměřením na východoasijské ekonomické centrum (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) - Afrika (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) - Austrálie (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) 	
--	---	--

Ročník: 2.

Počet hodin celkem: 66

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje soudobé cíle EU - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství) - vysvětlí srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci) - pracuje s mapami - objasní postavení ČR v Evropě a v současném světě - zpracuje projekt 	<p>1. Regionální aspekty světového hospodářství – Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace, hlavní zájmové sféry - regionální členění EU - evropské hospodářská centra - Česká republika – geofyzická charakteristika, geopolitická charakteristika, charakteristika ekonomiky a regionu - prezentace projektů žáků 	46
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlivy geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti, rozložení světové ekonomiky - provede rozbor hlavních trendů vývoje současné světové ekonomiky - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich - dokáže se zorientovat v základech územního a strategického plánování a v otázkách regionální politiky a regionálního rozvoje 	<p>2. Globální aspekty světové ekonomiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomicko-geografické aspekty světového hospodářství - sociální problémy lidstva - vztahy politiky a ekonomiky - člověk a příroda - územní plánování, regionální politika 	20

Učební osnova předmětu**PRÁVNÍ NAUKA****Hodinová dotace : 3 hodiny týdně (0 – 0 – 1 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Zajistit proces vytváření právního vědomí, rozvíjet základní kompetence získané výukou předmětu Občanská nauka - žáci by měli získat kompetence v oblasti základních právních pojmů a základní kompetence z odvětví práva občanského, správního a trestního.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání a Obchodní činnost. Učivo je zaměřeno na to, vysvětlit žákům základní právní pojmy - právo, právní řád, právní normy, právní vztahy a právní skutečnosti tak, aby žáci získali základní kompetence z občanského práva hmotného, správního práva, občanského práva procesního a trestního práva procesního.

Metody a formy výuky:

Výuka je vedena formou výkladu, diskuze, předvedení. Během vyučovacího procesu jsou žáci seznamováni s takovou soustavou vědomostí, které potřebují k vykonávání své budoucí profese.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k prosociálnímu chování, k toleranci, nezištné pomoci, k samostatnosti při zpracování informací z médií, k trvalému zájmu o věci veřejné. Důraz je kladen na formování osobnosti, vyšších citů, postojů, hodnotových orientací.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, a to slovně i numericky. Základem hodnocení je ústní a písemné zkoušení z každého tematického celku. Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a zájmu. Hodnocena je práce jednotlivců i skupinová práce. Kritéria hodnocení vycházejí ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Výuka práva je důležitou součástí občanského a společenskovedního vzdělávání. Žáci využijí společenskovedních vědomostí a dovedností při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru a získají potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Rozvoj občanských kompetencí

- odpovědnost, samostatnost, aktivita
- dodržování zákonů, pravidel chování, jednání v souladu s morálními principy
- zájem o politické a společenské dění u nás i ve světě

Rozvoj klíčových kompetencí

- **sociální a personální kompetence** - týmová práce, hodnocení kolektivem, sebehodnocení, hodnocení vyučujícím, přijímat a odpovědně plnit úkoly
- **komunikativní kompetence** - žáci se učí diskutovat, přijímat a respektovat odlišné názory, formulovat a vyjadřovat své myšlenky srozumitelně a přehledně, písemně zaznamenávat sdělované informace
- **práce s informacemi** - práce s počítačem, komunikace elektronickou poštou, získávání informací z internetu
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a celoživotnímu vzdělávání** - možnosti uplatnění na trhu práce, flexibilita, kreativita, znalost práva a povinností zaměstnanců a pracovníků, komunikace
- **ochrana zdraví a životního prostředí** - využití získaných znalostí a jejich aplikace v praxi, práva a povinnosti
- **řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy** - uplatňovat při řešení různé metody myšlení – logické, matematické, empirické, a heuristické, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Průřezová témata:*Občan v demokratické společnosti*

Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté právní znalosti a dovednosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života. V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování zodpovědnosti, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností a k budování odpovědnosti k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Člověk a svět práce

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali význam učiva (např. učiva o právních aspektech pracovního poměru, soukromého podnikání atd.) pro jejich úspěšné rozhodování o dalším životě.

Člověk a životní prostředí

Výuka je zaměřena na péči o zdraví a bezpečnost zdraví při výkonu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí samostatně práci s právním softwarem a vyhledávání informací pomocí internetu, rozvíjejí práci s informacemi a s komunikačními prostředky významné vzhledem k požadavkům dalšího vysokoškolského studia.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 33**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát - uvede příklady právní ochrany a právních vztahů	1. Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát	9
- popíše soustavu soudů v České republice	2. Systém soudnictví v ČR - soustava soudů v České republice	8
- dovede hájit své spotřebitelské zájmy - zná podmínky a postupy reklamace zboží - na příkladech vysvětlí postup při vyřizování reklamace - pracuje s příslušnými právními normami - zvládá komunikaci se zákazníkem při případných stížnostech a reklamacích zboží	3. Ochrana spotřebitele - aktuální právní předpisy týkající se ochrany spotřebitele a reklamace zakoupeného zboží nebo služby	8
- vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost	4. Právní řád - právní ochrana občanů - právní vztahy	8

Ročník:4.**Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi - objasní, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů	1. Rodinné právo - vztahy mezi rodiči - vztahy mezi partnery a manželi - vztahy mezi rodiči a dětmi	14
- popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství	2. Orgány činné v právním systému - policie - notáři - advokáti - soudci	6
	3. Trestní právo	10

<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jaká společensky škodlivá jednání jsou trestnými činy, jaké jsou sankce za jejich spáchání a jakým způsobem stát prostřednictvím svých příslušných orgánů spáchání trestných činů a jejich pachatele zjišťuje a trestá 	<ul style="list-style-type: none"> - trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání 	<p>4. Kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - páchaná na dětech a mladistvých - kriminalita páchaná mladistvými 	5
<ul style="list-style-type: none"> - objasní princip správního řízení - vysvětlí pojmy správní orgán, správní řád 	<p>5. Správní řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - správní orgán - správní řád 	4
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede příklady bezpečnostních rizik, popřípadě nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu 	<p>6. Bezpečnostní předpisy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence 	6
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv - na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek 	<p>7. Druhy vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví - smlouvy - odpovědnost za škodu 	5
<ul style="list-style-type: none"> - popíše náležitosti smluv podle občanského a obchodního zákoníku - umí posoudit možnosti odstoupení od smlouvy 	<p>8. Obchodně závazkové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchodní smlouvy podle občanského a obchodního zákoníku - vznik, změna a zánik smluvního vztahu - typy smluv 	10

Učební osnova předmětu**HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (2 – 0 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Cílem vzdělávání je naučit žáky odhadnou a posoudit výsledky zadaných úkolů vzhledem ke skutečnosti. Efektivně numericky počítat, upevnit znalosti z matematického vzdělávání v situacích z ekonomické praxe. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli

- číst s porozuměním text
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy pro řešení konkrétní situace, umět vybrat vhodný a optimální z nich
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídít je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky
- využít elementární matematiku v praxi.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání., z obsahového okruhu Matematické vzdělávání a Ekonomika. Důležité mezipředmětové vztahy – Matematika, Účetnictví, Ekonomie. Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další obory.

Metody a formy výuky:

- výklad
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností)
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh)
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.)
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru

Výsledky vzdělávání v afektivní oblasti:

- pozitivní postoj k matematice, zájem o ni a její aplikace
- motivace k celoživotnímu vzdělávání
- důvěra ve vlastní schopnosti
- preciznost při práci

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení, testy
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence: žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně v psaném i mluveném projevu, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovávat texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence: žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence: žáci jsou schopni pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy: žáci jsou schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi: žáci umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence : správně používat a převádět jednotky, provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu, sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků, využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení, zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti prolíná všemi vyučovacími hodinami v různé míře

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- vytvoření demokratického prostředí ve třídě-spolupráce při vyučování jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelem, diskuse k hodnocení
- schopnost vlastního úsudku

Člověk a svět práce

- umět prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy
- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat radu i kritiku
- pozitivní vztah k práci

Informační a komunikační technologie

- práce s kalkulačkou – zjednodušení výpočtů
- hledání informací na internetu

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace rychle a bezpečně, zvládne algoritmus písemného sčítání, odčítání, násobení, dělení - odhadne výsledek, porovná ho s konkrétním zadáním - převádí jednojmenná čísla, převádí vícejmenná čísla na jednojmenná, rozvádí jednojmenná čísla na vícejmenná - ovládá početní operace s pojmenovanými čísly, aplikuje je na řešení praktických úloh - vysvětlí pojem valuta, deviza, měnový kurz, kurzovní lístek - zvládá propočty o valutách 	1. Nepojmenovaná a pojmenovaná čísla <ul style="list-style-type: none"> - výpočty bez kalkulátoru - odhad výsledku - převádění a rozvádění jednotek - valuty a devizy 	12
<ul style="list-style-type: none"> - ze zadané slovní úlohy vypočítá procentovou část, procentový základ, procentovou míru, volí optimální postup výpočtu - zvládá procentový počet ze základu zvětšeného a zmenšeného - aplikuje procentový počet při řešení úloh z praxe 	2. Procentový počet <ul style="list-style-type: none"> - výpočet procentové části, procentového základu, počtu procent - úlohy z hospodářské praxe 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá početní postupy založené na poznatcích o poměrech a úměrách - používá trojčlenku - zadanou úlohu rozebere, volí vhodný početní postup, používá rozdělovací, směšovací a řetězový počet - výpočty provádí přesně, bez numerických chyb 	3. Zmechanizované početní postupy <ul style="list-style-type: none"> - poměr, úměra, přímá a nepřímá úměrnost - rozdělovací počet - směšovací počet - řetězový počet 	14
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy – jistina, úroková míra, úrokovací období - vypočítá úrok podle základního vztahu - vypočítá úrok z úrokových součinů, z několika jistin, ze zvětšené jistiny - určí úrokovou míru a úrokovací dobu - sestaví účet, určí úrok zůstatkovým i postupným způsobem - zná princip složeného úrokování 	4. Úrokový počet <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché úrokování - výpočet úroků na účtech v peněžních ústavech - složené úrokování 	15

<ul style="list-style-type: none">- zná základní pojmy – statistická jednotka, soubor, znak- sestaví tabulku rozdělení četností- vypočítá absolutní a relativní četnost- určí střední hodnoty – aritmetický průměr, modus, medián, harmonický a geometrický průměr- posoudí variabilitu souboru – rozptyl, směrodatná odchylka, variační koeficient, variační rozpětí- vytvoří na počítači diagram sloupcový, kruhový	5. Využití statistiky v hospodářské praxi <ul style="list-style-type: none">- třídění statistických údajů- charakteristiky polohy- charakteristiky variability- grafické znázornování ve statistice	15
--	---	-----------

Učební osnova předmětu**APLIKOVANÁ PSYCHOLOGIE****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (0 – 0 – 2 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Poskytnout žákům základní poznatky z psychologie, zejména ve vztahu k praxi, naučit žáky jednat s lidmi v různých oblastech odborné činnosti i v občanském životě. Naučit žáky aplikovat teoretické poznatky v praktické činnosti, chápat důležitost správného chování člověka nejen při práci, ale i v soukromém životě. Naučit žáky poznávat svoji osobnost.

Charakteristika učiva :

Obsah předmětu vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Komunikace. Výuka nebude zaměřena pouze na osvojení základních poznatků, ale zejména na praktické dovednosti – komunikativní, osvojení základů společenského chování, rozvíjení kladných vlastností žáků. Obsahem učiva jsou základní poznatky zejména z psychologie osobnosti a sociální psychologie .

Metody a formy výuky:

Výuka je vedena formou výkladu, diskuze, předvedení. Během vyučovacího procesu jsou žáci seznamováni s takovou soustavou vědomostí, které potřebují k vykonávání své budoucí profese.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k prosociálnímu chování, toleranci, nezištné pomoci, k samostatnosti při zpracování informací z médií, k trvalému zájmu o věci veřejné. Důraz je kladen na formování osobnosti, vyšších citů, postojů, hodnotových orientací.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, a to slovně i numericky. Základem hodnocení je ústní a písemné zkoušení z každého tematického celku. Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a zájmu. Hodnocena je práce jednotlivců i skupinová práce. Kritéria hodnocení vycházejí ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:**Sociální kompetence**

- absolvent je schopen učit se, pracovat v týmu, předcházet konfliktům, adaptovat se ve společnosti.

Komunikativní kompetence

- absolvent je schopen kultivovat úroveň vyjadřování, různými způsoby se prezentovat, učit se umění naslouchat.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- absolvent se seznámí se zásadami vhodné komunikace s vrstevníky, kolegy, nadřízenými, je veden k zodpovědnému plnění studijních i pracovních povinností.

Kompetence k učení

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – dovednost jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, předcházet problémům vhodným jednáním.

Člověk a svět práce – nést odpovědnosti za vlastní život, odpovědně se rozhodovat, vyhledávat vhodné informace pro profesní uplatnění, znát svá práva.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv psychického zatížení na organismus - začlení psychologii do soustavy společenských věd - objasní souvislost lidského chování s biologickými procesy člověka 	1. Aplikovaná psychologie a společenská výchova - Úvod do psychologie <ul style="list-style-type: none"> - pojem a předmět psychologie - rozdělení psychologických odvětví - význam psychologie - biologická a sociální determinace psychiky 	18
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různorodost lidských vlastností, zařadí je do skupin - objasní význam hodnocení a poznávání lidí 	2. Osobnost člověka <ul style="list-style-type: none"> - psychologie osobnosti - vymezení pojmu osobnost - aktivačně – motivační vlastnosti - vztahově – postojové vlastnosti - výkonové vlastnosti - seberegulační vlastnosti - dynamické vlastnosti - sociální percepce 	16
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá společenské chování a profesní vystupování - aplikuje zásady slušného chování a řešení konfliktů - pečuje o zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti klienta 	3. Společenské chování a profesní vystupování <ul style="list-style-type: none"> - aplikovaná psychologie - zásady společenského chování, pozdrav, představení, podání ruky, mimika, konverzace, - telefonování - společenský cit a takt, péče o zevnějšek - zásady chování na pracovišti, v rodině, společenské události 	16
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si techniky poznávání osobnosti klienta - rozpozná typy klientů, reaguje na projevy jejich chování a snaží se předcházet konfliktům - vysvětlí pojem konflikt a osvojí si taktiky zdolávání konfliktů 	4. Chování klientů <ul style="list-style-type: none"> - typy zákazníků a psychologické základy jednání 	16

Učební osnova předmětu**ZBOŽÍZNALSTVÍ****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (2 – 0 – 0 - 0)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Vybavit žáky všestrannými vědomostmi o vlastnostech základních skupin zboží. Naučit je hodnotit, chránit a ošetřovat užitnou hodnotu zboží. Seznámit žáky s metodami měření, s odbornou terminologií. Vést žáky k pochopení podstaty jakosti a naučit se ji vnímat nejen jako konkurenční výhodu, ale především jako správnou cestu ke zkvalitňování činnosti obchodního podniku. Podat žákům ucelený přehled o standardech v daném oboru

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Obchodní činnost. V prvním pololetí žák získá ucelený přehled o předmětu, sortimentních skupinách a péči o zboží. Druhé pololetí je zaměřeno především na charakteristiku vybraných kapitol z potravinářského a průmyslového zboží. Předmět je zařazen v prvním ročníku. Obsah učiva navazuje na vědomosti získané v předmětu Chemie, Fyzika a Biologie a ekologie.

Metody a formy výuky:

Základem výuky, je výklad a řízená diskuze žáků. Výuka vychází z poznatků přírodních věd a využívá znalostí z dalších odborných předmětů. Kromě klasických vyučovacích metod je zařazena práce s odborným časopisem, skupinová práce, referáty a samostatná práce žáků. Dle možností se využívá audiovizuální technika.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k samostatnosti při učení a získávání informací. Žák je veden tak, aby měl reálnou představu o kvalitě své práce, uměl pracovat svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků a pochopil konstruktivní přístup k důvodné kritice. Důraz je kladen na umění pracovat v týmu, dodržování obecných a pro obor specifických zásad ochrany životního prostředí.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94. Kritéria hodnocení vycházejí z běžné praxe, dílčí témata jsou zkoušena ústně i písemně. Důraz je kladen na spojování vědomostí, třídění poznatků a jejich aplikaci při řešení konkrétních úkolů. V rámci hodnocení se přihlíží i na schopnost samostatnosti práce, na kreativitu a na úroveň vyjadřování žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Personální a sociální kompetence – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností.

Občanské kompetence – jednat odpovědně, samostatně, dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění – mít odpovědný postoj k vlastní profesní přípravě.

Sociální kompetence – přijímat a plnit zodpovědně svěřené úkoly. Podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství, rozvoj osobnosti, komunikace a vyjednávání, řešení konfliktů.

Člověk a životní prostředí – vedení k ochraně životního prostředí, ke správnému nakládání s odpady a ke správné volbě obalového materiálu s ohledem na možnost recyklace, ke zdravému životnímu stylu.

Člověk a svět práce – přispívat k naplňování v oblasti identifikace a formulování vlastních priorit, k pochopení významu verbální komunikace a zvládnutí práce s informacemi.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 1.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam zbožiznalství a jeho podstatu - uvědomuje si souvislost zbožiznalství s ostatními předměty (Ekonomie, Chemie, Fyzika, Biologie a ekologie) - samostatně vyhledává informace a pracuje s nimi 	1. Úvod do předmětu <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj zbožiznalství - užitná hodnota zboží - význam zbožiznalství v rámci obchodní praxe 	2
<ul style="list-style-type: none"> - chápe podstatu jakosti, zná roli obchodu při zabezpečování jakosti - orientuje se ve značkách jakosti - chápe význam normalizace, certifikace a metrologie - zná metody hodnocení zboží - chápe význam testování zboží 	2. Jakost zboží a hodnocení zboží <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - úrovně jakosti - hodnocení jakosti, testové metody - kontrola jakosti - právní předpisy 	4
<ul style="list-style-type: none"> - využije znalostí o vlivech k odvození hygienických požadavků na skladování zboží 	3. Vlivy působící na zboží <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální vlivy - biologické vlivy - chemické vlivy - společenské vlivy - morální opotřebení 	5
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam konzervace zboží z hlediska ochrany užitné hodnoty - zná důsledky používání nevhodných, poškozených, špatně či nedostatečně označených obalů - zná specifické požadavky na ošetřování a skladování zboží 	4. Ochrana užitných vlastností zboží <ul style="list-style-type: none"> - význam ochrany zboží před působením negativních vlivů - obaly – druhy, funkce - konzervace, povrchová úprava zboží - skladování, správná manipulace 	5
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen stručně charakterizovat sortiment potravinářského zboží - chápe význam Bio potravin pro racionální výživu - umí dle získaných informací zhodnotit výživovou hodnotu - stručně charakterizuje potraviny rostlinného původu - stručně charakterizuje potraviny živočišného 	5. Potravinářský sortiment <ul style="list-style-type: none"> - chemické složení poživatiny - energetická a biologická hodnota poživatin - zásady racionální výživy - potraviny rostlinného původu - obiloviny a mlýnské výrobky, pekařské výrobky, cukr, med a ostatní sladidla, ovoce a zelenina, pochutiny, 	25

<p>původu</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá odbornou terminologii - orientuje se v platné legislativě daného sortimentu 	<p>výrobky kvasného průmyslu, nealkoholické nápoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny živočišného původu - maso a masné výrobky, mléko a mléčné výrobky, vejce - pokrmové tuky 	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen stručně charakterizovat sortiment vybraného průmyslového zboží - chápe význam průmyslového zboží v běžném životě - chápe výrobu a použití textilních vláken - umí popsat výrobu papíru a základní druhy papíru - chápe význam skla a keramiky, zná základní suroviny na výrobu - zná v přehledu základní sortiment drogistického zboží - zdůvodní přednosti obuvi z přírodních materiálů - pracuje s informacemi uváděnými výrobcem - používá odbornou terminologii 	<p>6. Průmyslový sortiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - textilní zboží, přírodní a chemická vlákna, jejich charakteristické znaky a vlastnosti - tkaniny, pleteniny - jejich zušlechťování - papírenské zboží, suroviny na výrobu papíru, výroba papíru, druhy papíru, potřeby pro psaní a kreslení - sklo a keramika, základní suroviny, výroba, druhy skla, druhy keramických výrobků - drogistické zboží, prací a čisticí prostředky, kosmetické přípravky, barvy a laky - obuv a kožená galanterie, zpracování, výroba obuvi, kožená galanterie 	25

Učební osnova předmětu**P R A X E****Hodinová dotace : 6,5 hodin týdně (0 – 1,5 – 2 - 3)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****1. P R A X E -OBCHODNÍ PROVOZ****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Cílem předmětu je poskytnout žákům odborné znalosti převážně praktického charakteru, které jsou spojené s chodem prodejny a přispět k naplnění odborných kompetencí. Žáci se seznámí s pohybem zboží, s cestou zboží od dodavatele ke konečnému zákazníkovi. Naučí se vykonávat úkony spojené s prodejem zboží, vyhotovovat doklady a písemnosti spojené s prodejem. Nedílnou součástí jsou poznatky o ochraně spotřebitele a o reklamaci zboží. Žáci jsou vedeni k marketingovému chování a profesnímu přístupu.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Obchodní činnost. V prvním pololetí se jedná především o skloubení teoretických znalostí žáků ve výše uvedených oblastech, pochopení chodu prodejny a vyhotovování písemností spojených s provozem obchodní jednotky. Druhé pololetí je zaměřeno na nácvik prodeje zboží. Tato část probíhá v odborné učebně. Výuka navazuje na vědomosti získané v odborných předmětech Zbožiznalství a Ekonomie.

Metody a formy výuky:

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně školy. Vybavení učebny umožňuje simulaci pultového prodeje. Základní metodou jsou metody slovní a názorně demonstrační. Součástí výuky jsou exkurze do výrobních provozů. Promyšleně jsou začleňovány aktivizující metody, které vedou žáky k samostatné práci.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k samostatnosti při učení a získávání informací. Žák je veden tak, aby měl reálnou představu o kvalitě své práce, uměl pracovat svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků a pochopil konstruktivní přístup k důvodné kritice. Důraz je kladen na umění pracovat v týmu, dodržování obecných a pro obor specifických zásad ochrany prostředí.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94. Kritéria hodnocení vycházejí z běžné praxe, dílčí témata jsou zkoušena ústně i písemně. Důraz je kladen na spojování vědomostí, třídění poznatků a jejich aplikaci při řešení

konkrétních úkolů. Hodnotí se správné provedení jednotlivých úkolů, zručnost, nápaditost, kreativita a samostatnost. Dále se hodnotí dodržování zásad při balení zboží a jeho vystavování včetně estetické úrovně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence – vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností.

Občanské kompetence – jednat odpovědně, samostatně, dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění – mít odpovědný postoj k vlastní profesní přípravě.

Sociální kompetence – přijímat a plnit zodpovědně svěřené úkoly. Podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství, rozvoj osobnosti, komunikace a vyjednávání, řešení konfliktů.

Člověk a životní prostředí – vedení k ochraně životního prostředí, ke správnému nakládání s odpady a ke správné volbě obalového materiálu s ohledem na možnost recyklace, ke zdravému životnímu stylu.

Člověk a svět práce – přispívat k naplňování v oblasti identifikace a formulování vlastních priorit, k pochopení významu verbální komunikace a zvládnutí práce s informacemi.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 2.****Počet hodin celkem: 50**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam prodejny - posoudí zařízení prodejny z hlediska požadavků na bezpečnost a hygienu prodeje - zná rozdíly mezi jednotlivými formami prodeje 	1. Prodejna <ul style="list-style-type: none"> - základní pojem, vnější a vnitřní úprava prodejny - dispoziční řešení prodejny - zařízení prodejny - zabezpečení prodejny - zásady bezpečnosti práce - druhy/ formy/ prodeje - druhy služeb 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí úkoly maloobchodu a jeho sítě - zná rozdíl mezi velkoobchodem a maloobchodem - charakterizuje provozní jednotky maloobchodu 	2. Maloobchod <ul style="list-style-type: none"> - vývoj maloobchodu u nás, geografická struktura - maloobchodní sítě, regionalizace oblužné sféry v maloobchodě - nejběžnější typy maloobchodních provozních jednotek a jejich charakteristika 	6
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé obchodní operace a požadavky na ně kladené - vysvětlí význam sledování spotřebitelské poptávky - popíše základní zásady při odběru a přejímce zboží včetně průvodních dokladů - umí rychle reagovat na zjištěné nedostatky - zná obsah právních předpisů, které souvisejí s prodejem zboží - zná postup při vyřizování spotřebitelských reklamací - správně reaguje v modelových situacích 	3. Prodejní činnost podniku - obchodní operace na prodejně <p>Nákup zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na nákup, formy objednávek - sledování spotřebitelské poptávky – nákupní chování české populace a kupní síla - vypracování dotazníku z hlediska regionalizace oblužné sféry - nákup v zahraničí - prodej do zahraničí <p>Příjem zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizace dodávek - reklamace vůči dodavateli - samostatné vypracování reklamačního listu na základě dodacího listu <p>Skladování zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - skladovací podmínky, zásady skladování zboží - skladování obalů a manipulace s nimi 	16

	<ul style="list-style-type: none"> - organizace práce ve skladech - příprava zboží před prodejem <p>Prodej zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh prodejní činnosti - předpisy o prodeji zboží - nejčastější příčiny reklamací - druhy vad zboží 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní techniky balení zboží včetně balení dárkového - je schopen základních úkonů s registrační pokladnou - umí správně vyplnit doklady spojené s prodejem zboží 	<p>4. Nácvik praktických dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika prodeje, balení zboží, volba vhodného obalového materiálu, účtování některých obalů - práce s registračními pokladnami - obecné zásady /pokladní hotovost, uzavření pokladny/ - doklady o nákupu zboží, povinnosti při prodeji 	22

Učební osnova předmětu

2. PRAXE – PROPAGACE

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu je vést žáky k účelnému využití propagačních prostředků, podporovat a rozvíjet samostatnou tvořivost žáků a jejich estetické citění, vést je k důslednosti, pečlivosti a odpovědnosti při práci, k uplatňování estetických kritérií. Žáci se seznámí s různými druhy propagačních prostředků, uvědomí si jejich výhody i nevýhody, provedou nácvik určitého druhu písma a jeho správného řazení. Vytvoří vybrané propagační prostředky (např. pozvánku, plakát, poutač, logo).

Charakteristika učiva:

Obsah vychází z RVP Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Estetické vzdělávání. V předmětu převažují praktické činnosti související s oblastí propagace, které jsou doprovázeny teoretickým poučením. Učivo je provázáno s předměty Český jazyk a literatura, Aplikovaná ekonomie.

Metody a formy výuky:

- výklad
- ukázky a názorné pomůcky (práce s tištěnými propagačními prostředky)
- skupinová práce
- praktické práce

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Předmět rozvíjí estetické vnímání a hodnocení skutečnosti, pěstuje vkus, tvořivé myšlení a vyjadřování, prohlubuje zájem o zvolený obor. Učitel vede studenty k odpovědné a aktivní práci ve skupině. Žáci si uvědomí, že i v oblasti reklamy a propagace je nutno dodržovat etické zásady.

Hodnocení výsledků žáků:

- písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- ústní hodnocení zhotovených prací
- klasifikace prací (do hodnocení bude zahrnut nejen samotný výsledek, ale i přístup žáka k plnění zadaného úkolu, aby hodnocení mělo motivační charakter)
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět vede žáky k tvořivému a samostatnému řešení problémů, k pozitivnímu vztahu k práci ve zvoleném oboru, učí je vybrat (případně vytvořit) vhodný propagační prostředek k určitému účelu. V oblasti interpersonální a sociální rozvíjí schopnost žáků účelně komuni-

kovat a spolupracovat ve skupině, obhájit svůj způsob řešení úkolu, ale současně učí sebekritickému hodnocení a toleranci k názoru spolužáků.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žák se učí objektivně hodnotit výsledky práce vlastní i práce spolužáků, je veden k taktnímu vyjádření kritického stanoviska, učí se spolupracovat ve skupině.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k estetickému vnímání okolí, uvědomí si vliv reklamy na životní styl.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 50**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje při hodnocení skutečnosti funkční i estetická kritéria - posoudí vhodnost užití určitého propagačního prostředku, jeho výhody a nevýhody - uvědomí si nutnost dodržovat etiku reklamy - uvědomí si vliv reklamy na životní styl 	1. Kultura <ul style="list-style-type: none"> - úvod do učiva - základní pojmy z oblasti propagace a reklamy, požadavky na reklamu, cílená reklama, etika reklamy - propagační prostředky - hodnocení výtvarné úrovně vybraných tištěných propagačních prostředků - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě 	6
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičí grotesk - zformuluje text pozvánky, oznámení, nabídky zboží - napíše zadaný text s důrazem na správné tvary písma, řazení a vhodnou kompozici v ploše 	2. Písmo <ul style="list-style-type: none"> - písmo jako prostředek sdělovací i výtvarný, druhy písma - nácvik zúženého grotesku - rozpal písma, nácvik řazení písma - kompozice textu v ploše - zhotovení propagačního prostředku s využitím písma (pozvánka, oznámení) 	12
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními pojmy z oblasti barev, uvědomí si význam barvy v propagaci - navrhne nebo vytvoří propagační prostředky s využitím vybraných výtvarných technik 	3. Propagační materiály <ul style="list-style-type: none"> - poučení o barvě a barevné harmonii, barva v propagaci - návrh (zhotovení) plakátu nebo prostorového poutače, pozvánky, novoročenky, letáky, loga, ...) - /výběr propagačních prostředků částečně navazuje na činnost studentských společností - učivo je možno přesunout v závislosti na aktuálním termínu konání akcí/ 	32

Učební osnova předmětu

3. PRAXE - RÉTORIKA

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem výuky je rozvíjet u žáků komunikativní schopnosti, a to formou neverbální i verbální. Žáci se mají naučit vyslovit svůj názor, učit se hodnotit výkony ostatních, získávat zdravé sebevědomí, uplatňovat své znalosti a dovednosti, vystupovat před posluchači a prezentovat výsledky své práce nebo i práce menšího kolektivu.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Komunikace. Učivo je zaměřeno na komunikativní dovednosti, je kladen důraz na verbální projev žáka. Obsah učiva je mezipředmětově provázán se vzděláváním a komunikací v českém jazyce a se vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- diskuse
- nácvik mluveného projevu
- práce s textem
- prezentace na počítači

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k rozvoji profesních komunikativních dovedností, důraz je kladen na verbální projev a etiku společenského vystupování.

Hodnocení výsledků žáků:

Slovní i numerické hodnocení jednotlivých výkonů (mluvních cvičení) žáka. Průběžné sledování aktivity žáka při výuce. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence – žáci jsou schopni samostatně vystoupit s mluveným projevem a počítačovou prezentací. Formulují srozumitelně a souvisle své myšlenky a názory, jsou schopni aktivní diskuze a respektování názorů druhých či obhajoby názorů vlastních.

Personální kompetence – žáci vyhodnocují výsledky vlastní práce, odhalují i nedostatky a pokoušejí se o jejich nápravu. Seznámí se se zásadami vhodné komunikace s vrstevníky, nadřízenými, jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k plnění studijních i pracovních povinností.

Sociální kompetence – žáci dokáží pracovat v týmu, společně se podílet na realizaci úkolu. Učí se vytvářet vstřícné mezilidské vztahy a řešit konflikty.

Kompetence řešení pracovních i mimopracovních problémů – žáci dokáží určit jádro problému a volí vhodné prostředky k jeho řešení.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci by měli být schopni se přiměřeně ústně vyjadřovat k daným komunikačním situacím, formulovat své názory, akceptovat názory ostatních a reagovat na ně, pracovat samostatně i v týmu.

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění studijních povinností a ke schopnosti zodpovědně rozhodovat o své vzdělávací cestě.

Informační a komunikační technologie – žáci jsou vedeni k přípravě samostatné počítačové prezentace, jejíž náplň a potřebné informace vyhledávají na internetu či v jiných masmédiích.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 16**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - získá přehled o rétorice v jednotlivých historických obdobích - popíše vznik lidského hlasu - uvede konkrétní zásady hygieny hlasu - dbá na správnou výslovnost 	1. Rétorika v dějinách <ul style="list-style-type: none"> - vývoj rétoriky - řeč - hygiena hlasu 	4
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi mimikou a gestikulací - dbá na uplatňování zásad neverbální komunikace při vlastním vystoupení - správně čte krátký text - přednese mluvený projev na zadané téma dle předchozí přípravy - reaguje v diskuzi, hodnotí výkony ostatních - je schopen vytvořit počítačovou prezentaci a zprostředkovat ji posluchačům 	2. Mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> - neverbální komunikace - verbální komunikace - správné čtení připraveného textu - projev s písemným podkladem - projev bez písemného podkladu - projev k počítačové prezentaci - využití techniky v komunikaci 	12

Učební osnova předmětu

4. PRAXE – ÚČETNICTVÍ NA POČÍTAČI

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Žáci si osvojí, rozšíří a doplní již získané znalosti. Jsou seznamováni se změnami daňových zákonů a jiných právních norem, schopni samostatně řešit souvislé příklady v účetnictví i daňové evidenci, zpracovat roční závěrku, určit daňovou povinnost. Žáci se seznámí s možností vedení podnikatelské činnosti pomocí účetního programu.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP pro obor vzdělání 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Účetnictví a daně. Učivo je zaměřeno na schopnosti žáka reagovat na aktuální stav v hospodářské oblasti, změny na trhu. Je kladen důraz na samostatnost a představitivost žáků, na schopnost aplikovat poznatky již získané z příbuzných odborných předmětů. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předměty Ekonomie, Právní nauka, Matematika, Účetnictví, Daně a daňová evidence, Informační a komunikační technologie.

Metody a formy výuky:

- výklad učitele rozšiřující a doplňující znalosti žáků již získané
- práce s odbornou literaturou, s účetními a pomocnými knihami, softwarem
- písemné testy na ověření znalostí jednotlivých celků
- samostatná práce žáků, souvislé příklady

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k užívání odborné terminologie, k samostatnosti při učení a získávání nových informací. Žáci jsou vedeni k dodržování platné legislativy.

Hodnocení výsledků žáků:

- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- prověřování znalostí každého tematického celku písemně
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí u žáka logické myšlení a vnímání aktuálních změn. Učitel vede žáky k užívání **odborné terminologie**, k samostatnosti, rozvíjí u žáků schopnost týmové práce, vede žáky ke kritickému myšlení a využívání nástrojů ICT.

Kompetence k učení – reagovat na aktualizaci učiva, vyhledávat a zpracovávat informace, doplňovat si a rozšiřovat již získané znalosti, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů – využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve, volit metody a techniky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit .

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít představu o podnikatelských, pracovních a právních podmínkách.

Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi – pracovat s prostředky ICT a uplatnit je při vedení evidence hospodářské činnosti podnikatelských subjektů.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí – rozšířit si přehled o používání ekonomických a právních nástrojů, zajímat se o aktuální informace, pochopit vlastní odpovědnost za své jednání.

Člověk a svět práce - uplatnění v praxi, ve světě práce, profesní orientace.

Informační a komunikační technologie – využít digitální zpracování, přenos a uchování dat.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 4.****Počet hodin celkem: 90**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s metodou váženého aritmetického průměru a metodou FIFO - počítá příklady na oceňování výdeje zásob - sestaví předběžnou kalkulaci úplných nákladů metodou přírážkovou - je schopen přenášet údaje z výpočtů mezd do ZVL a dle podkladů zaúčtovat 	1. Rozšíření učiva <ul style="list-style-type: none"> - oceňování výdeje zásob - kalkulace (metoda přírážková) - mzdová evidence 	20
<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s případnými změnami a úpravami daňových zákonů dle platné legislativy - orientuje se ve výpočtech příkladů na DP s promítnutím nových změn - je schopen přenést zjištěné výpočty do stávajícího daňového přiznání 	2. Aktualizace daní <ul style="list-style-type: none"> - novelizace ZDPH a ZDP - příklady na výpočet DPFO - platná daňová přiznání 	10
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané znalosti učiva v souvislých příkladech - ověřuje náležitosti účetních dokladů - používá účetní techniku ke zpracování souvislého příkladu s doklady - je schopen samostatně řešit souhrnné příklady v účetnictví i daňové evidenci včetně stanovení daňové povinnosti podnikatele k DPFO 	3. Souhrnné příklady <ul style="list-style-type: none"> - syntetická a analytická evidence - práce s účetními doklady - účetní technika v praxi - souhrnný příklad v UCE a DE 	30
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o účetních programech - seznamuje se s využitím výpočetní techniky při vedení podnikatelské činnosti - pracuje s daným účetním softwarem ve škole 	4. Práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> - účetní softwary - vedení DE (UCE) na počítači 	30

Učební osnova předmětu**INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – SEMINÁŘ****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (0 – 0 – 0 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Učivo předmětu navazuje na látku probíranou v rámci předmětu Informační a komunikační technologie v 1. – 3. ročníku. Žáci se seznámí a dalšími možnostmi využití základního programového vybavení, pochopí způsob algoritmizace úloh a naučí se vytvářet svoje vlastní www stránky.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Učivo je zaměřeno na využívání počítače a jeho periferií, je kladen důraz na pochopení struktury dat a jejich ukládání v počítači, na práci se základním aplikačním software (textový a tabulkový procesor, grafický editor, prezentační program atd.), na využití internetu k získávání informací a ke komunikaci. Mezipředmětové vztahy: Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk, Ekonomie, Matematika, Občanská nauka.

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- diskuse o probíraných tématech
- práce s internetem
- referáty žáků
- názorné pomůcky

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení, písemné zkoušení
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- samostatná práce žáků
- minimálně jedenkrát za pololetí jsou znalosti každého žáka prověřeny ústní formou
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně. Jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, dokážou veřejně prezentovat výsledky své práce.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi – žáci dokážou využívat prostředky ICT, získávat informace, využívat je a pracovat s nimi v ostatních předmětech (například v českém jazyce, matematice, ekonomii) a v praktickém životě.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC, formulují své názory a postoje, jsou schopni vyslechnout názory druhých. Dokážou pracovat samostatně i v týmu, plnit zodpovědně úkoly.

Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Informační a komunikační technologie – žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 4.****Počet hodin celkem:60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat - vytvoří strukturu dokumentu - dokáže využít vlastností hromadné korespondence - orientuje se v problematice maker, je schopen vytvořit jednoduchá makra a použít je	1. Textový procesor MS WORD - hromadná korespondence - základy tvorby maker a jejich použití	20
- vytvoří a vyhodnotí formulář	2. Tabulkový procesor MS EXCEL - formuláře	10
- chápe pojem algoritmus - zná základní vlastnosti algoritmů - umí vytvořený algoritmus znázornit pomocí vývojového diagramu	3. Algoritmizace úloh - vlastnosti algoritmů - způsoby vyjádření algoritmů - základní typy algoritmů	10
- zná základní rozdíly mezi používanými prostředky pro tvorbu www stránek - umí vytvořit složitější www stránky s vnořenými odkazy - dokáže umístit vytvořené stránky na internetovém serveru	4. Další aplikační programové vybavení - tvorba www stránek - vytvoření vlastní www stránky	20

Učební osnova předmětu**MATEMATIKA – SEMINÁŘ****Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (0 – 0 – 0 - 2)****Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem****Pojetí vyučovacího předmětu****Obecné cíle předmětu:**

Volitelný vyučovací předmět matematický seminář navazuje na předmět matematika. Cílem tohoto předmětu je zopakování, systematizace a prohloubení vědomostí a dovedností z matematiky. Předmět má důležitou průpravnou funkci pro úspěšné složení maturitní zkoušky, pro studium na vysoké či vyšší odborné škole. Hlavním cílem je rozvíjet u žáků logické a abstraktní myšlení, formovat osobnost žáka s důrazem na samostatnost a přemýšlivost, naučit žáky používat matematiku při řešení reálných situací a umět analyzovat a matematizovat různé úlohy.

Vzdělávací cíle

Vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl

- provádět operace s čísly a volit efektivní způsoby výpočtů
- upravovat výrazy s proměnnými, řešit rovnice a nerovnice (i jejich soustavy), užívat funkce
- analyzovat a interpretovat statistické údaje
- analyzovat text úloh, rozpoznat v nich matematický problém a hledat nejjednodušší cestu k jeho vyřešení
- odhadnout a zdůvodnit výsledky
- uplatnit získané vědomosti, dovednosti a metody řešení konkrétních problémů v praktickém životě
- pracovat přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale
- chápat matematiku jako obor, který svým teoretickým základem je zdrojem pro mnoho aplikací.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Matematické vzdělávání. Důležité mezipředmětové vztahy – Matematika, Fyzika, Chemie, Ekonomie, Účetnictví. Skladba učiva byla sestavena tak, aby obsahovala jednak témata, která jsou součástí předmětu Matematika, jednak některá další rozšiřující témata. Tematické celky jsou voleny tak, aby učily žáky logicky myslet, řešit problémy, zobrazovat, pracovat se symbolikou, formálním jazykem a daty. U stávajícího učiva půjde zejména o zopakování, systematizaci a prohlubování vědomostí a dovedností, u rozšiřujícího učiva zejména o získání základních znalostí. Jednotlivé celky jsou uspořádány tak, aby nutily žáky vyvozovat souvislosti a využívat již dříve nabytých poznatků a zkušeností.

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory

- rozvoj představitosti

Metody a formy výuky:

- výklad
- samostatná práce (individuální procvičování dovedností)
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh)
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.)
- využívání modelů pro znázornění situací náročných pro představitost – např. planimetrie, stereometrie
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru

Výsledky vzdělávání v afektivní oblasti:

- pozitivní postoj k matematice, zájem o ni a její aplikace
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěra ve vlastní schopnosti
- preciznost při práci
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínání významných osobností a mezníků historie vědy)

Hodnocení výsledků žáků:

- písemné zkoušení, testy
- průběžné sledování aktivity žáka při výuce
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Komunikativní kompetence: žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně v psaném i mluveném projevu, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jsou vedeni ke snaze dodržovat jazykové i stylistické normy a odbornou terminologii, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální kompetence: žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat.

Sociální kompetence: žáci jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy: žáci jsou schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi: žáci umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence: správně používat a převádět jednotky, provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu, sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků, vlastnosti a vztahy geometrických útvarů, matematizace reálné situace, využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení, rozvoj a upevnění prostorové představivosti, zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy, nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a využít pro konkrétní řešení.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - prolíná se všemi vyučovacími hodinami v různé míře

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- vytvoření demokratického prostředí ve třídě-spolupráce při vyučování jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelem, diskuse k hodnocení
- schopnost vlastního úsudku

Člověk a svět práce:

- umět prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy
- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat radu i kritiku
- pozitivní vztah k práci

Informační a komunikační technologie:

- práce s kalkulačkou – zjednodušení výpočtů
- hledání informací na internetu

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 4.****Počet hodin celkem: 60**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - provádí aritmetické operace v jednotlivých číselných oborech - provádí operace s množinami - řeší slovní úlohy pomocí množinových diagramů - provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje algebraické výrazy - rozumí pojmu výrok, výroková forma - používá množinovou terminologii a symboliku - formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů 	1. Operace s čísly, mocniny, výrazy <ul style="list-style-type: none"> - reálná čísla a jejich vlastnosti - mocniny a odmocniny - algebraické výrazy - výrok, složený výrok, logické spojky, kvantifikátory - operace s množinami - množinové diagramy 	6
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - používá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic - užívá goniometrické funkce k řešení pravoúhlého i obecného trojúhelníku - řeší problémy, v nichž aplikuje řešení jednotlivých typů rovnic a nerovnic a jejich soustav - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice - načrtne grafy goniometrických funkcí v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů 	2. Funkce a její průběh, řešení rovnic a nerovnic <ul style="list-style-type: none"> - lineární funkce - nelineární algebraické funkce - exponenciální a logaritmické funkce - goniometrické funkce - lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy - kvadratické rovnice a nerovnice - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - iracionální rovnice - exponenciální a logaritmické rovnice - goniometrické rovnice 	12
<ul style="list-style-type: none"> - využívá vlastností geometrických útvarů v rovině při řešení úloh na polohové i metrické vlastnosti - užívá Euklidovy věty, věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - určí obvody a obsahy rovinných obrazců - aplikuje poznatky ze stereometrie v praktických úlohách - řeší úlohy ze stereometrie s využitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku 	3. Geometrie – planimetrie, stereometrie, analytická geometrie v rovině <ul style="list-style-type: none"> - geometrická zobrazení v rovině - obvody a obsahy rovinných obrazců - Euklidovy věty - polohové a metrické vztahy - povrchy a objemy těles - operace s vektory - parametrické vyjádření 	8

<ul style="list-style-type: none"> níku - určí povrch a objem základních těles - určí vzdálenost dvou bodů, střed úsečky, souřadnice vektoru - provádí operace s vektory - používá různá analytická vyjádření přímky - řeší analyticky polohové a metrické vlastnosti útvarů v rovině 	<p>přímky, obecná rovnice přímky, rovnice přímky ve směrnicovém tvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek v rovině, odchylka přímek 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, rekurentně, graficky - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - aplikuje aritmetickou a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<p>4. Posloupnosti a jejich užití</p> <ul style="list-style-type: none"> - určení a vlastnosti posloupnosti - aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika 	4
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - řeší reálné problémy s využitím kombinatoriky - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - užívá binomickou větu při řešení úloh - určí pravděpodobnost náhodného jevu - užívá základní pojmy statistiky a řeší úlohy z praxe - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji 	<p>5. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - variace, kombinace a permutace - kombinační čísla, faktoriál - binomická věta - pravděpodobnost náhodného jevu - statistický soubor, jednotka a znak, absolutní a relativní četnost - charakteristiky polohy a variability - tabulky, diagramy a grafy 	10
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice - vypočítá charakteristiky kuželosečky a graficky ji znázorní - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky 	<p>6. Analytická geometrie kvadratických útvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola) - vzájemná poloha přímky a kuželosečky 	20

Učební osnova předmětu

SEMINÁŘ KE STÁTNÍ ZKOUŠCE Z KANCELÁŘSKÉHO PSANÍ NA KLÁVESNICI

Hodinová dotace : 2 hodiny týdně (0 – 0 – 2 - 0)

Platnost osnovy od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu je příprava žáků k vykonání státní zkoušky z kancelářského psaní na klávesnici. Státní zkouškou prokazuje uchazeč schopnost účinně používat klávesnici v běžné administrativní, korespondenční a sekretářské praxi / ověřením dovednosti psát rychlostí alespoň 200 čistých úhozů za minutu a s alespoň 99,5 procentní přesností/, upravovat základní druhy písemností z oblasti obchodní korespondence normalizovaným způsobem a ovládat metodiku zpracování různých druhů tabulek. Zadání státních zkoušek z psaní na klávesnici připravuje Národní ústav odborného vzdělávání, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10.

Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, z obsahového okruhu Komunikace. Texty a úkoly při výuce jsou vzaty z oblasti korespondenční praxe podnikatelských subjektů a jsou středně obtížné. Jejich správné vypracování vyžaduje

- dovednost efektivně ovládat klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou na úrovni odpovídající druhu státní zkoušky
- základní vědomost o obsahových a strukturálních charakteristikách základních druhů obchodních písemností
- základní dovednost věcně správně koncipovat, účinně stylizovat a pravopisně i formálně bezchybně vypracovat základní druhy obchodních písemností
- dovednost zpracovat písemnosti v informačně účinné a formální kvalitní tabulkové úpravě.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači. Žáci úkoly vypracovávají na šablony dopisů, které odpovídají ČSN 88 6101 Dopisní papíry pro hospodářskou a úřední korespondenci. Desetiminutový opis textu píšou a tabulku zhotovují do prázdného dokumentu, v jehož záhlaví jsou uvedeny národně žáků. Obsah učiva je mezipředmětově provázán s informační a komunikační technologií, českým jazykem, ekonomikou, účetnictvím, právní naukou.

Metody a formy výuky:

- metody motivační - motivační rozhovor, pochvaly
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce
- práce s učebnicí nebo s učebním textem (Technika administrativy I – Milada Preislerová; Obchodní korespondence I, II – Stanislava Štiková; Jak psát obchodní dopisy – Olga Kuldová; Sbírká úloh z obchodní korespondence – Jiří Novák, Eva Macounová; Materiály ke státní zkoušce a soutěžím v psaní na klávesnici – Státní těsnopisný ústav Praha; Dopisy a tabulky ke státní zkoušce z kancelářského psaní na klávesnici – Jiří Novák, Olga Zemanová, Jaroslav Konůpek; Těsnopisné rozhledy – Státní těsnopisný ústav Praha; ČSN 01 6910 Úprava písemností psaných strojem nebo zpracovaných textovými editory)
- metoda praktická - každý žák pracuje samostatně na svém počítači
- hromadné vyučování

- individualizované vyučování
- frontální výuka

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Učitel vede žáky k zodpovědné a cílevědomé přípravě k úspěšnému vykonání státní zkoušky z kancelářského psaní na klávesnici. Žáci jsou schopni účinně používat klávesnici v korespondenční a sekretářské praxi. V písemnostech uplatňují jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii. Využívají prostředky informační a komunikační technologie ke komunikaci, pro získávání a zpracování informací ve všech oblastech. Žáci mají aktivní přístup k životu, k řešení problémů, jednají a komunikují slušně a zodpovědně. Pociťují zodpovědnost za své zdraví, usilují o zdravý životní styl. Dodržují příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy. Žáci si uvědomují odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí, za globální problémy lidstva.

Hodnocení výsledků žáků:

Desetiminutový opis

a) za jednu chybu se považuje zejména

- písmeno chybně napsané, vynechané nebo přidané
- chybějící mezera nebo mezera navíc (mezi slovy a uvnitř slov)
- vynechané nebo přidané slovo, skupina slov, řádek, věta či odstavec
- záměna slov
- slovo nebo i více slov na stejné řádce psaných posunutím ruky ze základní polohy
- odchylka řádku od jednotné levé svislice postavení začátku řádků (počítá se však nejvíce 5 chyb na stránce)

b) v 1 slově se počítá pouze 1 chyba

c) chyba v posledních 10 úhozech se nepočítá a počet hrubých úhozů se počítá k poslednímu správnému úhozu

d) při výpočtu

- hrubých úhozů se započítávají úhozy, které žák napsal navíc a nezapočítávají se úhozy, které byly vynechány
- čistých úhozů za 1 minutu se od celkového počtu hrubých úhozů odečítá za každou chybu 10 úhozů a zbytek se dělí počtem minut opisu

e) hodnocení kvality opisu v závislosti na procentu chyb ukazuje následující tabulka:

Státní zkouška	Minimální počet čistých úhozů za 1 minutu pro známku			Maximální % chyb (minimální přesnost v %) pro známku		
	výborný	velmi dobrý	dobrá	výborný	velmi dobrý	dobrá
Kancelářské psaní	240	220	200	0,15 (99,85)	0,30 (99,70)	0,50 (99,50)

Úlohy z písemnosti

a) vypracovávají se v normalizované úpravě podle nejnovějšího vydání ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory nebo psaných strojem

b) klasifikace je dána následujícími hledisky

- známkou výborný se hodnotí písemnosti napsané bez chyb, formálně vzorně upravené a bezvadné po stránce stylistické i jazykové

- známkou velmi dobrý se hodnotí písemnosti, ve kterých jsou jen malé jazykové nebo formální chyby, stylizace písemností je sice vhodná, ale méně přesná
- známkou dobrý se hodnotí písemnosti, ve kterých jsou větší jazykové chyby, odchylky od normalizované úpravy jsou nápadné, stylizace nejasná
- známkou neprospěl se hodnotí písemnosti, ve kterých lze na první pohled rozeznat neznačitelnost formální úpravy příslušných písemností nebo mají tolik chyb, že by se jich v praxi nedalo použít

Pozn.: Za každou hrubou pravopisnou chybu se snižuje známka o jeden stupeň.

Zpracování tabulek

Pro vypracování tabulky neexistuje žádná norma. Pro hodnocení je důležité, aby tabulka splňovala dva základní požadavky

- a) byla věcně správná
- b) působila esteticky

Dále hodnocení výsledků žáka vychází ze Školního řádu SOŠ a SOU Pardubice, Poděbradská 94.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence komunikativní - jsou u žáků rozvíjeny při ovládnutí klávesnice, při použití informační a komunikační technologie.

Kompetence k učení - pozitivní vztah k učení, umět pracovat s textem, vyhledávat a zpracovávat informace, poslouchat výklad a pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů - porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, uplatňovat různé metody myšlení, rozvíjet své volní vlastnosti, učit se pracovat a jednat zodpovědně, vytrvale a pečlivě.

Kompetence personální - na základě znalosti normalizované úpravy a organizace písemného styku žáci samostatně stylizují základní standardní písemnosti, dovedou zpracovávat písemnosti v informačně účinné a formální kvalitní tabulkové úpravě, stanovují si cíle a priority podle svých osobních schopností, přijímají hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žáci poznávají a osvojují si poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce, mají představu o podnikatelských a právních podmínkách, orientují se v tržním prostředí.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie - zdokonalování schopností efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním a zvláště profesním životě.

Člověk a životní prostředí - pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka a společnost, odpovědnost za uchování přírodního bohatství, přijímání odpovědnosti za své jednání, dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Občan v demokratické společnosti - výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Člověk a svět práce - osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře, uvědomění si významu demokratického vzdělání, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu pro život.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva**Ročník: 3.****Počet hodin celkem: 66**

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje texty, které sám dokáže vyhodnotit dle tabulky pro vykonání státní zkoušky - píše podle diktátu - zvyšuje přesnost a rychlost psaní - efektivně ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou na úrovni odpovídajícího druhu státní zkoušky - dosahuje 200 a více úhozů za minutu s přesností do 0,50 % - volí individuální postup - zvyšuje přesnost a rychlost psaní - ovládá klasifikační program ATF 	<p>1. Psaní na klávesnici PC pomocí textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí výukového programu ATF 	28
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje na PC poptávku, nabídku, objednávku, kupní smlouvu - zestylizuje a napíše na PC reklamaci, urgenci a odpovědi na tuto korespondenci - vytvoří a napíše upomínky a pokus o smír - správně vyhotoví písemnosti ve styku s bankou a poštou - složenky, příkazy - samostatně sestaví pozvánku a zápis z porady, vyhotoví listinu evidence přítomných - orientuje se v písemnostech vedoucích pracovníků – oběžník, směrnice, příkaz - napíše zprávu či hlášení z pracovní cesty a vyplní cestovní příkaz - sestaví podle zadání a správně upraví pozvánku, omluvu, blahopřání, poděkování, doporučení - napíše dopis s dotazem na možnost zaměstnání - sestaví strukturovaný životopis - popíše obsah evropského životopisu - napíše pracovní smlouvu - sestaví dohodu o ukončení pracovního poměru nebo výpověď - napíše správný druh plné moci, dlužní úpis a stvrzenku - ovládá způsob úpravy a stylizace žádosti, přihlášky, stížnosti, odvolání 	<p>2. Elektronické zpracování písemností dle normalizované úpravy (ČSN 01 6910)</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemnosti předmluvního charakteru - písemnosti při uzavírání a plnění smluv - vady v plnění smluv - styk s bankou - vnitropodnikové písemnosti - osobní dopisy vedoucích pracovníků - personální písemnosti - jednoduché právní listiny - styk občana s úřady 	28

<ul style="list-style-type: none">- ovládá tabulky na PC s jednoduchým záhlavím- orientuje se ve složitém záhlaví- vypracuje tabulky podle zásad jejich úpravy na PC tak, aby odpovídaly požadavkům u státní zkoušky	3. Zpracování tabulek na PC	10
--	------------------------------------	-----------

ORGANIZAČNÍ, PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Kód a název vzdělávacího programu: 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání

Název ŠVP: Management obchodu a služeb

Organizační podmínky:

Příprava žáků je organizována jako čtyřleté denní studium. Praxe probíhá v odborných učebnách školy, na pracovištích školy a na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob. Smluvní zajištění praktického vyučování žáků je realizováno v souladu s ustanovením § 65 odst.2 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění dle vyhlášky č.13/2005 o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na základě smlouvy o výuce. Smlouva je uzavírána na dobu praxe. Základním dokumentem, který zajišťuje jednotnost výchovně vzdělávacího procesu celé školy, je Školní řád SOŠ a SOU Poděbradská 94, Pardubice. Školní řád upravuje pravidla chování a povinnosti žáků v teoretickém i v praktickém vyučování a na Domově mládeže. Seznámení se školním řádem probíhá vždy na začátku školního roku a opakuje se na začátku druhého pololetí. Školním řádem, kde se uvádějí kritéria pro hodnocení chování, výsledků vzdělávání, výchovná opatření a podmínky opravných a jiných zkoušek, se řídí také hodnocení žáků ve škole.

Personální podmínky:

Při personálním obsazení výuky postupuje škola v souladu se Zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a s předpisy s ním souvisejícími. V oboru Management obchodu a služeb vyučují všeobecně vzdělávací předměty učitelé s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Také všichni učitelé odborných předmětů učí s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. K odbornému rozvoji dále učitelé využívají seminářů a školení podle nabídky, odborné znalosti si doplňují samostudiem. Péči o žáky problémové a žáky se specifickými potřebami ve výchově i vzdělávání zajišťuje kvalifikovaná výchovná poradkyně pro studijní obory školy. Také pedagogičtí pracovníci Domova mládeže vedou žáky k plnohodnotnému využívání volného času a úzce spolupracují s jejich rodiči.

Materiální podmínky:

Teoretické vyučování oboru probíhá na dvou budovách školy - v Polabinách na Poděbradské 94 a v Ohrazenici, ulice Semtínská 157. Učebny pro teorii mají běžné školní vybavení, k výuce odborných předmětů slouží učebny těchto předmětů vybavené moderním inventářem a nábytkem. Tyto učebny jsou vybaveny televizorem, videem, DVD přehrávačem, názornými pomůckami a výukovým materiálem pro daný obor. Didaktická technika se podle finančních možností obnovuje a doplňuje, k dispozici jsou učitelům také učebny s dataprojektory, DVD přehrávač pro jazykovou výuku v jazykové učebně atd. Výuka ICT probíhá v odborné učebně s dataprojektorem, kde každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a s připojením na internet. Výuka tělesné výchovy probíhá ve školní tělocvičně, v gymnastickém sále a na školním hřišti. Výuka odborných předmětů probíhá v učebně s multimediální tabulí a v odborných učebnách školy. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně. Škola má vlastní ubytovací zařízení pro žáky - Domov mládeže v budově Ohrazenice, neboť poskytuje vzdělání nejen žákům z regionu, ale i ze vzdálenějších míst.

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY:

Tato spolupráce je založena v první řadě na součinnosti při zajišťování předmětu Aplikovaná ekonomie s neziskovou organizací Junior Achievement, o.p.s. akreditovanou u MŠMT a také Mateřskou školkou K Polabinám, ve které probíhá řada aktivit studentských společností. Dále škola spolupráce s různými firmami a podniky v regionu při zajišťování odborné praxe žáků 2. a 3. ročníku, s Hospodářskou komorou a s dalšími subjekty, žáci školy se účastní různých prezentačních a jiných akcí.

Uvedený model spolupráce školy vyhovuje, spolupráce a komunikace s ostatními partnery jako je např. Junior Achievement, Úřad práce Pardubice, Mateřská škola K Polabinám je dobrá.

OBSAH:

PROFIL ABSOLVENTA.....	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
TRANSFORMACE Z RVP DO ŠVP	12
UČEBNÍ PLÁN	13
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	15
ANGLICKÝ JAZYK I	28
NĚMECKÝ JAZYK I	37
NĚMECKÝ JAZYK II	48
RUSKÝ JAZYK II	57
OBČANSKÁ NAUKA.....	66
DĚJEPIS	71
FYZIKA	77
CHEMIE.....	82
BIOLOGIE A EKOLOGIE	86
MATEMATIKA.....	90
TĚLESNÁ VÝCHOVA	98
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	110
EKONOMIE.....	116
ÚČETNICTVÍ.....	125
DANĚ A DAŇOVÁ EVIDENCE.....	130
MARKETING A MANAGEMENT	134
APLIKOVANÁ EKONOMIE.....	143
PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	152
HOSPODÁŘSKÝ ZEMĚPIS	158
PRÁVNÍ NAUKA.....	162
HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY	166
APLIKOVANÁ PSYCHOLOGIE	170
ZBOŽÍZNALSTVÍ.....	173
P R A X E.....	177
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – SEMINÁŘ.....	190
MATEMATIKA – SEMINÁŘ.....	193
SEMINÁŘ KE STÁTNÍ ZKOUŠCE Z KANCELÁŘSKÉHO PSANÍ NA KLÁVESNICI .	198
ORGANIZAČNÍ, PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	203
SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY:	204
	205